

ధర్మము

విచారణ

హిందూ ధర్మ శాస్త్ర సంగ్రహము

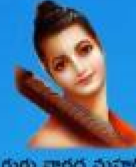

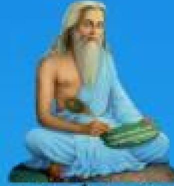
సదాశివ సమారంభాం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు శుక మహర్షి

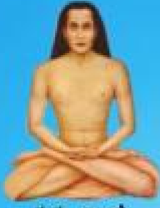

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు శ్రీకృష్ణ

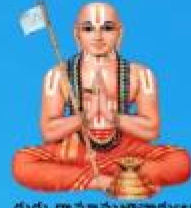
శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాబాజీ

గురు గౌతమ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

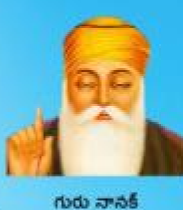

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

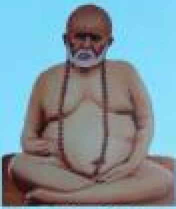

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు వీరబ్రహ్మేంద్ర స్వామి

యోగి వేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతాం

గురు త్రైలింగ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయ

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి

గురు వివేకానంద

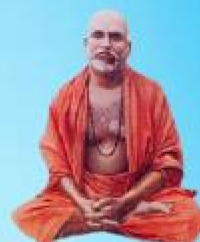

గురు సాయి బాబా

గురు అరబిందో

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు భక్తివేదాంత ప్రభుపాద

గురు మళయాళస్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రశేఖర పరమాచార్య

వందే గురుపరంపరాం..

నన్ను "నేను" తెలుసుకోవటానికి

నన్ను "నేను" మార్చుకోవటానికి

"నేను" గా ఉండటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంధాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంధాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంధాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంధాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకి దాదాపు **5000** పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా http://www.new.dli.ernet.in), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(https://archive.org), గూగుల్ వెబ్ సైట్(https://www.google.co.in), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(http://www.microsoft.com) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంధాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటే, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంధాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంధాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: http://www.new.dli.ernet.in లేక http://www.dli.ernet.in
2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: http://www.sairealattitudemanagement.org
3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement
4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంద వీడియోలు: https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంధపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2020050005779

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్థం **ఉచితంగా eBook** రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంధముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Sai**R**eal**A**ttitude**M**anagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

* సర్వం శ్రీ సాయినాధ పాద సమర్పణమస్తు *

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

http://www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India: Inc ×

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home | Vision | Mission | Goals | Benefits | Content Selection | Current Status | People | Funding | Copyright Policy | FAQ | RFP

Books Journals Newspapers
Palm-Leaves (Manuscripts)

Title: Ramayanam
Author:
Year: to
Subject: Any Subject
Language: Telugu
Scanning Centre: Any Centre
Clear | Search

Presentations and Report
Statistics Report
Status Report
Feedback | Suggestions | Problems | Missing links or Books

Click here for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

DLI

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

Click Here to know More about DLI New!

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
Rashtrapati Bhavan CMU-Books Sanskrit TTD,Tirupathi Kerala Sahitya Akademi	INSA	Times of India Indian Express The Hindu Deccan Herald Eenadu Vaartha	Tamil Heritage Foundation AnnaUniversity NEW!

Title Beginning with.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Author's Last Name

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

"దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్ఠమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం" అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని ఝళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ, సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజా పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్ఛాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నిటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన 'ఇచ్ఛ' (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. "నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది" అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

హిందూధర్మశాస్త్రసంగ్రహము.

ఇంగిలీషుభాషయందు

చెన్నపట్టణమ్ము హైకోర్టుజడ్జిగారైన

తామస్ లంస్డన్ స్ట్రేంజిదొరగారిచేత

రచింపంబడినది.

ఈగ్రంథము

పరవస్తు - చిన్నయసూరిచేత

నరహరిగోపాలకృష్ణమసెట్టిగారి

సాహాయ్యమువలనఁ

దెనుగింపఁబడియె.

THIRD EDITION.

MADRAS:

PRINTED AT THE HINDU PRESS, BY C. V. KRISHNASAWMI PILLAI,

No. 13, ARMENIAN STREET.

1869.

పుటాతురములు.

---

౧. ౩౩౫.................. ఇట్లు వ్రాసినయంకములు సర్ తామస్ స్ట్రేంజి గారి ,, ఎలిమెన్ట్సు ఆఫ్ హిందూలా" యందలి పుస్తకసంఖ్యాపుటసంఖ్యలకు జ్ఞాపకములు.

కో........................ కోల్ బ్రూక్ దొరగారు.

స........................ సదర్ లాండు దొరగారు.

ఎ........................ ఎల్లిస్ దొరగారు.

బ. స. ది. అ................ బంగాళము సదర్ దివాని అదాలతు.

స. కో.................... [మదరాసు] సదర్ కోర్టు.

ఉ. ఖం. ప్రో. కో.......... ఉత్తరఖండము ప్రోవిన్షియాల్ కోర్టు.

ద. ఖం. ప్రో. కో.......... దక్షిణఖండము ప్రోవిన్షియాల్ కోర్టు.

ప. ఖం. ప్రో. కో.......... పశ్చిమఖండము ప్రోవిన్షియాల్ కోర్టు.

స. అ. పం.................. సదర్ అదాలతు పండితులు.

స. కో. పం.................. సదర్ కోర్టు పండితులు.

ప్రో........................ ప్రొసీడిజ్సు.

అనుక్రమణిక.

హిందూధర్మశాస్త్రసంగ్రహము.

---

౧. ప్రకరణము.

శాస్త్రములయుత్పత్తిక్రమము.

శ్రుతిస్మృతులు.

౧. హిందువులుతమ శాస్త్రములీశ్వరోక్తములని చెప్పుదురు. అందొక భాగము శ్రుతియనఁబడును. శ్రుతియనఁగా ధర్మశ్రవణమునకుసాధనమని యర్థము. ఇదియె వేదము. ఇందు ముఖ్యముగామతవిషయములు చెప్పఁబడుచుండును. అవి బ్రహ్మాముఖమునుండిబయలువెడలి, వెడలినమాటలవరుసనే వ్రాతయం దేర్పడినదని నమ్మెదరు. మరియొకభాగముస్మృతియనఁబడు. స్మృతియనఁగా స్మరింపఁబడినదనియర్థము. ఇందుధర్మస్థానములకుఁ గావలసిన వ్యవహారవిధులు చెప్పఁబడియున్నవి. స్మృతికి ఋషులుప్రవర్తకులని యెంచుచున్నారు. (౧. ౩౧౫ కో; మార్లి ౧. అవతారిక ౧౮౮)

మూలములు వ్యాఖ్యానములు నిబంధనగ్రంథములు.

౨. ఇట్లుస్మృతులు వ్యవహారవిధుల కాకరములు. వీనికి వ్యాఖ్యానములు కానఁబడుచున్నవి. ధర్మశాస్త్రమందలి సర్వాంశములనుగాని కొన్నియంశములనుగాని వివరించు ప్రకరణగ్రంథములును గలిగినవి. ఇవియెనిబంధనగ్రంథములని వాడుదురు. (౧. పీఠిక ౧౧; మార్లి ౧అవ. ౧౯-౨)

౩. స్మృతులు ౨౦ అనియు ౩౬ అనియు నానావిధముగా లెక్కించెదరు. అందుమనుస్మృతి పరమప్రమాణమయి

స్త్రాచీనమయి యుండును. సర్ - ఉల్లియం-జోన్సుగారిచేత
నిది యింగిలీషు చేయఁబడ్డది. తక్కినస్మృతులు దీనివలెనే
యేర్పాటును సిద్ధాంతమునుగలిగియున్నవిగాని యిప్పుడు స
మగ్రములుగావు. మనుస్మృతి కృతయుగమునకై యేర్పడిన
ది. ఇట్లాయాయుగమునకుఁ దగిన స్మృతియేర్పడియున్నది.
లోకాచారము శాస్త్రవిధులకుఁ బ్రతికూలమయియుండుటఁ
బట్టిచిరకాలమునకువానియర్థముల ప్రకాశములయినవి. కాఁ
బట్టి శాస్త్రార్థనిర్ణయమునకు వ్యాఖ్యానగ్రంథ నిబంధనగ్రం
థములే యిప్పుడు శరణము. (౧. పీఠిక ౧౨, ౧౩ ; మార్లి ౧.
అవ. ౧౯౨—౧౯౪, ౨౦౧)

శాస్త్రసంప్రదాయముల యిదు.

౪. కాలక్రమమున శాస్త్రమునకు వేఱువేఱుసంప్రదా
యములు గలిగినవి. ఆయా సంప్రదాయము ముఖ్యముగా
నొక్కొక్కవ్యాఖ్యాత ననుసరించి ప్రవర్తించుచున్నది. బం
గాళదేశమందు గౌడసంప్రదాయమని, యుత్తరబేహారునం
దు మైథిలసంప్రదాయమని, కాశీదేశమందుఁ గాశీసంప్రదా
యమని, మహారాష్ట్రదేశమందు మహారాష్ట్రసంప్రదాయ
మని, చన్నపట్టణదేశమందు ద్రవిడసంప్రదాయమనియును
సంప్రదాయము లయిదుగలిగినవి. సిద్ధాంతమందీసంప్రదా
యములకుఁ బరస్పర భేదమంతగాలేదు. గౌడసంప్రదాయ
మందుమాత్రము సిద్ధాంతభేదము లనేకములుపుట్టినవి. ము
ఖ్యముగా దాయభాగమందు విశేషభేద మేర్పడియున్నది.
(మార్లి ౧. అవ. ౧౮౯—౧౯౧)

కాశీబంగా

౫. కాశీసంప్రదాయము తక్కినమూఁడు సంప్రదాయ

ములకుమూలము. కావునధర్మశాస్త్రవ్యాఖ్యాతలు కాశీసంప్రదాయమువారని బంగాళ సంప్రదాయమువారని రెండుగొప్ప తెగలవారు. బంగాళసంప్రదాయమందు ధర్మశాస్త్రార్థములు యుక్తివాదములచేత దిద్దుపాటుగలిగియున్నవి. కాశీసంప్రదాయమందు మూలార్థమే కేవల మనుసరింపఁబడుచున్నది. (౨. ౩౧౬, ౩౧౭ కో)

శీ సంప్రదాయములు।

౬. ఇటమీఁదఁ జెప్పెడు గ్రంథములు ద్రవిడసంప్రదాయమందు ముఖ్యప్రమాణములు. వానిలోఁజెప్పిన యాచారములే యీగ్రంథమందుఁ జెప్పఁబడును.

ద్రవిడ సంప్రదాయమందుముఖ్యగ్రంథములు।

(౧.) మితాక్షర—ఈగ్రంథము విజ్ఞానేశ్వర యోగిచేత రచియింపఁబడినదిగనుక విజ్ఞానేశ్వరీయమనియును వాడఁబడును. ఇదియాజ్ఞవల్క్యస్మృతికి వ్యాఖ్యానము. ఇందితర స్మృతివచనము లుదాహరింపఁబడి యున్నవి. దీనియందాచారకాండము వ్యవహారకాండము ప్రాయశ్చిత్తకాండమని మూఁడుకాండములు. రెండవకాండమందలి దాయభాగప్రకరణము కోల్ బ్రూక్ దొరచేత నింగిలీషు చేయఁబడినది. ఆకాండమందు మఱికొంత భాగము డబ్ల్యు - ఎచ్. - మెక్ నాటన్ దొరచే నింగిలీషు చేయఁబడినది. మితాక్షర కాశీసంప్రదాయమందు ముఖ్యప్రమాణము. అందుచేతనే ద్రవిడ సంప్రదాయమందు సహితమది ప్రమాణముగా గ్రహింపఁబడుచున్నది. ఈగ్రంథనామము ధర్మశాస్త్రమునకు ముఖ్యప్రవర్తకుఁడయిన మనువు యొక్క గ్రంథనామముతోఁ జేర్చి రెంటికి సాధారణముగామను - విజ్ఞానేశ్వరీయమనిపే

రు పెట్టి యిందు సమస్తధర్మములు చెప్పఁబడియున్నవని వా డుదురు.

(౨.) స్మృతిచంద్రిక—ఇది దేవనభట్టుచే రచింపఁబడినది. ఈగ్రంథముచన్నపట్టణదేశమందుఁగలిగియక్కడనేయాచరింపఁబడుచున్నది. ఇదిమితాక్షరకు రెండవదిగా గణింపఁబడుచున్నది. ఈగ్రంథముకొన్నిసిద్ధాంతములయందు మాత్రముమితాక్షరకు విరోధించుచున్నది.

(౩.) సరస్వతీవిలాసము—ఈగ్రంథము స్మృతిచంద్రికవంటిది. దీనికర్త ప్రతాపరుద్రుఁడు.

(౪.) వ్యవహార మయూఖము—ఈగ్రంథమర్థ వ్యవహారదండవ్యవహారములు తెలుపుచున్నది. దీనికర్తనీలకంఠుఁడు. ఇదిమహారాష్ట్ర సంప్రదాయమందు ముఖ్యప్రమాణము. ఈగ్రంథము బారెడేల్ దొరచేత నింగిలీషు చేయఁబడ్డది.

(౫.) మాధవీయము—ఈగ్రంథము మాధవాచార్యులు చేసినది. ఇదిపరాశరస్మృతికిముఖ్యముగా వ్యాఖ్యానము.

ఈయయిదుగ్రంథములు పరమప్రమాణముగా గణింపఁబడుచున్నవి. గనుకనే వీని సంఘాతము పంచగ్రంథియని యుదాహరింతురు.

(౬.) వరదరాజీయము—ఈగ్రంథము వరదరాజనుపండితుఁడుచెప్పినది. ఇదిస్మృతిచంద్రికవంటిదే.

(౭.) స్మృతిముక్తాఫలము—ఈగ్రంథము వైద్యనాథదీక్షితులురచించినదిగనుక వైద్యనాథదీక్షితీయమనియును వాడఁ

బడుచున్నది. ఇందువైదికవిధులు వివరింపఁబడుచున్నవి.

(౮.) నిర్ణయసింధువు—ఈగ్రంథము కమలాకర భట్టు చేత రచియింపఁబడినది. ఇందులౌకిక వైదిక ధర్మములు చెప్పఁ బడుచున్నవి.

(౯.) మన్వర్థముక్తావళి—ఈగ్రంథము మనుస్మృతికివ్యాఖ్యానము. ఇదికుల్లూకభట్టుచే విరచింపఁబడుటఁబట్టి కుల్లూక భట్టీయమనియును వాడఁబడును. ఇదేయిప్పుడు ప్రసిద్ధమైన మను వ్యాఖ్యానము.

(౧౦.) దత్తమీమాంస—ఈకృతినందపండితుఁడు చేసినది. దత్తచంద్రిక—ఈకృతి దేవానందభట్టుచేసినది. ఈ రెండును దత్తవిషయక ములయిన గ్రంథములు. ఆవిషయమందుముందు చెప్పిన సర్వసంప్రదాయముల వారికిని బ్రమాణమయియున్నవి. ఈ రెండుగ్రంథములు సదర్ లాన్డు దొరచేత భాషాంతరము చేయఁబడినవి. మఱియును దత్తమీమాంసయని పేరుగలగ్రంథములు రెండుగలవు. అందొకటికి మాధవాచార్యుఁడుకర్త. మఱియొకటికి శ్రీరామపండితుఁడు.

బంగాళసంప్రదాయమునకుముఖ్యప్రమాణము।

౭. జీమూతవాహనుఁడుచేసిన దాయభాగమను గ్రంథము బంగాళదేశమందు దాయభాగమునకు ముఖ్యప్రమాణము. కోల్ బ్రూక్ దొరచేత నిదియింగిలీషుచేయఁబడినది.

జగన్నాథనిబంధనగ్రంథము।

౮. జగన్నాథీయమను నాధునిక ప్రకరణ గ్రంథము- సర్ - ఉల్లియం - జోన్సుగారు జగన్నాథపండితునిచేతఁ జే

యించినది. ఇది కోల్ బ్రూక్ దొరచేత నింగిలీషు చేయఁబడినది. ఇదిసకలశాస్త్రసంగ్రహమయి యున్నదిగాని సిద్ధాంతముల యేర్పాటుమాత్రము లేదు. ఇందుసంగ్రహించిన పరస్పరవిరుద్ధ వచనములయందు సిద్ధాంతవచన మిదియని యేర్పడకున్నది. భాషాంతరము చేసిన కోల్ బ్రూక్ దొర చేతనే యిట్లుదూషింపఁ బడినది. ఇదిబంగాళ సంప్రదాయానుసారి.

ఆచారములేని శాస్త్రములు।

౯. హిందూధర్మశాస్త్రములయందు బంగాళకాశీ సిద్ధాంతముల భేదమువివేచించి తెలిసికొనవలసినది మాత్రముగాక ప్రకృతమందు లోకాచారము లేని శాస్త్రాంశ మిదియ నియాచారముగలిగిన శాస్త్రాంశమిదియని వివేచించి తెలిసికొనవలసినది.

తక్కువజాతి స్త్రీని బెండ్లాడుట।

౧౦. ఆదికాలమందు బ్రాహ్మణునకు నికృష్టవర్ణముల యందు వివాహము విధిచోదితమేకాని పుట్టిన బిడ్డలకుమాత్రముమాతృవర్ణాను రూపముగా దాయభాగమందు వైషమ్యము గలిగియుండెను. ఈవిధి కలియుగమందు నిషిద్ధము కాఁబట్టిబ్రాహ్మణునకునికృష్టవర్ణమునందు వివాహముకూడదు. (౧. ౩౯, ౪౦)

జ్యేష్ఠాంశము।

౧౧. విభాగమందు జ్యేష్ఠునకు జ్యేష్ఠాంశమనియధిక భాగమిచ్చుచుందురు. ఇప్పుడాయాచారములేదు. (౧. ౧౩౩, ౧౯౨, ౧౯౩)

సంద్రెండువిధములపుత్రులు।

౧౨. మఱియుఁ బండ్రెండు విధముల పుత్రులుగలరు. అందాఱుగురు జన్మముచేతను పుత్రులయినవారు. ఆఱుగురు

నానావిధ స్వీకారములచేత నైనవారు. మొదటఁ జెప్పినయాఱుగురిలో నొకఁడు నియమింపఁబడిన జ్ఞాతివలనఁబుట్టినవాఁడు. వీఁడు తనతండ్రియొక్క క్షేత్రమందు జ్ఞాతివలనఁ బుట్టినవాఁడుగనుక ద్వ్యాముష్యాయణుఁడని చెప్పఁబడును. ద్వ్యాముష్యాయణుఁడనఁగా నిద్దఱుతండ్రులకుఁగలిగినవాఁడు. ఔరసదత్తులు మాత్రమీకాలము పుత్రులని గ్రహింపఁబడుచున్నారు. ఔరసుఁడనఁగా భార్యయందుఁ దనకుఁబుట్టినవాఁడు. దత్తుఁడనఁగా దానముచేత స్వీకరింపఁ బడినవాఁడు. (౧. ౭౪, ౭౫, ౨. ౮౨ శ్లో)

౧౩. ఆచారములేని శాస్త్రాంశములు మఱియునుగలవుగాని చెప్పటకంతా వశ్యకములుగావు.

సిద్ధాంతవిషయము।

౧౪. కాశీ చన్నపట్టణ సంప్రదాయములకును బంగాళ సంప్రదాయమునకునుగల ప్రసిద్ధభేదములు ప్రత్యేకముగా నొకప్రకరణమందు వివరింపఁబడును.

కాశీబంగాళ సంప్రదాయములు।

౧౫. హిందూమతము ననుసరించినవారు మాత్రముగాక క్రీస్తువులయిన హిందువులును వారివంశస్థులయిన క్రీస్తువులును హిందూధర్మశాస్త్రము ననుసరించి ప్రవర్తించిరి. క్రీస్తుమతగ్రంథమందు దాయమునుగూర్చి నిబంధనలుగాని వేఱొకనిబంధనగాని లేకపోవుటచేతను క్రీస్తువులయిన హిందువులు బహుసంవత్సర శతములనుండి తమపూర్వుల శాస్త్రము నేదేశాచార ప్రకారము వలయునంత వాడుకొనుచుండిరి, (స. కో. ౧౮౫౮ అ. నం. ౧౮౭ లో తీర్పు)

శాస్త్రానుసారులు।

౧౫. ఉత్తర మళయాళమునందుఁ బూర్వము హిందూ స్త్రీలయందుఁబుట్టి మహమ్మదీయమతము ననుసరించిన మాపిళలను వారచ్చటి హిందువులవలెనె మరుమక్కత్తాయము నేడు భాగినేయ భాగవిధిని బహుసంవత్సర శతములనుండి యాచరించుచున్నారు. (స. కో. ౧౮౫౫ స్పె. అ. నం. ౧౨౫ లో తీర్పు)

౧౬. దుర్నీతిచేతను దుష్ప్రవర్తనచేతను రూఢముగా జాతిభ్రష్టులయిన నీచజాతులవారు కొందఱు ప్రకృతమందు హిందూసమూహము లోనివారుగా గ్రహింపఁదగినవారైతమకుసరిపడినంతవఱకు హిందూ ధర్మశాస్త్రము ననుసరించుచున్నారు. వారాచార బద్ధులేకాని శాస్త్రబద్ధులుగారు.

౨. ప్రకరణము.

వివాహము.

౧౮. కన్యక యెనిమిదవయేఁటిప్రాయమందు వివాహమునకర్హురాలని శాస్త్రముచెప్పుచున్నది. (౧. ౩౬)

కన్యకలకువివాహకాలము

౧౯. అయినను రెండవయేఁడు మొదలుకొని ఋతుకాలమువఱకు వివాహము కన్యకలకుఁ జేయుచున్నారు. (వైద్యనాథదీక్షితీయమందలి ప్రజాపతివచనము)

౨౦. బ్రాహ్మణకన్య పెండ్లికాకమునుపు ఋతుమతి యయ్యెనా జాతిభ్రష్టురాలవును. వైద్యనాథదీక్షితీయమందలి బృహస్పతివచనము)

౨౧. వివాహమయిన కన్యక రజస్వలయగువఱకుఁబుట్టినింటనే యుండవచ్చును. తరువాత భర్తతనయింటికిఁదోడుకొనిపోవుచున్నాఁడు. (౧. ౩౬, ౩౭)

భర్తతనయింటికిఁ గొనిపోవుట।

౨౨. కన్యకకు భర్తను సంపాదించు నధికారముతండ్రిది. అతనిమరణానంతరము కన్యకయొక్క-పితామహుఁడు - సోదరుఁడు - పితృవ్యుఁడు - సకుల్యులు - తల్లియును - వరుసగా నాయధికారముపొందుదురు. (౨. ౨౮ కో)

భర్తనువరించుట।

౨౩. కన్యక తనయెనిమిదవ సంవత్సరము మొదలుకొని మూఁడుసంవత్సరముల వఱకుముందుచెప్పిన బంధువు లెవ్వరును దనకు వరుని సంపాదింపనిపక్షమునకుఁదా నేపతినివరింపవచ్చును. (౧. ౩౬)

పురుషులకు వివాహ కాలము।

౨౪. బ్రహ్మక్షత్రియవైశ్యులు వడుగు మొదలుకొని సమావర్తనముతుదిగా బ్రహ్మచర్యవ్రతము నెఱవేర్పకమును పు వివాహము చేసికొఁగూడదు. (మనువు 3 అ. ౪ శ్లో) శూద్రులకు బ్రహ్మచర్యవ్రతము లేదుగనుక వివాహకాలమునకు నియమము లేదు.

అష్టవిధవివాహములు।

౨౫. వివాహములష్టవిధములు. వీనిలో బ్రాహ్మము దైవ మార్షము ప్రాజాపత్యమను నాలుగు వివాహములు బ్రాహ్మణులకు యోగ్యములయి యుండును. ఇవిపారమార్థికములు. గాంధర్వ రాక్షసములను వివాహములు క్షత్రియులకుఁ దగియుండును. ఇందు మొదటిదానికి దంపతుల పరస్పర ప్రేమయేనిమిత్తము. రెండవదానికి యుద్ధజయమునిమిత్తము. ఆసురమను వివాహము వైశ్య శూద్రులకు నియతములు. అది యోలియిచ్చికన్యయొక్క తండ్రిసమ్మతిని బొందిచేయఁబడునది. పైశాచమను వివాహముకన్యకను వంచించిచేయఁబడును. ఇదిసర్వవర్ణములయందునిషిద్ధము. (౧. ౪౨, ౪౩; చిన్న మెక్ నాటన్ ౧. ౫౯, ౬౦)

౨౬. ఆయావర్ణములవారికిపివాహభేదము లేర్పడియున్నవిగాని యాచారమందు నియతములు గావు. ఆసురము బ్రాహ్మణుఁడు చేసికొనవచ్చును. శూద్రుఁడు బ్రాహ్మము చేసికోవచ్చును. (మను వ్యాఖ్యయయినకుల్లూక భట్టీయమందు 3. ౨౪; స. కో. ౧౮౫౮ స్పె. అ. నం. ౧౯3 లో తీర్పు.)

౨౭. బ్రాహ్మాసురములుమిక్కిలి సర్వవర్ణసాధారణము

గాజరుగుచున్నవి. బ్రాహ్మము సర్వసమ్మతము. ఆసురము నింద్యము. (౧. ౪౨, ౪౩; చిన్న మెక్‌నాటన్ ౧. ౬౦)

వివాహమును నెఱవేర్చుడుక్రియలు।

౨౮. వివాహపూర్తికిఁగన్యాదానమును దత్పరిగ్రహమును సప్తపదియునుముఖ్యక్రియలు. ఒకపల్లెరములోబియ్యము నెఱపియేడుగింట్లుగఁబియ్యమేడుగీఁతలమీఁదవరుఁడు పెండ్లికొమార్తె కాలుపట్టిగీఁతగీఁత కొక్కొక్క సారివరుసగానుంపించుట సప్తపదియనఁబడును. ఇందుచేత నేయిద్దఱు చెలిమి యొడంబడికకయికూడియేడడుగులునడుచు నాచారము గలిగినది. కాఁబట్టిసాప్తపదీనమను శబ్దము సఖ్యమునకు వాచకమయినది. ఈక్రియతోనే వివాహముపూర్ణమవుచున్నది. హోమములోనయిన యితరక్రియలు విశేషములుగావు. వరుఁడు కన్యకంఠమందు మంగళసూత్రముకట్టుటలోకాచారముగాని శాస్త్రీయముగాదు. (గృహ్యసూత్రము)

౨౯. ముందుచెప్పిన వివాహసిద్ధిచేతనే వధూవరులు పరస్పరబద్ధులగుదురుగాని నిషేకముచేతఁగాదు. సమర్తాడిన వెనుక భార్యను భర్తతనయింటికి వెంటఁబెట్టుకొని పోవుచున్నాఁడు. ఈవివాహమునకువెనుక భర్తమృతిఁబొందెనా స్త్రీకివైధవ్యమును దానికనురూపములయిన కార్యములందు గర్తృత్వమును దనభర్తకు రావలసిన దాయభాగము తాను బుచ్చుకొను నధికారమును గలుగుచున్నవి. (౧. ౩౭; ౨. ౩౨, ౩౩. ఎ)

నిశ్చితార్థవిరోధము।

౩౦. వివాహమునిశ్చితార్థముచొప్పున నడవకతప్పెనా దానిచేత విశేషహాని యేదియునులేదు.

౩౧. తీఱనివ్యాధి కానివావి మొదలయినయట్టి శాస్త్రోక్తప్రతిబంధములచేతఁగాని కన్యకామరణముచేతఁగాని నిశ్చయించిన వివాహము నెఱవేఱకపోయెనా వివాహనిమిత్తముకన్యకుఁగావరుఁడిచ్చిన ద్రవ్యము తిప్పివేయవలసినది. నిశ్చయింపఁబడిన వరుఁడు రెండుపక్షములవారి సెలవులు తానేయచ్చుకోవలసినది.(౧. ౩౮)కన్యకపక్షమువారుశాస్త్రోక్తమయిన ప్రతిబంధము లేకయే మరలఁబడిరేని వారే జరిగిన సెలవులన్ని వరుని కియ్యవలసినది.

జాతిభ్రంశము. ౩౨. దంపతులలోనొకరు జాతిభ్రంశము పొందిరేని వారిపరస్పర సంబంధము నివర్తించును. జాతిభ్రష్టురాలిని మృతురాలినివలె భావించియుత్తరక్రియలు చేయవలసినది. (స్మృతిచంద్రికయందు వసిష్ఠయాజ్ఞవల్క్యవచనములు) అట్లు పుత్రవతిని భావింపఁగూడదు. పుత్రుఁడామెను భరింపవలసినది.

స్త్రీవ్యభిచారము. ౩౩. వ్యభిచరించినస్త్రీకి జాతిభ్రంశము కలుగుచున్నది. అంతటితో వివాహసంబంధము సహితము తీఱిపోవును. హీనజాతులుకొన్నింటికి నియమము లేదు. (స్మృతిచంద్రిక) జారునిచేత నష్టిపుచ్చుకొనుటకు భర్తకధికారము లేదు. ఏవిషయమందును నష్టము పురుషున కియ్యవలెనని శాస్త్రము లేదు. (౨. ౮౦-౮౮, ౨౬౫ కొ. ౬)

దంపతులెడఁబాయుటకు నిమిత్తములు. ౩౮. నపుంసకత్వముగాని గొడ్రాలితనముగాని యిద్దఱిలోనెకరికి హేయమైన వ్యాధిగాని తీఱనివ్యాధిగాని దం

పతుల వియోగమునకు నిమిత్తములు. (౧. ౪౭) అయిన నివి వివాహబంధమును మానుపఁజాలవు. (మనువు ౯. ౭౯)

౩౫. పురుషుఁడు మేరలేక బహుస్త్రీలను వివాహము చేసికోవచ్చునుగాని తగిన నిమిత్తములులేక వేఱుభార్యను గ్రహింపఁగూడదు. అసాధువృత్తి సదా ప్రాతికూల్యము, దుర్గుణము, వ్యాధి, గొడ్రాలితనము, పది సంవత్సరములవ అకాఁడు బిడ్డలనేకనుట యను నవి యానిమిత్తములు. స్త్రీ దోషరహితురాలయినను దానియనుమతిచేతఁ బురుషుఁడు వివాహము చేసికొనవచ్చును. (౧. ౪౫, ౪౬, ౫౨, ౫౩) అయినను జరిగిపోయిన వివాహమునకీ నిమిత్తములు లేకుండినను జెల్లుబడి లేక పోదు. (స్మృతిచంద్రికయందు దేవల వచనము)

భార్యాబాహుళ్యము।

౩౬. రెండవ వివాహమునకు నిమిత్తముభార్యయొక్క సమ్మతియే యయినపక్షమందు భార్యకుఁ బారితోషికమిచ్చి యామెయనుమతిపొందవలసినది. (మితాక్షర ౨అ. ౧౧ప్ర ౩౪ శ్లో) ఈపారితోషికమునకుఁగాను భార్యభర్తమీఁదఁదగవు తేవచ్చును. ఆమెయందు దుశ్చరితములు కలవనుటకు నిదర్శనముండినపక్షమందామె తెచ్చిన తగవు చెల్లదు. (స్మృతిచంద్రికయందు వసిష్ఠయాజ్ఞవల్క్యవచనములు)

రెండవవివాహకాలమంది య్యవలసిన స్త్రీధనము।

౩౭. న్యాయముకలిగికాని లేక కాని రెండవ వివాహముచేత నిరాకరింపఁబడిన భార్య భర్తతోనే వసింప వలసినది. తనతోఁగూడివసింపఁగూడదనిభర్తచేత వారింపఁబడినస్త్రీభర్తయొక్కబంధువులయొద్దఁగాని తనబంధువులయొద్దఁగాని

త్రోయఁబడిన భార్యవసింప వలసిన తావు।

వసింపవలసినది. (౧. ౫౪, ౫౫) ఎక్కడ వసించినను భర్త భార్యను బోషింపవలసినది. (స్మృతిచంద్రికయందు బృహస్పతివచనము)

వితంతువివాహము।

౩౮. శూద్రులలో శాస్త్రబద్ధులుగాక వాడుకననుసరించునట్టి నికృష్టజాతులకుఁదప్ప వితంతువునకు వివాహవిధి హిందూధర్మశాస్త్రమునందు లేదు. ఇండియాదేశపు బ్రిటిష్ న్యాయసభవారీ శాస్త్రమునునిరసించియన్నివర్ణములయందునుబునర్వివాహములు జరిగింపవచ్చుననియువారికిఁబుట్టినవారుకులీనులనియుఁబ్రకటించిరి. (౧౮౫౬ వ ౧౫ శాసనము)

౩౯. వితంతువునకు వివాహమయినంతట మృతుఁడైన పెనిమిటి యాస్తియందు భరణాధికారముగాని దాయాధికారముగాని నివర్తించును. (౧౮౫౬-౧౫ వ శాశనము ౨వ ప్రకరణము)

చేరుగొండి పెండ్లి।

౪౦. తక్కువజాతి శూద్రులందుఁ బురుషుఁడు స్త్రీని గొంతకాలము చేరుగొండి గానుంచుకొని వివాహముచేసికొనవచ్చును. (స. అ. పం. ౧౮౫౪ జూన్ ౨౬)

౪౧. అట్టితక్కువజాతులయందు వివాహమునకుముందుపుట్టిన బిడ్డలు వెనుక జాత్యాచారమున్నపక్షమందు న్యాయ్యమయిన సంతతిగా నొప్పుకొనఁబడుదురు. (స. అ. పం. ౧౮౫౪ జనవరి ౨౬)

౪౨. అఱవవెలమలలోఁజేరుగొండిదోషముగలిగినస్త్రీ నివివాహముఁజేసికోఁగూడదు. (స. అ. పం. ౧౮౫౫ మే ౧౬)

౪౩. వివాహము చేసికొను దంపతు లొకజాతివారై యుండవలెను. (౧. ౪౦)

వధూవరులు సమజాతీయులై యుండుట।

౪౪. బ్రాహ్మణులందఱు నూటయేఁబది యయిదుగోత్రములవారు. (దశనిర్ణయమందు ఆపస్తంబసూత్రము) ఆయా గోత్రమునకొక్కొక ఋషి కూటస్థుఁడు. కొన్నిక్షత్రియవంశములు బ్రహ్మఋషులవలనఁగలిగినవి. తక్కినక్షత్రియులును వైశ్యులును దమతమపురోహితుల గోత్రములనే తమకు వాడుకొందురు. ఈనానావిధగోత్రములు పురుషపరంపరను బట్టివచ్చుచున్నవి. స్త్రీలువివాహమునకు వెనుకభర్తయొక్క గోత్రము గలవారగుదురు. (నిర్ణయసింధువు) ఈమూఁడు జాతులవారికి సగోత్రావివాహము నిషిద్ధము. (మనువు ౩. ౫)

వివాహమునకుఁ దగనివావి।

౪౫. ఈమూఁడు హెచ్చుజాతులవారికిఁదండ్రివంకవారితో సగోత్రావివాహముకూడదు. తల్లి మొదలు ముందటి నాలుగుతరములదాకఁ దల్లివంకవారితోవివాహముకూడదు. (నిర్ణయసింధువునందు వసిష్ఠవచనము)

౪౬. శూద్రులకు గోత్రములేకుండినను దండ్రికిముందటి యేడుతరములలోఁగాని తల్లికిముందటి నాలుగుతరముల లోఁగాని పుట్టినవారిని వివాహము చేసికొనుటనిషిద్ధము. (నిర్ణయసింధువునందు వసిష్ఠవచనము)

౪౭. ఈనియమములకు బహుతరముగా లోకాచారము క్షీణించినది. సాధారణముగా సమస్త వర్ణములయందును దల్లిదండ్రుల తోఁబుట్టువులతోఁగాని వారిసంతతి వారితో

గాని తోఁబుట్టువులతోఁగాని వారి సంతతి వారితోఁ గాని వివాహసంబంధముయొక్క నిషేధమమాత్రము పాటింపఁబడుచున్నది. (నిర్ణయసింధువునందుఁ గాత్యాయన పరాశరాదుల వచనములు, కాలామృతమందు ౬౨ శ్లో; ధర్మప్రవృత్తియందు వ్యాఘ్రపాదవచనము.)

స్వీకృతపుత్రునికిఁ గానివారి।

౪౮. దత్తపుత్రుఁడు తన్నుఁగన్నవారి పరంపరయందును గొన్నవారిపరంపరయందును ముందుచెప్పిన వివాహసంబంధనిషేధముపాటింపవలసినది. వానిసంతతివారుసహితమీనిషేధముపాటింపవలసినది. (నిర్ణయసింధువునందు)

౩. ప్రకరణము.

పుత్రస్వీకారము.

౪౯. వివాహము చేసికొన్నవాఁడు తనమరణానంతరము పుత్తను నరకమునకుఁబోవలసినవాఁడని హిందువులు తలఁచెదరు. పుత్రవంతునికీనరకము లేదు. పుత్తను నరకము వలనఁగాచువాఁడు గనుక సుతుఁడు పుత్రుఁడనఁబడును. (మనువు ౯. ౧౩౮) — నరకార్తి।

౫౦. వివాహము చేసికొన్నవానికి సుతుఁడవశ్యముగాఁ గావలెననుటదీనిచేతనే తేటపడుచున్నది. సహజముగాసంతానము లేనివాఁడవశ్యము పుత్రస్వీకారము చేయవలెనని విధిగలదు. (౧. ౭౬) — పుత్రునియావశ్యకత।

౫౧. పుత్రుఁడు జన్మించినమాత్రానఁబున్నామ నరకమునివర్తించుచున్నది. నష్టపుత్రకుఁడు పుత్రజన్మము చేతనే నరకమునకుఁ దొలఁగినవాఁడైనను దన యపరక్రియలకై వంశవృద్ధికై పుత్రస్వీకారము చేయవచ్చును. (నందపండిత దత్తమీమాంసయందు ౧. ౩, ౪) — పుత్రునిబోఁ గొట్టుకొన్న వాని స్వీకారము।

౫౨. మృతునియొక్క కోరికలు తీఱునట్లువాని పేరుచెప్పి పితృదేవతలకన్న పిండములను జలముల నిచ్చునపరక్రియలుచేయుదురు. పురుష సంతతి లేకుండెనా భార్యగాని సోదరులుగాని తక్కిన బంధువులుగాని తమతమ బాంధవ్యానురూపముగాయథాయోగ్యముగా నుత్తరక్రియలు నెఱవేర్చెదరు. పుత్రుఁడు చేయునపరక్రియలుమాత్రముపూ — ఉత్తరక్రియలు।

ర్ణఫలకముగా నెఱవేరును. (నందపండిత దత్తకమీమాంస యందు ౧. ౫౮, ౫౯)

పుత్రసంతతిలేమి।

౫౩. పుత్రుఁడుగాని పౌత్రుఁడుగాని ప్రపౌత్రుఁడుగాని లేనివాఁడే పుత్రహీనుఁ డనఁబడును. వాఁడే పుత్రస్వీకారముచేయవలసినది. పుత్రులులేనిపక్షమందు వారిసంతతివారుపుత్రునియట్లుత్తరాధికారులవుదురు. (౧. ౭౮. సదర్ లాన్డు ౨౨౨)

౫౪. జాతిభ్రంశము చేతఁగాని వెఱ్ఱిచేతఁగాని తీఱని రోగముచేతఁగాని యితర కారణము చేతఁగాని పురుషసంతతివారు దాయమునకర్హులుకానిపక్షమందు వారు లేరనియెంచి పుత్రుఁడులేనివాఁడు వలెఁబుత్రస్వీకారము చేయవచ్చును. (౧. ౭౭)

స్వీకృతుఁడుండఁగా మఱియొకని స్వీకరింపఁగూడదు।

౫౫. తనస్వీకృతపుత్రుఁడు జీవించియుండఁగాఁ దాను బుత్రహీనుఁడుకాఁడు గావునమఱియొకని స్వీకరింపఁజెల్లదు. (మూర్ ౪. ౧౦౨)

భార్య గర్భిణి యై యుండఁగాస్వీకరించుట।

౫౬. భార్యగర్భిణియైయుండఁగాఁబుత్రుఁడు పుట్టునను సంభావన యుండుటఁబట్టి యప్పుడు పుత్రస్వీకారముకూడదు. (స. కో. ౧౮౫౯ స్పె. అ. నం. ౨౨౩ లో తీర్పు) తర్వాతఁబుత్రికపుట్టినను నాస్వీకారము చెల్లదు. (స. కో. పం. ౧౮౬౦ ఆగస్టు ౮)

స్వీకృతుఁడు పోయినపిమ్మట రెండవ స్వీకారము।

౫౭. స్వీకృతుఁడు పుత్రహీనుఁడయి మరణించె నా యౌరస మరణమున కది తుల్యముకావున వానికి మాఱుగా స్వీకారముచేయవచ్చును. (౧. ౭౮)

౪౮. పెండ్లియయినవాఁడు వయోవృద్ధుఁడు కాకపోయి నను దన యవసానదశ సమీపించినదని తోఁచిన పక్షమందుఁ బుత్ర స్వీకారము చేయవచ్చును. (స. కో. పం. ౧౮౬౦ సెప్టెంబరు ౧.)

స్వీకర్తవయస్సు।

౪౯. వివాహము లేనివాఁడు స్వీకారముచేయఁగూడదు. (స. పం. ౧౮౫౧ జూలై ౧౭)

౬౦. వివాహము లేనిపురుషులకెంతప్రాయము వారికిఁగాని స్త్రీలకు వివాహము చేసికొన్నవారికిఁగాని చేసికోనివారికిఁగాని పుత్తను నరకము లేదు. కావున నేవారికి స్వీకారమక్కఱలేదు. చేసికొనిరిపో చెల్లదు.

పెండ్లిలేని స్త్రీ పురుషులుచేయు స్వీకారము।

౬౧. విపత్నీకుఁడు స్వీకారము చేయఁగూడదు. (సోమనాథదత్తమీమాంస) వివాహముచేసికొని పుత్రప్రాప్తిలేని పక్షమందు స్వీకరింపవచ్చును.

విపత్నీకుఁడుచేయు—

౬౨. ఏనిమిత్తముచేతఁగాని దాయమునకనర్హుఁడయిన వాఁడానిమిత్తముండువఱకుఁ బుత్రస్వీకారము చేయఁగూడదు. (మితాక్షర ౨. ౧౦, ౨)

దాయానర్హపురుషుఁడుచేయు—

౬౩. కుటుంబమునందు మరణము చేతఁగాని మఱియే హేతువుచేతఁగాని యాశౌచములు కలిగియున్నప్పుడు పుత్రస్వీకారమునకు వలయు వైదికక్రియలు చేయఁగూడదు కాఁబట్టి యట్టిసమయమునఁ బుత్రస్వీకారము చేయగూడదు. (స. పం. ౧౮౫౭ మార్చి ౨౩)

ఆశౌచముగల పురుషుఁడు చేయు—

౬౪. స్వీకృతుఁడు పుత్రస్వీకారము చేయవచ్చును. ఈ

స్వీకృతుఁ

డుచేయు— లోనగునస్వీకారపరంపరచేతనే యెంతవఱకుఁగాని వంశము వృద్ధినొందవచ్చును. (స. పం. ౧౮౪౫ డిసంబర్ ౨౨)

భార్యాభర్తలుచేయు— ౬౫. స్వీకారాధికారము భార్యాభర్తలలో భర్తకేకలదుగాని స్వీకరించినతల్లిదండ్రులిద్దఱికిని స్వీకృతుఁడు పుత్రుఁడయి యపరక్రియలు చేయుచున్నాఁడు. (౧. ౭౮, ౭౯)

ముత్తైదువగాని వితంతువుగానిచేయు— ౬౬. ముత్తయిదువగాని వితంతువుగాని తనభర్తయనుమతిచేత స్వీకారముచేయవచ్చును. అయినను స్వీకారమిదిభర్తదిగాని భార్యదిగాదు. (౧. ౭౯)

౬౭. కుటుంబసముదాయద్రవ్యమునకు స్వీకారముబాధకమయినను భార్యకుస్వీకారాధికారమిచ్చునపుడు తనతండ్రిదాయాదుల సమ్మతికోరబనిలేదు. (స. పం. ౧౮౪౫ జూలై ౩ ; ౧౮౫౦ జూన్ ౨౨)

౬౮. ఎప్పుడుగాని భర్తభార్యకు స్వీకారాధికార మియ్యవచ్చును. (మ. ఖం. ప్రా. కో. పం. ౧౮౨౫ మార్చి ౮)

౬౯. భర్తభార్యకు స్వీకారాధి కారమిచ్చునపుడు వీనిని స్వీకరింపుమని నిర్దేశింపఁబనిలేదు. (స్ట్రేంజియొక్క రిపోర్టులు ౧. ౯౧)

౭౦. అట్టియనుజ్ఞ వ్రాసియుండవలెనని యక్కఱలేదు. (౧. ౮౦)

౭౧. అనుజ్ఞ పొందినవితంతు వెంతకాలమునకయినను బుత్రస్వీకారముచేయవచ్చును. (స. పం. ౧౮౪౫ అక్టోబరు ; ౧౮౫౧ జూలై ౧౭)

౨౨. భర్తయొక్క యనుజ్ఞ లేని స్త్రీకి సహజముగా సంరక్షకులు గావున జ్ఞాతులు పుత్రస్వీకారాధికారమియ్యవచ్చును. (౧. ౨౯, ౮౦) ఇట్టియే యనుజ్ఞ లేక స్త్రీ తాను జేసికొన్న స్వీకారము చెల్లదు. (స. కో. ౧౮౧౪ రి. అ. నం. ౧౮లో తీర్పు)

౨౩. సమాంశ భాగులయిన జ్ఞాతులందఱు సమానులు గావున ముఖ్యముగా వారందఱుగూడి చేయవలసియుండఁగా వారియనుమతి లేక భర్తయొక్క జ్ఞాతియొక్కఁడు మాత్రము చేసిన యనుజ్ఞ చాలినదిగాదు. (స. పం. ౧౮౫౪ అక్టోబర్ ౯)

౨౪. వితంతువు పుత్రస్వీకారము చేసికొనుటకు సామాన్యాధికారము పొందియుండెనేని మొదటిస్వీకృతుఁడు గతించినంతట రెండవ స్వీకారము కూడునని కొందఱు తలంతురు (౧. ౨౮; స.పం.౧౮౫౬ జనవరి ౧౨) ఆయధికారము మొదటి స్వీకారముతోనే సమాప్తిని బొందినది గనుక మఱియొక స్వీకారము చేసికోవచ్చుననుట యంగీకరింపఁ దగినది కాదు. ఇది ప్రమాణరహితమైన యభిప్రాయము.

వితంతుద్వితీయ స్వీకారము।

౨౫. పున్నామనరకమునుండి తోడనే భర్తను విముక్తునిజేయుట యావశ్యకముగావున వితంతువు తనపసితనమందు స్వీకరించుటకుఁ గాలవ్యవస్థ లేదుగాని యామె తనసంరక్షకుల సమ్మతిపొందియే స్వీకారము చేయవలెను.

ఈడుచాలనివితంతువుచేయు స్వీకారము।

౨౬. స్వీకారసిద్ధికిబాలుని దానపరిగ్రహములు రెండు

స్వీకారసిద్ధి

కిముఖ్యక్రియలు। ను ముఖ్యక్రియలు. దానము లేని పరిగ్రహము చెల్లదు. (౧. ౯౫; స. పం. ౧౮౭౬ జనవరి ౨౧)

తల్లిసమ్మతి యావశ్యకము గాదు। ౭౭. తల్లిసమ్మతిలేకయే తండ్రి పుత్రదానము చేయవచ్చును. (౧. ౮౧)

తల్లిపుత్రుని చ్చుట। ౭౮. అక్కఱకలిగినపక్షమునకు భర్త యనుజ్ఞయున్నట్లు భావించి స్త్రీ స్వతంత్రించి పుత్రదానము చేయవచ్చును గాని భర్తజీవించియుండఁగాఁ జేయఁగూడదు. వాఁడు మృతుఁడయినను జిరప్రవాసము చేతఁగాని సన్న్యాసము చేతఁగాని జాతిభ్రంశము చేతఁగాని మృతప్రాయుఁడయినను స్త్రీ స్వతంత్రించి పుత్రదానము చేయవచ్చును. (౧. ౮౧, ౮౨; సదర్‌లాన్డు ౨౨౫)

సోదరుఁడు— ౭౯. సోదరులందఱు సమానులుగాఁబట్టి యొకసోదరుని చ్చుటకు మఱియొకనికి స్వాతంత్ర్యము లేదు. (స. పం. ౧౮౭౭ ఫిబ్రవరి ౨౧; స. కో. ౧౮౫౧ రి. అ. నం. ౨౦ లో తీర్పు)

పితృవ్యుఁడు— ౮౦. ఆలాగుననే పితృవ్యునకు దానాధికారము లేదు. (చిత్తూరు జి. కో. పం. ౧౮౭౯ అక్టోబర్ ౨౩)

తల్లిదండ్రులు— ౮౧. పుత్రదానాధికారము తల్లిదండ్రులదే యని పర్యవసితార్థము. ఆయధికారము మొదటఁదండ్రిది. వానిపరోక్షమందుఁ దల్లిది.

స్వీకర్తకుస్వీకృతుఁడు సవర్ణుఁడైయుండవలె। ౮౨. అసవర్ణుఁడయిన స్వీకృతుఁడు స్వీకర్తయొక్కయుత్తరక్రియలు చేయుటకుఁగాని దాయము పొందుటకుఁగాని (౧. ౮౨) పున్నామనరకమును దొలఁగించుటకుఁగాని య

ర్హుఁడు కాఁడు గావున స్వీకార్యుఁడు స్వీకర్తకు సవర్ణుఁడయి యుండవలెను.

౮౩ స్వీకర్తకు వాఁడు సగోత్రుఁడయి యుండవలెను. ఈవిధి నియతముగాదు. (౨. ౯౮, ౯౯ కో. ౨; సదర్ లాన్ డు ౨౨౩, ౨౨౪)

౮౪. స్వీకార్యుఁడు స్వీకర్త కౌరసప్రతి బింబుఁడయి యుండవలెనని మూలస్మృతివచనము. అనఁగాఁ బుత్రసదృశుఁడయి యుండవలెనని యర్థము. అనఁగాస్వీకార్యుఁడుస్వీకర్తకుఁ గొడుకు వావికిఁ దగినవాఁడయియుండవలెనని తేటి నయర్థము. (నందపండిత దత్తకమీమాంసయందు ౫ అ. ౧౬ శ్లో) ఇట్లుచెప్పుటచేత స్వీకార్యునితల్లి న్యాయ్యముగా స్వీకర్తనువివాహము చేసికోఁదగిన వావిగలదియయి యుండవలెనని తాత్పర్యము. (౧. ౮౩ ; సదర్ లాన్ డు ౨౨౩)

స్వీకారము నకుఁ దగనివావి।

౮౫. ఈవిధిచేత నే సోదరుఁడును బితృసోదరుఁడును మాతులుఁడును దౌహిత్రుఁడును సోదరీపుత్రుఁడును స్వీకారార్హులుగారు. (౧. ౮౩)

౮౬. శూద్రులకు దౌహిత్రభాగినేయులను స్వీకరించుటయందు నిషేధము లేదు. (౧.౮౩,౮౪)

దౌహిత్రభాగినేయ స్వీకారము।

౮౭. ఆవశ్యకమయిన పక్షమందెల్లవర్ణముల వారును ముందుచెప్పినట్లు స్వీకారము చేయవచ్చును. (స. కో. ప్రొ. ౧౮౩౬ జూన్ ౪, ౨౫)

౮౮. ఆవశ్యకత లేకయే యట్టిస్వీకారము చేయునాచా

రము ద్రవిడ దేశమందుఁ గలదు. (స. కో. ప్రొ. ౧౮౩౬ జూన్ ౮, ౨౫)

౭౯. వ్యవహార మయూఖమందును (స. పం. ౧౮౩౯ ఫిబ్రవరి ౨౫) వైద్యనాథ దీక్షితీయమందును (స. కో. పెద్ద పం. ౧౮౫౫ మే ౧౬) ఈయాచారమాదరింపఁబడినది.

భ్రాతను స్వీకరించుట।

౯౦ సోదరుని స్వీకరించుట చెల్లదు. (స. కో. ౧౮౫౧ స్పె. అ. నం. ౨౦ లో తీర్పు)

భార్యాసోదరుని —

౯౧. భార్యయొక్క సోదరుని స్వీకరించు నాచారముగలదు. (స. కో. ౧౮౫౬ స్పె. అ. నం. ౯౭ లో తీర్పు) స్వీకారము పురుషుని కొఱకుఁగాని స్త్రీకొఱకుఁ గాదనుటఁబట్టి యీస్వీకారము సమ్మతి కెక్కవచ్చును. కాఁబట్టి స్వీకార విషయమయి త్రోపుడయిన వావి పురుషుని బంధువులయం దేర్పడుచున్నదిగాని స్త్రీబంధువులందు లేదు.

తగనివావులు తెలుపుట।

౯౨. స్వీకృతుఁడు స్వీకర్తకు న్యాయ్యముగాఁ గొడుకు వావికిఁ దగినవాఁడయి యుండవలెనని పర్యవసితార్థము. ఈవిధికివిరుద్ధముగా ద్రవిడదేశమందు మాత్రము దౌహిత్ర భాగినేయులను స్వీకరించు నాచారముగలదు. సర్వదేశములయందు శూద్రులు దౌహిత్ర భాగినేయులను స్వీకరింపవచ్చును. ఇతరవర్ణములవారు సహితమావశ్యకత గలిగినపక్షమందట్లు చేసికొనవచ్చును.

జ్యేష్ఠపుత్రునిఁగాని యేకపుత్రునిఁ గా

౯౩. జ్యేష్ఠ పుత్రునిఁగాని యేకపుత్రునిఁగాని స్వీకరింపఁగూడదు. (౧. ౭౫)

౫౪. ఈనిషేధము ప్రమాణమేకాని యేకపుత్ర జ్యేష్ఠ పుత్రులదానము దాతకెంతదోషావహ మయినను గడచిన యీస్వీకారమునకుఁ జెల్లుబడిగలదు. (౧.౮౭; స. కో. ప్రొ. ౧౮౨౪ జూలై ౩౧; ౧౮౨౫ జూలై ౨౮)

ఏకపుత్రుఁడుగాని జ్యేష్ఠపుత్రుఁడుగాని పితృతత్సోదరుల కు ద్వ్యాముష్యాయణుఁడవునుగావున సోదరునియొక్క యేకపుత్ర జ్యేష్ఠ పుత్రస్వీకారమందీ నిషేధము లేదనియుఁ జెప్పఁబడియున్నది. (౧.౮౬)

ప్రకృతనిషేధవ్యవస్థకు బలవత్తరములయిన దూషణము లుగలవు. పుత్రునిజన్మమే పున్నామనరకమునుండి తండ్రికి విముక్తిపుట్టించెను ననుటచేత జ్యేష్ఠపుత్రుఁడుగాని యేకపుత్రుఁడుగాని పుట్టినతోడనే తనతండ్రికి విమోచనముఁ బుట్టించెను. కాఁబట్టివాఁడు పునర్విమోచనము పుట్టింపఁడు. పుత్రజన్మముయొక్క ఫలము జనకపితయందు వినియోగించి నది. అన్యునకు వినియోగింప నేరదు. అన్యునకుఁబున్నామ నరకమునుండి రెండవమోచనము పుట్టింప నేరదు. పూర్వమే చెల్లిపోయిన ప్రయోజనముజనకపితవలనమరల గ్రహించి యన్యునకియ్యఁగూడదు. కాఁబట్టి యేకపుత్ర జ్యేష్ఠ పుత్రస్వీకారము స్వీకర్తకుఁ బున్నామనరక ముక్తిరూప ఫలము పుట్టింప నేరదు. ఇట్లుస్వీకారము నిష్ఫలముగావునఁ జెల్లనేరదు. ద్వ్యాముష్యాయణుఁడను నిమిత్తముఁబట్టి సోదరుని యేకపుత్ర జ్యేష్ఠపుత్రులస్వీకారము చేయవచ్చునను విశేష విధియేర్పడియున్నదిగాని యీయేర్పాటెట్టిదయినను బ్రకృ

తమందాచారములేదు. ఈస్వీకార మాచారమందుఁ గలద
నుపాటిగా లోకమందు వ్యాపించియున్నదిగాదు. ఈయా
చారమరుదు. నిజమును బ్రమాణశతమయినను మాఱ్పఁజా
లదను వచనమునుగొని పైస్వీకార ములనుగాని సిద్ధాంత
మునుగాని పోషించుటకు యత్నించెదరు. (జీమూతవాహన
ము ౨. ౩౦) ఈవచనము బంగాళ దేశీయులకేకాని కాశీ
సంప్రదాయమువారికి బొత్తిగాసమ్మతముకాదు. ఇందువల్ల
జ్యేష్ఠపుత్రుఁడుగాని ఏకపుత్రుఁడుగాని స్వీకారమునకర్హు
లుగారని ఫలితార్థము. కాఁబట్టి తుదకీస్వీకారము యొక్క
నిషేధము దుర్వారము. ఈస్వీకారమెట్లు నడచినను జెల్లనే
రదు.

స్వీకారమునకుఁదగినవాఁడు।

౯౫. మునుపుచెప్పిన సపిండకోటి దప్పఁబురుషుని నేదిష్ఠ
బంధువు స్వీకారమునకు మిక్కిలియర్హుఁడు. ఇట్టివాఁడేకోద
రుఁడయిన భ్రాతయొక్క పుత్రుఁడు. ఈస్వీకారమనుజ్ఞాత
మేకానియవశ్య విధేయముగాదు. (౧. ౮౪, ౮౫)

చేరుగొండి కొడుకును స్వీకరించుట।

౯౬. చేరుగొండియొక్క కొడుకువర్ణవ్యవస్థకు మీఁటి
నవాఁడు గావున స్వీకారమునకర్హుఁడుకాఁడు. (స. పం.
౧౮౫౩ జూలై ౧౮)

పుత్రికాస్వీకారము।

౯౭. పుత్రిక పున్నామనరక విమోచనము చేయనేర
దు. (మనువ్యాఖ్యయయిన కుల్లూక భట్టీయమందు ౯ అ.
శ్లో. ౧౩౩) కాఁబట్టిపుత్రికాస్వీకారమంగీకరింపఁబడ్డది కా
దు. (స. కో. ప్రొ. ౧౮౪౭ నవంబర్ ౨౩)

౯౮. అయినను వేశ్యతాను కోలిచెఱుగుడి యధికారులయనుజ్ఞనుబొంది పుత్రికాస్వీకారము చేసికొనవచ్చును. పుత్రుని స్వీకరింపఁగూడదు. (స. పం. ౧౮౫౩ సెప్టంబర్)

వేశ్యాస్వీకారము.

౯౯. వేశ్యలుహిందువుల వర్ణవ్యవస్థకు లోపడిన వారుకారు. వారికివివాహములేదు. పడుపుచేతనే జీవనము. నికృష్టవర్ణునితోడి సంపర్కమునఁదప్పఁబడుపుచేతవారికిజాత్యవమానములేదు. వీరికిభర్తలేఁడు కాఁబట్టిపురుషవర్గమందు స్వీకారముకూడదు. వీరుతమద్రవ్యమిచ్చుటకయి తామేస్వీకరింపవచ్చును. వీరికిస్త్రీపరంపరప్రధానము కాఁబట్టి పుత్రికాస్వీకారమే చేయవలసినది. వేశ్యపుత్రికలేని పక్షమందే యీస్వీకారము చేయవచ్చును. దానికిఁబుత్రుఁడున్నాఁడు లేఁడని నిమిత్తములేదు.

౧౦౦. తనభర్తనిమిత్తము వితంతువు స్వీకరించు బాలుఁడు భర్తయొక్క జీవితకాలమందు జనించికాని గర్భస్థుఁడైకానియుండవలెనని యక్కఱలేదు. (స. పం. ౧౮౭౯ అక్టోబర్ ౮; ౧౮౫౧ జూలై ౧౦)

స్వీకారకాలము.

౧౦౧. బ్రహ్మక్షత్రియవైశ్యులలో వడుగుచేసిన బాలునిస్వీకరింపఁగూడదు. (స. కో. ౧౮౧౪ రి. అ. నం. ౧౮లో తీర్పు)

ఉపనయనమునకు ముందు—

౧౦౨. ఉపనయన మనునది బాలునియొక్క బ్రహ్మచర్యాశ్రమప్రవేశమునకు గుఱుతు. ఉపనయనమనఁగా సమీపించుట. వేదాధ్యయనమునకై యాచార్యునిసమీపించుట

యని తాత్పర్యము. చౌలాదికర్మములు దీనికిముందు నడచు చున్నవి. ఇవినడచుట స్వీకారమునకుఁ బ్రతిబంధకముకాదు. ఈక్రియలుమరల స్వీకర్తచేయించుకోవచ్చునుగాని నడచి నయుపనయనమును మానిపి మఱియొక యుపనయనమును జేయఁగూడదు. ఉపనయనము జరిగియుండెనా యదిస్వీకారమునకు బలవత్తరమయిన ప్రతిబంధకము.

౧౦౩. ఉపనయనము బ్రాహ్మణులకెనిమిదేండ్ల ప్రాయములోపల; క్షత్రియులకుఁ బదొకటిలోపల; వైశ్యులకుఁబండ్రెంటిలోపలను జరుగవలసినది. (స. కో. ౧౮౧౪ ౪. అ. నం. ౧౮లో తీర్పు)

వివాహమునకుముందు — ౧౦౪. ఉపనయనము శూద్రులకులేదుగావున వివాహమునకుమునుపు స్వీకారమెప్పుడయినను జరుగవచ్చును. వివాహానంతరము కూడదు. (౧. ౯౧)

౧౦౫. విద్యార్థిదశమీఁదిది వివాహదశగావున సర్వవర్ణములయందును వివాహితుని స్వీకరింపఁగూడదనుట స్పష్టము. (౧. ౩౫, నోటును, ౯౧)

స్వీకారక్రమము। ౧౦౬. స్వీకారమునకు లిఖిత మక్కఱలేదు. బంధువులు వచ్చియుండవలెను. దేశాధికారులకుఁ దెలుపవలెను. హోమపారాయణములు నడపవలెను. ఈక్రియలు నడపకపోయినను స్వీకారమునకుహానిలేదు. దత్తహోమము తప్పఁగూడదు. దత్తహోమ దానపరిగ్రహములు ప్రకటముగాఁగావించుటయేపుత్రీకరణసిద్ధికి మిక్కిలి యావశ్యకము. (౧. ౯౩, ౯౭; ౨. ౧౧౪ ౭)

౧౦౭. దత్తహోమము తప్పిపోయెనేని మొదటిమూఁడువర్ణములవారు చేయుస్వీకారముచెల్లను. ఈనియమము శూద్రులకక్కఱలేదు.

౧౦౮. ఈయుగమందు నిరపేక్షముగాబాలునిచ్చుటవలెమఱియొకక్రియ స్వీకారమునకు దార్ఢ్యాపాదకముగాదు. వెలఁదీసి బాలునిస్వీకరించుట యశాస్త్రీయమనుట దానికుదాహరణము. ఇట్లుచేసిన స్వీకారము నిలువనేరదు. (౧. ౭౫; ౨. ౧౩౩, ౧౮౮—౧౯౩)

౧౦౯. పుత్రీకరణమందు దాతృగ్రహీతలు ముఖ్యులుగాఁబట్టి వారిభార్యలు సహితము సమక్షమందుండవలెనని యక్కఱలేదని తీర్పుచేయఁబడినది. (స. కో. ౧౮౩౯ రి. అ. నం. ౮లో తీర్పు) దత్తహోమముపత్నులులేక జరుపఁగూడదు గావున వారుసమక్షమందుండుటయావశ్యకము. (మితాక్షర ౨ కాం. ౧ అ. ౫ శ్లో)

భార్యాసన్నిధానము।

౧౧౦. పుత్రస్వీకారమునకు సమ్మతించినవాఁడు వెనుక దాని నిషేధింపఁగూడదు. (స. కో. ౧౮౫౯ స్పె. అ. నం. ౨౮లో తీర్పు)

నిషేధింపఁగూడని కాలము।

౧౧౧. పుత్రస్వీకారము చెల్లదని వివాదము తెచ్చువారు కాలావధి శాసనము ననుసరించి యుక్తకాలమందుఁదగవు తేవలసినది. (స. కో. ౧౮౫౩ రి. అ. నం. ౪౯లో తీర్పు)

౧౧౨. స్వీకారముచేతనే స్వీకృతుఁడు పూర్వజనకునితో సంబంధము లేనివాడయి స్వీకర్తకు సర్వవిధములయందౌరసతుల్యుఁడవును. (౧. ౪౧, ౯౪)

స్వీకృతాధికారము।

౧౧౩. స్వీకర్తయొక్క దాయమందధికారముస్వీకృతుని నప్రతిబంధమైకాని యప్రతి బంధమయి కానిపొందును. (౧. ౯౭) అంతటితోనేస్వీకృతునకు జనకపితయొక్క దాయముంమసంబంధము నివర్తించును. (మనువు ౯. ౧౪౨)

౧౧౪. స్వీకృతుఁడు జనకపితయొక్క పురుషసంతతి నశించినంతట వానియాస్తిని బొందునని సదరుకోర్టుపండితులుచెప్పుచురు (౧౮౫౭ ఆగస్టు ౨౭) గాని యాసంప్రదాయము ఆకోర్టువారిచేతఁ ద్రోయఁబడి యున్నది. (స. కో. ౧౮౫౫ స్పె. అ. నం. ౧౯౨లో తీర్పు)

౧౧౫. పితంతువుస్వీకారము చేసినతోడనే దానిభర్తయొక్క ద్రవ్యము దానియొద్దనుండి స్వీకృతునిఁజేరును. (౧. ౧౦౧)

౧౧౬. వేశ్యచేత స్వీకరింపఁబడిన పుత్రిక తనను స్వీకరించినతల్లియొక్క జీవితకాలమందు దాయమునకర్హురాలు కాదు. (స. కో. పం. ౧౮౫౭ సెప్టంబరు ౧౦)

స్వీకృతునివివాహమునకు వావిలేనివారు

౧౧౭. స్వీకృతుఁడు సీకర్తయొక్క బంధువులలోఁదగనివావి వారిని వివాహముచేసికోఁగూడదు. (౧. ౪౧) తన జనకపితయొక్క బంధువులందు సహిత మట్టుచేయఁగూడదు. (నిర్ణయసింధువు)

దత్తునిపుత్రస్వీకారమునకువావిలేనివారు।

౧౧౮. దత్తుఁడయినమాత్రమున సగర్భ్యత్వము మానదుగనుక వాఁడు తనసోదరుని స్వీకరింపఁగూడదు. (స. కో. ౧౮౫౮ స్పె. అ. నం. ౨౭లో తీర్పు) అట్లేదత్తుఁడుగాకమును

వు సగర్భ్యత్వ హేతువునుబట్టి తనకుటుంబములోస్వీకరింపఁ దగని వానినిదత్తుఁడయిన వెనుక స్వీకరింపఁగూడదు.

౧౧౯. దత్తుఁడయినతోడనే జనకపితతో సంబంధము విడిచిపోయినది గావునవీనిస్వీకారమశాస్త్రీయమయి చెల్లక పోయినను వీఁడు జనకపితయొక్క దాయమందు భాగాధికారి గాని వానికిఁ ఔరసుఁ బుత్రుఁడుగాని కాఁబోఁడు. ఇరుపక్షములయందు వీఁడుదాయము పోఁగొట్టుకొని స్వీకర్తకుఁబోష్యమాత్రుఁడయి యుండును. (౧. ౮౨)

చెల్లుబడిలే ని స్వీకృతుని యొక్క దశ।

౧౨౦. న్యాయ్యమయిన స్వీకారమొకసారి చేసినదియసిద్ధిగా నేరదు. (౨. ౧౧౧ కో)

స్వీకారము మాఱుపడదు।

౧౨౧. స్వీకారానంతర మౌరసుఁడు గలిగెనేని స్వీకృతునకు నాలవ పాలేవచ్చును. (ఎల్బర్లిన్ ౭౧; మితాక్షర ౧. ౧౧, ౨౪) నాలవపాలనఁగా నౌరసునకువచ్చు పాలిలో నాలవపాలితో సరిపాలనియర్థము. దాయ మయిదుపాళ్లు చేసి యొకపాలు స్వీకృతునకును నాలుగు పాళ్లౌరసుఁడును బొందవలెనని తాత్పర్యము. (హై. కో. ౧౮౬౧ రి. అ. నం. ౫౧లో తీర్పు)

స్వీకారము నకు వెనుకఁబుట్టినపుత్రుఁడు

౧౨౨. అనంతరము పుత్రులెందఱు గలిగినను మునుపు చెప్పినట్లే భాగము చేయవలసినది. (స. కో. పెద్దపం. ౧౮౫౩ సెప్టెంబర్ ౧)

౪. ప్రకరణము.

రక్షకత్వము.

పౌగండదశ। ౧౨౩. బాల్యదశపదియాఱవసంవత్సరమందు నివర్తించును. (౨. ౭౬ కో)

౧౨౪. ఆదశపురుషులకట్లుస్త్రీలకు.(స. కో. పం. ౧౮౫౫ జూన్ ౧౯)

౧౨౫. బాల్యదశ పదునెనిమిదవయేఁటి తుదవఱకు గ్రహింపవలెనని కోర్టుఆఫ్‌వార్డ్సు వారికృత్యములకయి దొరతనమువారిచేత విధియేర్పఱుపఁబడినది. ౧౮౦౪, ౫ రిగ్యులేషన్ ౪ ప్ర)

సంరక్షకులు। ౧౨౬. తండ్రి మొదట, వెనుకఁదల్లి,జ్యేష్ఠభ్రాత, తండ్రి బంధువులు, తల్లి బంధువులును, బాలునికి సహజముగా సంరక్షకులు. సంరక్షకుని నియమింపవలసియుండెనేని యదిసహజసంరక్షకుని వారించుటకధికారముగల దొరతనమువారు చేయవలసినది. (చిన్నమెక్‌నాటన్ ౧. ౧౦౩, ౧౦౪)

౧౨౭. రక్షణస్వాతంత్ర్యము తండ్రివంకవారికీ ముందుతల్లివంకవారిదని సదరుకోర్టుపండితులుచెప్పిరి. (౧౮౫౯ మార్చి ౧౬) ఈయభిప్రాయమునకు సరియయిన శాస్త్రప్రమాణము లేదు, బాలునికిఁ బ్రియులైన బంధువులు సంరక్షకులుగా నుండవలయునను నొకవచనమునుబట్టి తల్లివంకవారుతండ్రివంకవారికంటెఁబ్రియులని సంభావించుకొని

బాలుని కీడుమేళ్లను దల్లివంకవారి యధీనములు చేయవలసి
నదని చెప్పెదరు. ఈయభిప్రాయము సంభావితమేకాని బ
లవత్తరమైన హేతువులు కలదిగాదు. కాఁబట్టితండ్రివంక
వారికి సహజస్వాతంత్ర్యముపోనేరదు.

౧౨౮. ఉన్మాదాదులచేతఁ దండ్రి యయోగ్యుఁడుగానిప
క్షమందు బాలుని సంరక్షించుపని తల్లిది. (స. కో. ప్రొ.
౧౮౪౩ సెప్టెంబర్ ౧౮)

౧౨౯. ఊయిలుచేత సంరక్షకుని నియమించుటకు శా
స్త్రమందు వచనముఁగానము. (౨. ౭౩ కో)

౧౩౦. తన ద్రవ్యమునకు సంబంధించిన యేకార్యము
గాని బాలుఁడు చేసినదిచెల్లనేరదు. (మితాక్షరవ్యవహార
కాండము)

బాలునిచేఁతలు।

౧౩౧. బాలునియాస్తికి హానికరమైన కార్యముగాని
వాఁడచ్చుకోవలసినదానికిఁ జేయు కార్యముగాని చెల్లనేర
దు. వాని యక్కఱకుఁగాని లాభమునకుఁగాని చేసిన కా
ర్యముచెల్లును. (కుల్లూకభట్టీయమందు మనువు ౮. ౨౭)

బాలునికనుకూలమైన కృత్యములు।

౧౩౨. తగిన యీడురాకమునుపు బాలుఁడు తనతండ్రి
ఋణమునకయి యుత్తరవాది కాఁడు. (౨. ౨౭౯ కో) అ
యినను బాలకులు తమసంరక్షకులద్వారా తగవుతేను ఆడ
ను వచ్చునని కోర్టువారొప్పుకొనియెదరు. (౨. ౮౦ కో)

బాలునిపూఁటకాఁపు తనము।

౧౩౩. సముదాయ ద్రవ్యమంను బాలునిభాగమునకు
హాని ప్రాప్తించు పక్షమంను దానికైసంరక్షకుఁడు వివాద

సముదాయద్రవ్య మందుబాలుని భాగము।

ము జరుపవచ్చును. లేనిపక్షమందుఁగూడదు. (స. కో. ౧౮౫౦ రి. అ. నం. ౪౯ లో తీర్పు)

స్త్రీ పరతంత్రురాలు।

౧౩౪. స్త్రీలకు సర్వదాపారతంత్ర్యమేకాని స్వాతంత్ర్యముతగదు. (౧. ౨౪౪; చిన్నమెక్నాటన్ ౧. ౧౦౪)

కొన్ని జాతులందుదీని కపవాదము।

౧౩౫. చాకలి, గొల్ల, యీడిగ, గాండ్ల, నట్టువులయందును, వీరివంటి కర్మోపజీవులయందును కుటుంబ సంరక్షణకుపకరించు స్త్రీలొడంబడికలు చేయవచ్చును. అదికుటుంబనిమిత్తమయియుండవలె. ఆయొడంబడికలకు భర్తకట్టుపడవలసినది. (స్మృతిచంద్రికయందు యాజ్ఞవల్క్య నారదవచనములు)

పెండ్లిలేని స్త్రీ।

౧౩౬. పెండ్లిలేని స్త్రీయెంతయీడుగలదైనను దండ్రియొక్క రక్షణమందుండ వలసీనది. తండ్రిలేనిపక్షమందు దానిజ్ఞాతుల సంరక్షణమం దుండవలసినది. (చిన్నమెక్నాటన్ ౧. ౧౦౪)

పెండ్లియయిన స్త్రీ।

౧౩౭. పెండ్లియయిన స్త్రీతనభర్తసంరక్షణమం దుండవలసినది. అతఁడు లేనిపక్షమందుఁ బుత్ర, పౌత్ర, ప్రపౌత్ర, భర్తృజ్ఞాతి, స్వపితృ మాతృ సంబంధులరక్షణమందుండవలసినది. చిన్నమెక్నాటన్ ౧. ౧౦౪)

బాలద్రవ్యమునకు రక్షకురాలు।

౧౩౮. బాలద్రవ్యమందుఁగార్య నిర్వాహకురాలయిన స్త్రీతనయొక్క సంరక్షకుల యాజ్ఞకులోపడియుండవలసినది. (చిన్నమెక్నాటన్ ౧. ౧౦౩) ముదియీడువచ్చిన స్త్రీచేయుకార్యములకు దానిసంరక్షకుని సమ్మత్యసమ్మతులుకోర్టువారు పాటించు నాచారములేదు.

౫. ప్రకరణము.

సొమ్ము.

౧౩౯. స్థావరమని, జంగమమని, ద్రవ్యము ద్వివిధము. భూ, నదీ, గృహ, తటాకములు, మొదలయిన యిట్టిపదార్థములు స్వరూపముతో స్థానాంతరము పొందింపరానివి స్థావరములనఁబడును. ఇతరములయిన వస్తువులన్ని జంగమములనఁబడును. విక్రయముచేతఁగాని దానముచేతఁగాని శాశ్వతపుగుత్తచేతఁగాని సంపాదింపఁబడి శాశ్వతభోగ్యములయిన భూములు స్థావరములనఁబడును. శాశ్వతశాసనము చేత లభించిన రుసుములును, వచ్చుబళ్లును, స్థావరములని చెప్పఁబడును. వీనికే నిబంధములని పేరు. కుదువలు, గడువు గుత్తలును, జంగమములని చెప్పఁబడును. సస్యములు, వనమృగములు, పక్షులు, మీనములును, శాశ్వతభోగ్యమయిన పదార్థముతోఁ గలిసియుండియు, జంగమములని చెప్పఁబడును.

స్థావరజంగమశబ్ద నిర్వచనము.

౧౪౦. ద్రవ్యము పిత్రార్జితమని స్వార్జితమని మరల రెండువిధములవిభాగింపఁబడియుండు. పితృద్రవ్యముగాని దానిచేత సంపాదించినదిగాని జంగమస్థావరములందేదయినను పిత్రార్జితమనఁబడు. పితృద్రవ్యనిరపేక్షముగా స్వప్రయాసముచేత సంపాదించినద్రవ్యము స్వార్జితమనఁబడును.

స్వార్జితములు.

౧౪౧. పితృద్రవ్యమందుండి యిచ్చినదానికి మారుగాకయారకవచ్చినద్రవ్యము స్వార్జితము. (ఎల్బర్లిజ్ ౯౨)

౧౪౨. పెద్దలు పోఁగొట్టిన ద్రవ్యము పితృద్రవ్యసాహా

య్యము లేక స్వప్రయాసముచేత మరల సంపాదింపఁబడే నాయది స్వార్జితము. ఈపునరార్జనము దాయాదులయను మతి పొందికాని వారుదానియందుఁ దమసంబంధమువూని నారని తెలిసికొని కాని చేయవలసినది. ఆద్రవ్యమును సం పాదించు యత్నము దాయాదులకుఁ గలదని యెఱిఁగియు వారికంటెముందు సంపాదించెనాయిదివారిని మోసపుచ్చు టేయని భావింపవలెను. ఇట్లుసంపాదించినది దాయాదుల పొత్తుల ద్రవ్యముగాని స్వార్జితముగా నేరదు. (౧. ౧౯౫. ౨౧౭)

౧౪౩. పితృదత్తమయిన విద్యచేతవచ్చిన ద్రవ్యముస్వ ప్రయాస లబ్ధమైనను పైతృకద్రవ్యముచేత సంపాదితమని యెంచఁబడును. (తిరునల్వెల్లి జి. కో. పం: ౧౮౨౧ ఆగస్టు ౧౭) ఈశాస్త్రార్థము ఋజువైనదికాదు కాఁబట్టి న్యాయము నకు యోగ్యతకువిరుద్ధమయినయిదియాచారమునకుఁదగదు.

విభక్తావిభక్తద్రవ్యము।

౧౪౪. పైతృక ద్రవ్యము విభక్తమని యవిభక్తమవిద్వి ప్రకారము.

స్త్రీధనము।

౧౪౫. మఱియు వివాహమయినదానికిఁగాని కానిదా నికిఁగానిస్త్రీకిచ్చినధనమునకుఁగాను విశేషశాస్త్రమేర్పడి యున్నది. దానికిస్త్రీధనమనిపేరు. ఈపేరుయౌగికముకాఁ బట్టియర్థము స్పష్టము. పతి తద్బంధు స్వబంధు పితృదత్తము గాని తనంతదొరకినదిగాని కనిపట్టినదిగాని స్త్రీధనమనఁబ డును. (మితాక్షర ౨. ౧౧. ౧—౩)

౧౪౬. తనప్రయత్నముల చేతఁగాని తనచుట్టాలుకాని వారిచ్చుటచేతఁగాని వచ్చినద్రవ్యము సమస్తముతనభర్త దిగాని తనదిగాదు. (స్మృతిచంద్రిక)

౧౪౭. వాడుక చొప్పున నయిదుదినముల పెండ్లిజరిగి నప్పుడు పయిఁడి ముడుపు మొదలుకొని భర్తయొక్క గృహము ప్రవేశించువఱకుఁ దల్లిదండ్రులుతోఁ బుట్టువులును నిచ్చి నస్థావరజంగమ ద్రవ్యము సౌదాయిక మనఁబడును. దాని యందధికారము పెనిమిటికిఁగాని సంతతివారికిఁగాని నిమిత్తము లేక యామెకేగలిగియుండును. (మితాక్షర అ. ౧౧, ౨; సరస్వతీవిలాసము; వ్యవహారమయూఖమందు ౪. ౭. ౧; ౪. ౧౦. ౮)

కాలావధిని బంధనము!

౧౪౮. సంబంధము లేక మునిఁగిపోయిన ద్రవ్యమును మరలసంపాదించుకొనుట కింతకాలములోఁ దగవు తేవలసినదని హిందూ శాస్త్రము విధించిన కాలావధి యింగిలీషుదొరతనమువారిచేతఁ ద్రోపడిపోయినది. (౧౮౫౯ సం|| ౧౪ వ ఆక్టు)

౬. ప్రకరణము.

వినియోగము.

స్థావరద్రవ్యమందుఁదండ్రికిఁగల స్వాతంత్ర్యము।

౧౪౯. పుత్రులతో విభాగించుకోని తండ్రితనపిత్రార్జితముగాని స్వార్జితముగాని స్థావర ద్రవ్యమును బుత్రులయనుమతిలేక వినియోగింపఁగూడదు. (౨. ౯, ౧౧ కో) పుత్రులులేనిపక్షమందు వారిపుత్రపౌత్రుల యనుమతికావలసినది. వీరుతమతండ్రితో సమానాధికారులయి యుందురు. (మితాక్షర ౧. ౧. ౨౭)

౧౫౦. వీరుబాలకులయి యుండఁగానే త్రోయఁగూడని యక్కఱవచ్చినప్పుడు వారియనుమతి యున్నట్లుభావింపఁబడును. (౧. ౨౦)

౧౫౧. శూద్రపిత చేరుగొండి కొడుకులు సంతతివారితోఁజేరినవారైనను వానిజీవితకాలములో వారికి భాగము గలుగుటవానియిచ్ఛాధీనము గనుక వారిసమ్మతిలేకయే వినియోగింపవచ్చును. (స. కో. పం. ౧౮౬౨ మార్చి ౮)

౧౫౨. పుత్రసంతతి లేనివాఁడు పిత్రార్జితమును గాని స్వార్జితమునుగాని స్థావరద్రవ్యమును తనపాలివారికిఁ బ్రతికూలముగాఁదన యిచ్ఛకువచ్చినట్టు వినియోగింపవచ్చును. (౨. ౪౩౬కో)

జంగమద్రవ్యమందు—

౧౫౩. పిత్రార్జిత మందుఁగాని స్వార్జితమందుఁగాని జంగమద్రవ్యమందుఁ బుత్రసంతానము కలవాఁడైనను లేనివాఁడైననుదానేసర్వస్వతంత్రుఁడు. (మితాక్షర ౧. ౧. ౨౮)

౧౫౪. పోష్యుల పోషణమునకయి పుత్రికల వివాహమునకయి వెచ్చమావశ్యకముగనుక దానికిఁజాలినంత ద్రవ్యమునిలుపుకోక స్థావరమునుగాని జంగమమునుగాని ద్రవ్యమును వినియోగించుట చెల్లదు. (౧. ౧౮, ౧౯; స. పం. ౧౮౫౨ ఏప్రల్ ౧౦, ౨౬—స. కో. ౧౮౬౦ స్పె. అ. నం. ౧౧౭ లోఁదీర్పు)

కుటుంబపోషణమునకుఁ జాలినంత యుంచుకోవలెను।

౧౫౫. తండ్రిగొడుకుఁదప్ప నితర దాయాదులందఱు పరస్పర సమ్మతిచేత స్థావరమునుగానిజంగమమునుగాని ద్రవ్యమును వినియోగింపవచ్చునుగాని పరస్పరసమ్మతిలేక చేసిన వినియోగము చెల్లదు. (౧. ౧౯)

దాయాదుల చేతవినియోగము।

౧౫౬. దాయాదుఁడు తనకుమిక్కిలి యిక్కట్టు కలిగిన పుడుపొత్తుల ద్రవ్యమందుఁగొంతవిక్రయింప వచ్చునుగాని నిర్దేశించి విక్రయింపఁగూడదు. (స. కో. ౧౮౫౯ స్పె. అ. నం. ౧౨౩ ౧౮౩ లోఁదీర్పులు) కొన్నవాఁడు విక్రయించినవాని భాగముతోఁద్రృష్టిఁ బొందవలసినది. అంతకుఁ దగవు తేవచ్చును.

౧౫౭. దాయాదులు బాలకులయి యుండునప్పుడు తమకయియవశ్యముగా జరుగవలసిన పనులకుఁగాని స్పష్టమయిన తమప్రయోజన మునకుఁగాని యొప్పుకోవలసినది. (౧. ౨౦౩)

౧౫౮. విభాగానంతరము దాయాదు లెవ్వరుగాని యొండొరుల కెఱుక చేయకయే తమతమ భాగమును వినియోగింపవచ్చును. (స. కో. పం. ౧౮౩౩ నవంబరు ౬) గా

విభక్తులచేత—

ని ౧౪౯—౧౫౪ ప్రకరణములందుఁ జెప్పఁబడిననిబంధనలను మీఱఁగూడదు.

వితంతువుచేత— ౧౫౯. వితంతువు తనభర్తవలనవచ్చిన ద్రవ్యమును జీవించువఱకనుభవింపవచ్చును. అనంతరమది యుత్తరాధికారులను జెందవలసినది. (౧. ౨౪౬)

౧౬౦. వితంతువు తనభర్తయొక్క ఋణములకుఁగాని తనజీవనమునకుఁగాని పుత్రికల వివాహమునకుఁగాని భర్తయొక్క యాత్మోజ్జీవనమునకుఁగాని చేయువెచ్చమాస్తిచేత జరుపవలసినది కాఁబట్టి యక్కఱయయినప్పుడు దానికయిస్థావరద్రవ్యమును వినియోగింపవచ్చును. తక్కినవిషయమందుఁ దనముఖ్యజ్ఞాతుల యనుమతిలేక చేసినవినియోగము చెల్లనేరదు. (౧. ౨౪౬, ౨౪౭; ఎల్ బర్లిజ్ ౭౪)

౧౬౧. ఇందులకుదాహరణము. పుత్రికలు దౌహిత్రులునుండఁగా వితంతువు పుత్రికలయనుమతిచేతనే వినియోగము చేయఁగూడదు. దౌహిత్రులసమ్మతియును నావశ్యకము. (స. కో. పం. ౧౮౫౧ ఏప్రల్ ౩)

౧౬౨. ఆమెకుజంగమద్రవ్యమందధికతరమయిన స్వాతంత్ర్యము గలదు. (౧. ౨౪౭, ౨౪౮) తానుస్వతంత్రముగాజంగమద్రవ్యమువినియోగింపవచ్చును. (స. కో. ౧౮౪౯ స్పె. అ. నం. ౫ లోఁదీర్పు)

౧౬౩. దూరపు దాయాదులు సహితము లేని పక్షమందుఁ దనద్రవ్యమెట్లువచ్చినదిగాని యెట్టిదిగాని వితంతువు యథేచ్ఛముగా వినియోగింపవచ్చును.

౧౬౮. పండితులుచెప్పినట్టైనిస్సందేహముగా శాస్త్రం బునునున్నది. దానినొప్పుకొని సదరుకోర్టువారు ౧౮౫౭ సంవత్సరము ౧౦౩—౧౩౬ నంబరుల యప్పీలులలోఁ దీర్పు చెప్పియున్నారు. ఆతీర్పులు పీమయప్పీలులో రాణిగారిప్రివి కౌన్సల్ తోఁ జేరినజ్యూడిషియల్ కమిటివారు ౧౮౬౧ సంవత్సరము డిసంబరునెల ౨౧ తేది చేసిన తీర్పుచేతఁ ద్రోయఁబడినవి. (కావలివెంకట నారాయణప్పమీఁద బందరు కలెక్టరు తెచ్చిన వివాదము)

వితంతువు కొఱవడిన యధికారముకలది. సన్యాసినివలె జీవింపఁదగినది. ఆత్మభోగార్థ మిచ్చవచ్చినట్టు తన ద్రవ్యమును వినియోగింపఁగూడదు. తక్కిన హిందూస్త్రీలవలెఁ బారతంత్ర్యమును బొందియుండవలెనుగాని స్వాతంత్ర్యమును బొందఁదగదు. బంధువుల పరోక్షమందు రాజరక్షణమందుండవలసినది. ఎప్పుడును నిర్బంధింపఁబడిన యాస్తికలదిగా నుండవలసినది. ఆమెను నిర్బంధించు సంతతివారు లేనప్పు డాయధికారము రాజుదిగనుక నస్వామికద్రవ్యమునందు రాజునకుఁగల స్వాతంత్ర్యమునకు విరుద్ధముగా సంతులేని వితంతువు వినియోగింపఁగూడదని చెప్పియున్నారు.

రాజుదాయాదులు లేని ద్రవ్యమందుఁ దనకుఁగల యధికారమునుబట్టి యస్వామికద్రవ్యమును స్వాధీనపఱచికొనవచ్చునుగాని యంతకంటె హెచ్చుకార్యములు చేయునధికారము వహించి తానొకదాయాదుఁడుగా ద్రవ్యము వినియోగింపఁగూడదని ద్రవ్యాధికారితోనే వివాదము పెట్టుకొనవ

చ్చుననుట క్రొత్త మతముగానున్నది. అస్వామిక ద్రవ్యము నాక్షేపించు నధికారముదక్క పక్షవాదముగాను శాస్త్రాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగాను నుండెడు ప్రివికౌన్సల్ వారి తీర్పు శాస్త్రమునుగొని పరీక్షించునప్పుడు నిలువదు.

దాయమనఁగా బంధుత్వమునుబట్టి వచ్చిన ద్రవ్యము. అదాయికద్రవ్యమనఁగా దాయాదులులేని ద్రవ్యము. అదిరాజును జెందునని మితాక్షరయందుఁ జెప్పఁబడియున్నది. (మితాక్షర ౧. ౧. ౨; ౨. ౧. ౨౭) మఱియు వితంతువు దాయాదులసమ్మతిలేక దానవిక్రయాదులచేత స్థావరద్రవ్యము వినియోగింపఁ గూడదని మాధవీయమందు బృహస్పతి వచనమున్నది. ఆయర్థమే మయూఖస్మృతి చంద్రికలయందుఁ జెప్పఁబడియున్నది. గనుక వితంతువు వినియోగింపఁగూడదని నిషేధించినది దాయాదులకొఱకుఁగాని రాజుకొఱకుఁ గాదు. అనఁగా మొదటిద్రవ్యాధికారికి బంధువులై వాని యాస్తియందు స్వత్వము పొందఁదగిన వారికొఱకుగాని యన్యుఁడుగావచ్చి యదాయికద్రవ్యముమాత్రమే పొందునధికారము గలవానికొఱకుఁగాదనిస్పష్టముగా నేర్పడుచున్నది.

భార్యాద్రవ్యము.

౧౬౫. తనభర్త జీవించియుండఁగా ద్రవ్యమందు భర్తకే యధికారము. సౌదాయికముగా వచ్చిన ద్రవ్యముమాత్రము స్త్రీ తనయిచ్చకువచ్చినట్లు వినియోగించుకో వచ్చును. (స్మృతిచంద్రిక)

౧౬౬. సౌదాయికద్రవ్యముచేతఁ జేయఁగోరిన ఋణ

ప్రయోగాది వ్యాపారములుతనభర్తచేతఁ జేయింపవలసిన
ది. అతఁడామె యిష్టమవశ్యము నెఱవేర్పవలసినది. (సరస్వ
తీ విలాసమందు)

౧౬౭. పెండ్లిగాని స్త్రీలు తమకుఁజేరిన స్థావర జంగ
మద్రవ్యములను సంరక్షకుని యనుమతిలేక వినియోగింపఁ
గూడదు.

పెండ్లిగాని స్త్రీచేత వినియోగము।

౧౬౮. బుద్ధిమాంద్యము చేతఁగాని యున్మాదము చేతఁ
గాని బాల్యముచేతఁగాని ముదిమి రోగములవలనఁ గలిగినబు
ద్ధివైకల్యము జేతఁగాని నిర్బంధముచేతఁగాని కామముచేతఁ
గాని ద్వేషముచేతఁగాని చిత్తవశత లేనివాఁడుచేయు విని
యోగము చెల్లనేరదు. (౧. ౨౩)

చిత్తవశతలేనివారిచేత—

౭. ప్రకరణము.

ఉయిల్లు.

ఉయిలు ధర్మశాస్త్రమందులేదు।

౧౬౯. ఉయిలుచేత ద్రవ్యమును వినియోగించు నధికారము ధర్మశాస్త్రమందుఁ గానఁబడలేదు. ఉయిలను సాధనమునకు ధర్మశాస్త్రమందు వాచకములేదు. ఈవిషయము ప్రామాణికులయిన సర్ ఉల్లియంజోన్స్, మేస్టర్ కోల్ బ్రూక్, మేస్టర్ ఎల్లిస్, సర్ తామస్ స్ట్రేంజి, వీరలేకకంఠముగాఁ జెప్పుచున్నారు. (౧. ౨౫౪, ౨౫౫; ౨. ౪౧౯, ౪౨౭, ౪౩౧)

ఉయిలనావశ్యకము।

౧౭౦. ధర్మశాస్త్రమందే ద్రవ్యవినియోగముకయి కావలసిన నియమము లేర్పడియున్నవి కాఁబట్టి యుయిలు వ్రాయుట కెడములేదు. ఆస్తియనుక్రమమునదూరబంధువులకుఁ జేరవలసినదని, తుదకు దొరతనమువారికిఁ జేరవలసినదని, పోష్యులైన వారందఱియొక్క జీవనమున కేర్పడవలసినదనియు ధర్మశాస్త్రమూర్జితముగ నిర్ణయించుచున్నది. (౧, ౨౫౪, ౨౫౫)

౧౭౧. ధర్మశాస్త్రవిరుద్ధమయిన యుయిలుచెల్లదు. అవిరుద్ధమక్కఱలేదు. (౨. ౪౨౧ ౨)

ఉయిలుశాస్త్ర సిద్ధాంత విరుద్ధము।

౧౭౨. హిందువుల యాచారము ననుసరించి వ్యవహరింపఁబడు ధర్మశాస్త్రమునకువిరుద్ధముగా నుయిలుచేతహిందువుదాయాదత్వము తొలగింపనేరఁదు. (౧. ౧౩౦)

దొరతనము వారు —

౧౮౩. ఇంగిలీషు దొరతనమువారివిషయముచూచువారికి సందేహముకలుగునట్లు చేసిపెట్టిరి. ఉయిలువిషయము ధర్మశాస్త్రమందు లేదని తెలియక చేసినపూర్వపు చట్టము నుదిద్దుకొని యిప్పుడు ధర్మశాస్త్రమందుయిలు చెప్పఁబడిన దికాదనియొప్పుకొనిరిగాని యెంతదూరము ధర్మశాస్త్రానుసారియయి యుండునంతమాత్రము దప్పఁగడమచెల్లదనిచెప్పిరి. (౧౮౨౯, ౫ రిగ్యులేషను)

ఉయిలుకోర్టువారు సమ్మతించెదరు।

౧౮౪. ప్రివికౌన్సల్ వారు, సూప్రీంకోర్టువారు, సదరు కోర్టువారు - ఈముఖ్యకోర్టులవారు హిందువుల యుయిల్ల నంగీకరించెదరు. (౧. ౨౬౮ మూర్లి ౧. ౬౧౨—౬౧౮)

ఉయిలువ్రాయు నధికార వ్యవస్థ।

౧౮౫. ఎవ్వఁడుగాని తనజీవించునపుడు స్వతంత్రుఁడయి యియ్యఁదగినది యుయిలువ్రాసి యేలయియ్యరాదను యుక్తిచేత హిందువుల యుయిల్లాపాటికిమాత్రము చెల్లుననియొప్పుకోఁబడెను. (౨. ౮౩౬; ౮౮౫ కో. సదర్ లాన్డు)

ఉయిలునకనుకూల మయినతీర్పులు।

౧౮౬. హిందువు లుయిలువ్రాసి తమద్రవ్యమును వినియోగించు విషయములో మద్రాసు సదరుకోర్టువారు పలు విధములుగాఁ దీర్పులు చేసియున్నారు.

ఉయిల్లనాదరించి చేసినతీర్పులు రెండుగలవు. మొదటిది. ౧౮౨౮ సంవత్సరము ౩ నవంబరుగలస్పెషలప్పీలులోఁ జెప్పఁబడినది. అప్పటిలో వివాదగ్రస్తమయిన ద్రవ్యము స్వార్జితమయినందున నుయిలువ్రాసినవాఁడు తనజీవితకాల

మందు వినియోగింపఁ గూడినదికాఁబట్టి కోర్టువారూర్జితప ఱచిరి. రెండవది - ౧౮౪౯ సంవత్సరము ౪౩ వ నంబరుగల రిగ్యులరప్పీలులోఁ జెప్పఁబడినది. ఇదినిస్సంశయముగాశాస్త్రజ్ఞానములేని యొక జడ్జిచేసిన తీర్పు. అతఁడు ప్రమాణములనుగొని ప్రవర్తింపఁ జూచెనుగాని యవిపరస్పర విరుద్ధములుగాఁగనఁబడెను. కాఁబట్టి పండితుల యభిప్రాయమును ప్రివికౌన్సలు వారంగీకరించిన కలకత్తాసూప్రీం కోర్టువారితీర్పును నవలంబించి భార్యకువిరుద్ధముగా ధర్మకర్తలను నేమించినట్టి వివాదగ్రస్తమునయినట్టి యాయుయిలును నాదరించెను. ఆపండితులే వెనుకనుయిలులో వ్రాసినప్రకారముజీవితకాలమందు ద్రవ్యవినియోగము చేయునధికార మతనికిఁగలదాయని యడిగినట్టు భావించుకొని మేమభిప్రాయము చెప్పితిమని సమాధానముచెప్పి యుయిలు వ్రాయునధికారము హిందువులకు లేదనిచెప్పిరి.

హిందువులు తమజీవితకాలమందు ద్రవ్యవినియోగము నకుఁదమకుఁగల యధికారమునకు హెచ్చగు నధికారమువహించి యుయిల్లువ్రాయునియెడ వారియుయిల్లు సమ్మతింపఁబడునని సదరుకోర్టువారు చేసినతీర్పులు మూఁడుగలవు - అవి ౧౮౬౦ సం|| ౧౬ నం. అప్పీలులోను ౧౮౪౪ సం|| ౬౫ నం. విశేష అప్పీల్ లోను ౧౮౬౦ సం|| ౩౫౭ నం. విశేష అప్పీలులోను జేయఁబడినవి.

ఉయిల్లవిషయమై మద్రాసు సదరుకోర్టువారు చేసిన తీర్పులమీఁద - ప్రివికౌన్సలువారు చేసినతీర్పులు రెండుగలవు,

మొదటితీర్పులో సదరుకోర్టువారు ౧౮౫౪ సంవత్సరము ౩ నంబరు విశేష అప్పీలులో నాదరించినయయిలు ప్రతిషేధింపఁబడినదిగాని యాతీర్పుమీఁదఁ జేసినయప్పీలుగాదు. సదరు కోర్టువారు తీర్పుచేసిన వెనుక నుయిలువ్రాసినవానికిఁ దనజీవితకాలమందు భార్యసమ్మతిలేక కొంతద్రవ్యవినియోగము చేయునధికారము గలదా లేదాయని క్రొత్తగాఁ దగవు తెచ్చినంతట ముందుచెప్పినప్రకారము యిలు కొట్టువడినది. (మూరు ౨. ౫౪) ౧౮౪౯ సంవత్సరము ౪౩ నంబరు అప్పీలులో మద్రాసు సదరుకోర్టువారు చేసిన తీర్పంగీకరించి చేసినది రెండవతీర్పు. ఈతీర్పులోఁ బ్రివికౌన్సలువారింగ్లాండు దేశమందుఁ జెప్పఁబడిన యయిలునకు హిందువులలో వాచకములేదని సర్ తామస్ స్ట్రెంజిదొరగారు చెప్పినవాక్యమునుదహరించి వాచకములేని మాత్రముననె తనమరణానంతరము ద్రవ్యము వినియోగించురీతిట్టిదని యొకఁడువినియోగించు శాసనములు నయితముబొత్తిగా లేవనియెంచుట సరికాదని వాదించి పిమ్మటబంగాళములో నుయిళ్లంగీకరింపఁబడియున్నయాచారము నుదహరించి మద్రాసులోనయితము పిత్రార్జితముగాని ద్రవ్యము నుయిలుచే వినియోగింపవచ్చునని యేర్పడియున్నట్లు సంభావించుకొని యాయేర్పాటుప్రకృతపు వివాదమందు దూషింపఁబడదుకాఁబట్టి హిందువుల యయిలునకుఁ జెల్లుబడికలదని తీర్పుచేసిరి. (మూ౭. ౩౪౫)

పరీక్షించునపుడీతీర్పు నిజముగా నిలువనేరదు. ప్రివికౌన్సలువారు తలఁచిన సాధనములుండినపక్షమందు హిందువు

లకుఁగల యనేకస్మృతులయందు వానిజాడఁగనఁబడియుం డును. అట్టిసాధనమునకుఁ బేరులేకపోదు. మఱియుమద్రా సునందంతటాయుయిల్లువ్రాయు నాచారము కలిగియున్నద ని ప్రివికౌన్సలువారు చెప్పినవచనముసప్రమాణము కాదు. తొంటి సూప్రీంకోర్టువారి యధికారమునకులోనయి యు న్న ౨౭ చదరపు మయిళ్ల ప్రదేశమందుఁగల యాచారముఁబ ట్టి వారట్లువ్రాసి యుండవచ్చునుగాని రాజధాని క్రింది ౧౧౫౦౦౦ చదరపు మయిళ్లప్రదేశమందుఁగల యాచార మునుబట్టి చెప్పియుండరు.

అయినను హిందూధర్మశాస్త్రానుసారియగు నెకసాధ నముగలదది విచారణీయము.

ప్రాణాపదయందుఁ జేసినదానము దానముకాదని నార దవచనముకలదుగాని యదిధర్మకార్యములకై చేసిన దాన మునుబట్టి చెప్పినదికాదు. ప్రాణాపదయందుఁగాని సుఖస్థితి యందుఁగాని యుండునప్పుడు ధర్మార్థముచేసిన దానవాగ్దా నములు నెరవేఱకముందు దాతగతించినపక్షమందు వానిపు త్రుఁడు వానినెరవేర్పవలసినదని కాత్యాయనవచనముగల దు. (మితాక్షరయందు దత్తాప్రదానికము)

ఈప్రకారము హిందూధర్మశాస్త్రమందు మరణానంత రము వినియోగింపఁదగిన దానమిట్టిదని వ్యవస్థయిట్టిదని యే ర్పడియుండుటయేకాక యావ్యవస్థమీఱిన యట్టిదానముచే యఁగూడదని స్పష్టముగాఁ జెప్పఁబడియున్నది. ధర్మకార్య ములకై యట్టిదానముచేయవచ్చునుగాని యితరకార్యముల

కుఁగాదు. ఆదానము నెరవేర్చుట సహితము పారమార్థికము గాని వ్యావహారికము కాదు. ఈధార్మికదానముదప్ప మరణానంతరము నెరవేర్చవలసినది నియోగించి చేయు దానము దానము కాదు.

ఈ ప్రకారము శాస్త్రమున్నదని పరిశీలింపకనో తెలియకనో మీఁదఁ జెప్పిన తీర్పులు ప్రివికౌన్సలువారు చేసియున్నారు. జీవించియుండునప్పుడు చేయఁదగిన కార్యము గతించిన వెనుకఁ జేయునట్టు లేల నియోగింపఁగూడదను సంభావనచే వారట్లు తీర్పు చేసియున్నారు ఆసంభావన సహితము నిర్హేతుకము. అది సర్వస్మృతులకు సాక్షాద్విరుద్ధము. దానికనుకూలముగా నొకవచనమును గానము. జీవించియుండునప్పుడు కొంతయధికారము హిందువునకుఁ గలదు. వాఁడు గతించిన వెనుక వానియాస్తి యనుభవింపనలసినది యిట్టివిధమని శాస్త్రము నియోగించుచున్నది. శాస్త్రమందుఁ జెప్పఁబడిన వారికంటె నితరులను జెందునని యెచ్చటను జెప్పియుండలేదు. ఇంగ్లాండు దేశమందు జ్యేష్ఠపుత్రునకుఁ జేసియున్న చట్టమందువలె దాయాధికారము వివరముగా నిర్ణయింపఁబడుచున్నది. ఆనిర్ణయమును మీఱుట శాస్త్రాతిక్రమణసమానము.

ఈ హేతువులను బట్టి యొకసమయమునందు మద్రాసుసదరు కోర్టువారు హిందువులకు నుయిలు వ్రాసియిచ్చు నధికారము లేదని తీర్పు చేసియున్నారు.

ఉయిళ్లనంగీకరింపఁ గూ

౧౭౭. ఉయిలు శాస్త్రసమ్మతము గాదు. ఎవ్వఁడుగాని తానుజీవించునపుడు దానము చేయవచ్చును గాని ప్రతిగ్రహ

దదనుటకుఁ దీర్పులు।

ము లేనిపక్షమందా దానము దానముగాదు. అవసానదశయందున్న ద్రవ్యము సమస్తము మరణించినవాని యుత్తరాధికారులకుఁ జేరవలసినది. కావునహిందువుల యుయిల్లుచెల్లనేరవు. (స. అ. ప్రొ. ౧౮౫౫ జూలాయి ౩౦) ఉయిల్ల నంగీకరింపఁగూడదనుటకుఁ దీర్పులు. (స. కో. ౧౮౫౮ స్పె. అ. నం. ౧౬౯లో ౧౮౫౯ స్పె. అ. నం. ౧౦౭లో తీర్పులు.)

౧౭౮. పురుషుఁడు తనద్రవ్యమందు భార్యకు జీవనాంశమిచ్చి తక్కినయంశమామె జోలిమాన్చి యథేచ్ఛముగా వినియోగింపవచ్చును. తనమరణముతోనే తనద్రవ్యమందధికారము భార్యది గావునఁదనపరోక్షమందిది యిట్లువినియోగింపుమనినియోగింపఁగూడదు (స. అ. పం. ౧౮౫౨ జూలాయి ౧౯)

౧౭౯. సోదరుని కొడుకునకుఁ బ్రతికూలముగా నల్లునికి వ్రాసియిచ్చిన యుయిలుచెల్లదు. (సం. కో. స్పె. ౧౮౬౧ అ. ౬౫౯ నంబరులోతీర్పు)

౧౮౦. బాలుఁడయిన కొడుకునకుఁ దండ్రిసంరక్షకుని నియోగించుటచెల్లదు. వానిద్రవ్యాధికారము వానిమరణముతోనె యుత్తరాధికారులను జెందుచున్నది. (స. కో. పం. ౧౮౫౭ మార్చి ౧౨)

౮. ప్రకరణము.

సొమ్ములోఁజేయవలసినవ్యయములు.

౧౮౧. న్యాయ్యములయిన ఋణములకు మాసిక షాణ్మాసికాబ్దిక శ్రాద్ధములకుపనయ నాంతక్రియలకు వివాహములకు భరణమునకుఁ జేయవలసిన వ్యయములాస్తిలోనివి (౧. ౧౬౬, ౧౭౧)

సొమ్ములోఁ జేయ వలసిన వ్యయముల రీతి।

౧౮౨. పితృద్రవ్యము పొందికాని పొందకకాని పుత్రుఁడుతండ్రియొక్కఋణమువశ్యముతీర్పుట శాస్త్రచోదితము. (౧. ౧౬౭)ఈవిధి పారమార్థికముగాని వ్యవహారయోగ్యముగాదు. పైతృకద్రవ్యము పొందనివాఁడు తండ్రిఋణము పేక్షింపవచ్చును. (౨. ౨౭౫, ౨౭౬ కో)

తండ్రిఋణము పుత్రుఁడు తీర్ప వలసినది।

౧౮౩. ఇంగిలీషు దొరతనమువారేర్పఱిచిన కోర్టులవారుపైఁజెప్పిన నియమమునకు బద్ధులము కామనియెఱిఁగి యట్లుజరిగించుట ధర్మ్యముకాదనియెంచి పైతృకద్రవ్యము కొలఁదిమాత్రమే ఋణము పుత్రుఁడచ్చుకొనవలసినదనివిధించిరి. (స. కో. ౧౮౫౧ స్పె. అ. ౧౨ నం. లోతీర్పు)

౧౮౪. ఉత్తమర్ణుఁడధమర్ణునిద్రవ్యమెవ్వనివశమందుండినను దానిమీఁదఁ దగవాడవచ్చును (౨. ౨౮౨ కో)

ఆస్తిమీఁదఁ దగవు దెచ్చుట।

౧౮౫. వితంతువు భర్తయొక్కద్రవ్యము పొందనిది వాని ఋణము తీర్పవలసినదిగాదు. (౨. ౨౮౦, ౨౮౧ కో. ఎ) ఈ విధి వానివెనుకజీవించియున్నబంధువులకందఱికిసమానము.

వితంతువును త్తరవాదము।

కుటుంబని ర్వాహకుని యొక్క—

౧౮౬. సముదాయద్రవ్యము వశపఱుచుకొని కుటుంబ నిర్వాహకుఁడయిన కుటుంబి కుటుంబముమీఁదవచ్చు తగవులకన్నిటికి నుత్తరవాదియై యుండవలసినది. (౨. ౩౩౪ ఎ)

కుటుంబద్ర వ్యము యొ క్క—

౧౮౭. కుటుంబములోని యొక్కఁడు తనకయి చేసినఋణమునకు సముదాయద్రవ్యమీఁదు గాదు. (స. అ. వం. ౧౮౫౪ నవంబర్ ౧౩)

౧౮౮. అయినను వానిఋణమునకు వానిభాగము మాత్రమీఁడవుచున్నది. (స. కో. ౧౮౫౫ స్పె. అ. నం. ౧౧౩ ౧౧౪లో తీర్పులు) అధమర్ణుని భాగమింతయని యేర్పడునట్లు ఉత్తమర్ణుఁడు ముందుదగవు తేవచ్చును. ఆభాగమందు నధమర్ణుని పుత్రులభాగములు మొదటఁద్రోపుడువెట్టి మిగిలినది యుత్తమర్ణుఁడు పొందవచ్చును. (మితాక్షరయందు దత్తాప్రదానికము)

వితంతువును త్తరాధి కారు లయొక్క—

౧౮౯. విభక్తురాలయిన వితంతువు చేసిన ఋణమామె ద్రవ్యములోఁ జెల్లింపఁదగినదయిన పక్షమందాఋణమునకామె యుత్తరాధికారులుత్తరవాదులగుదురుగాని తక్కిన ఋణమునకుఁగారు. (బం. స. ది. అ. ౭. ౧౧౪; బం. స. ది. అ. ౧౮[illegible] అ. నం. ౧౭౯లో తీర్పు)

ఉపనయనా దులకు వ్యయ నియమము।

౧౯౦. సోదరుల యుపనయన విద్యారంభములకు సముదాయద్రవ్యమందు వ్యయము చేయవలసినది.

వివాహము లకు—

౧౯౧. భగినీ సోదరులకు వివాహములాచోష్టున నేచేయవలసినది. (మితాక్షర ౧. ౭. ౪. ౫)

౧౯౨. స్వార్జితద్రవ్యముమాత్రముకలవాఁడు తనసోదరుల యుపనయన విద్యాభ్యాసములు నడపవలసినది. వివాహముచేయఁబనిలేదు. చెల్లెండ్రకువివాహముజరుపవలసినది. (స్మృతిచంద్రిక)

౧౯౩. పుత్రపౌత్రప్రపౌత్రుల యుపనయన విద్యాభ్యాస వివాహములకును బుత్రికల వివాహమునకును బితృభాగద్రవ్యమందె వ్యయాంశ మేర్పడియుండవలెను.

విభక్తకుటుంబములలో—

౧౯౪. తండ్రితోవిభక్తులయిన కొడుకులు తమతమసంతతివారికిఁదగిన వ్యయాంశములను దమతమ భాగములనుండియే జరిగింపవలసినది. పెండ్లికాని కూఁతుండ్రున్నపక్షమందుఁబ్రతివివాహమునకుఁ గొడుకులభాగములలో నాలవపాలువంతున నెత్తితండ్రిచేతి కిప్పింపవలసినది. (మితాక్షర ౧. ౭. ౬)

జీవనమునకు—

౧౯౫. కుటుంబభరణ మనునది బహుజన విషయకమై యుండును. కుటుంబమందు జ్యేష్ఠుఁడగువాఁడు సమస్తకుటుంబమును భరింపవలెను. (౧. ౬౭)

౧౯౬. పోషింపవలసినది తనభార్యాపుత్రులను మాత్రముగాదు. తండ్రిని దల్లులను దండ్రియొక్క తల్లిదండ్రులను వివాహములేని చెల్లెండ్రను వితంతువులయి గత్యంతరములేని చెల్లెండ్రను దనచేరుగొండ్లను వారిబిడ్డలను దోషముచేత దాయార్హతమాలినవారిని వారిభార్యాపుత్రికలను భరింపవలసినది. (౧. ౬౭, ౧౩౧, ౧౩౫)

౧౯౭. స్వీకారమునకు వెనుక దానికనర్హుండని తెలియఁ

బడిన (౧. ౮౨) దత్తకుఁడు వరవుఁడుగా నెన్నఁబడి (౧. ౧౧౨) పోష్యుఁడవుచున్నాఁడు.

౧౯౮. న్యాయ్యమయిన నిమిత్తము లేక విడువఁబడిన భార్యను భరింపవలసినది. (౧. ౪౬) అయినను స్వల్పనిమిత్తము చేతఁదన్ను విడిచిపోయిన భార్యను భరింపవలసినది లేదు. (స. అ. ౧౮౨౩ అ. నం. ౨లో తీర్పు)

౧౯౯. బాల్యదశయందుండి తల్లిదండ్రులతో వసించుచున్న భార్యను సహితము భర్తభరింప వలసినది. (స. కో. ౧౮౫౮ స్పె. అ. నం. ౬౪ లోతీర్పు)

౨౦౦. పుత్రుఁడు గతించిన వెనుక వానిభార్యాపుత్రికలను భరింపవలసినది. (స. అ. పం. ౧౮౫౪ ఏప్రల్ ౧౦)

౨౦౧. భ్రాతయొక్క ద్రవ్యము పొందినవాఁడు భ్రాతృకుటుంబమును భరింపవలసినది. (స. అ. పం. ౧౮౫౪ నవంబర్ ౧౩)

౨౦౨. వేశ్యాపుత్రిక సాధ్వాద్దాయార్హురాలైనను వితంతువైన భ్రాతృ భార్యను భరింపవలయుట నిర్బంధము కాదు. (స. కో. ౧౮౫౮ స్పె. అ. నం. ౮౮లో తీర్పు)

౨౦౩. వైధవ్యమును జెందినకోడలు మామనుభరింపవలెను. (స. అ. పం. ౧౮౫౩ డిసెంబర్ ౧)

౨౦౪. అవిభక్తభ్రాతృ పుత్రులు పుత్రుఁడు లేక గతించిన పితృవ్యుని భార్యను భరింపవలసినది. (స. అ. పం. ౧౮౪౫ ఆగస్టు ౩౦)

౨౦౫. వ్యభిచారముచేత వితంతువునకుఁదనజీవనాంశ మందు స్వత్వము నివర్తించును. (౧. ౧౭౨)

౨౦౬. అయినను దానికిజీవనాంశమియ్యవలసినది. ఆరీతినే వ్యభిచారిణియైన భార్యకు సయితమియ్యవలసినది. (౧. ౫౮; ౨౩౯) అది పేదపోఁడిమికిఁ దగుపాటిచాలును. తమ దుశ్చరితము మానుకొన్నపక్షమందే వారికాజీవనాంశ మియ్యవలసినది. (స. అ. పం. ౧౮౩౦ ఆగస్టు ౧౯; ౧౮౫౪ జనవరి ౨౬)

౨౦౭. వితంతువునకు స్వద్రవ్యముండినను లేకుండినను జీవనాంశ మియ్యవలసినది. భర్తకుజీవితకాలమందు భార్యయీలాగునే పోష్యురాలనునిమిత్తమునఁజేసి యట్లుచెప్పఁబడినది. (స. అ. పం. ౧౮౫౩ పిబ్రవరి ౨౮) అట్టిసాహాయ్యముకోరవలసిన యక్కఱలేని పసిమిగలవితంతువు తనజీవనాంశముఁగోరుట పరులకు నిర్బంధరూపమైదుర్భరమయిన పక్షమందుదానినిధర్మసూక్ష్మమువిచారించివారింపవచ్చును.

౨౦౮. గతించిన వానియాస్తిని బొందెడువాఁడువాని పోష్యులను భరింపవలెను. (౧. ౧౩౭)

౨౦౯. స్వార్జితద్రవ్యముదప్ప నితరములేనివాఁడువృద్ధులయినతల్లిదండ్రులను భార్యనుబాలకులయినపుత్రులను దప్పకభరింపవలసినది. (మితాక్షరయందు దత్తాప్రదానికము)

౨౧౦. పిత్రార్జితద్రవ్యము లేనియెడల వితంతువయిన భ్రాతృభార్యను భరింపవలసిన నియమములేదు. (స. కో. ౧౮౫౯ స్పె. అ. నం. ౧౪౨లో తీర్పు)

భరణమిచ్చు వారితో వాస మునిర్బంధ నీ యము గాదు।

౨౧౧. జీవనాంశము పుచ్చుకొను వారలిచ్చు వారితోవ సింపవలెనని నిర్బంధము లేదు.

౨౧౨. దీనికుదాహరణము. వితంతువు తనమామతోఁ గాని పెనిమిటి సోదరులతోఁగాని వసింపనక్కఱలేదు, (స. అ. పం. ౧౮౩౯ ఫిబ్రవరి ౧౬; ౧౮౫౫ ఫిబ్రవరి ౨౬)కొడు కుతోఁగాని సవతికొడుకుతోఁగాని సాధారణముగాఁ దనభ ర్తయొక్క బంధువులతోఁగాని వసింపనక్కఱలేదు. (స. అ. ౧౮౧౭ రి. అ. నం. ౧౩ లో, ౧౮౪౬ స్పె. అ. నం. ౧౭ లో తీర్పులు; స. అ. ప్రొ. ౧౮౫౧ సెప్టబర్ ౧౮)

౨౧౩. అవిధేయత పుత్రులదాయార్హత పోఁగొట్ట నేర దు. కాఁబట్టి వారు భార్యకుఁబుట్టినవారుగాని చేరుగొండికిఁ బుట్టినవారుగాని తండ్రితోవసింప నక్కఱలేదు. (స. అ. ౧౮౨౧ స్పె. అ. నం. ౨లో తీర్పు)

పేదకుటుం బములోనిప్ర త్యేకజీవనాం శము।

౨౧౪. వేఱువేఱుగా జీవనాంశమిచ్చుటకు ద్రవ్యము చాలకయుండెనేని యాప్రకారము భరింపవలయునక్కఱకు టుంబమువారిదికాదు. (స. కో. ౧౮౫౯ స్పె. అ. నం. ౧౬ లో తీర్పు)

భరణమనం గానేమి।

౨౧౫. అన్నవస్త్రములకు వాసస్థానములకుఁ గావలసి నది భరణమనఁబడు. అదియిచ్చువారియొక్క పుచ్చుకొను వారియొక్కదశకను రూపమయియుండవలసినది.

కాలావధి।

౨౧౬. జీవనాంశమునకై తేవలసినతగవు ద్రవ్యాధికా రి చనిపోయినదినము మొదలుకొనిగాని జీవనాంశమునకిచ్చు

చుండి నిలిపినదినము మొదలుగాని వంద్రెండు సంవత్సరము లకులోపలఁ దేనియెడలఁ జెల్లదని దొరతనమువారు విధించిరి. (౧౮౫౯ శాసనము ౧౪ ప్రకరణము ౧౩)

౨౧౭. అట్టితగవునందు భరణ శేషము రావలయునని వాదింపఁగూడదు. (స. కో. ౧౮౫౮ రి. అ, నం. ౨౯ లో తీర్పు) భరణశేషము।

౯. ప్రకరణము.

దాయానర్హత.

దాయానర్హ లక్షణము.

౨౧౮. జడుఁడు వెఱ్ఱివాఁడు పుట్టుచెవిటివాఁడు పుట్టుగుడ్డివాఁడు మూఁగవాఁడు పిచ్చుకుంటువాఁడు చేతులు లేనివాఁడు దీర్ఘరోగి క్షయరోగి కుష్ఠరోగి నపుంసకుఁడును దాయమునకర్హులుగారు, (౧. ౧౫౨—౧౫౬; మితాక్షర ౨. ౧౦. ౩)

౨౧౯. రోగము పురాకృతపాపమున కడియాలమయి ఫలమయి యుండుననుభావముచేత దాయానర్హతకు వ్యాధి యొకనిమిత్తమని చెప్పుదురు. (౧. ౧౫౫, ౧౫౬ వ్యాధినివృత్తితో దాయానర్హత నివర్తించును.

౨౨౦. దౌర్జన్యము వికర్మత్వము వృథావ్యయమును దాయానర్హతకునిమిత్తములు. వృథావ్యయము చేసినవానికంతపాటిదే తనభాగమందు నష్టమవును. అయిననీవిషయములు చెల్లుట సందిగ్ధము. (౧. ౧౫౭—౧౬౦)

నేరపుదండుగ।

౨౨౧. నేరముచేసినవాఁడు తఱుచుగా దాయానర్హుఁడుగాఁడు. ఇంగిలీషు దొరతనమువారు హిందూదండనవ్యవహారనిబంధనలుమార్చి నేరముచేసినవానిని శిక్షించుటకుఁదగినదండన నియోగించుచట్టము నేర్పఱిచియున్నారు. కాఁబట్టి నేరముచేసినవానికి హిందూశాస్త్రముచొప్పునదాయానర్హత పుట్టించుటయధికదండనముగనుకనీహిందూశాస్త్రం

శము ప్రకృతమందుఁజెల్లదు. (స. కో. ౧౮౫౮ స్పె. అ. నం. ౪౦లో తీర్పు)

౨౨౨. సముదాయద్రవ్యమందుఁగొంత దొంగలించిన వాఁడు దాయార్హుఁడుకాఁడు. (స. కో. ౧౮౫౮ స్పె. అ. నం. ౪౦లో తీర్పు)

దాయానర్హతకునిమిత్తములు।

౨౨౩. దాయముపొందిన వెనుక మూఁగ, గుడ్డి, కుంటి, కుష్ఠరోగియయినపక్షమందు దాయార్హుఁడు కాఁడు. (మితాక్షర ౨. ౧౦. ౬) వెఱ్ఱివాఁడు వ్యవహారమునకు యోగ్యుఁడు కాఁడు కాఁబట్టి వెఱ్ఱితనమెప్పుడు గలిగినను దాయాధికారముతత్క్షణమునివర్తించును. వానిద్రవ్యము వానియుత్తరాధికారుల యధీనమవును.

దాయానర్హత।

౨౨౪. పైఁజెప్పిన వ్యాధులు నివర్తించెనేని దాయమందుస్వాతంత్ర్యము మరలఁగలుగును. (మితాక్షర ౨. ౧౦. ౭)

దాయానర్హత స్త్రీ పురుష సామాన్యము।

౨౨౫. దాయానర్హతకునిమిత్తములయినదోషములుపురుషులకువలెనే స్త్రీలకును బాటింపఁబడును. (౧. ౧౬౪) వంధ్యాత్వము దాయానర్హతకుఁగారణముకాదు.

అంశానర్హులసంతతి వారు

౨౨౬. దాయానర్హులసంతతివారికిదోషములు లేనిపక్షమందు దాయార్హతపోనేరదు. (౧. ౧౬౩)

౨౨౭. సన్యాసికి దాయార్హత లేదు. (౧. ౧౬౪)

చేరుగొండి దాని కొడుకులు।

౨౨౮. శూద్రులందుఁదప్పఁజేరుగొండిదానికొడుకులకు దాయార్హత లేదు. (౧. ౧౬౫)

జాతిభ్రష్టులు।

౨౨౯. జాతిభ్రంశము దాయానర్హతకు నిమిత్తము. ఈ

విధియింగిలీషుదొరతనమువారిచేత వారింపఁబడ్డది. (౧౮౫౦ ౨౧ ఆక్టు)

జారిణులు|

౨౩౦. అట్లుజారిణి విషయమందు వారింపబడదు. ఇంగిలీషు శాస్త్రముచొప్పున వివాహబంధముక్తికయి తెచ్చిన వ్యవహారమునకులోపడి తనభర్తకు వెనుక రాఁగలస్వత్వము జారిణి పోఁగొట్టుకొనును. హిందూశాస్త్రముచొప్పునవివాదముజోలిలేక తోడనేవివాహబంధము పోఁగొట్టుకొనును. కాఁబట్టి వ్యవహారపర్యంత మవకాశములేకయే జారిణికిద్రవ్యమందు స్వత్వము నివర్తించును.

౧౦. ప్ర క ర ణ ము.

దాయభాగము.

౨౩౧. హిందువులయందు ద్రవ్యమునసమస్వత్వముగల దాయాదులకు మెట్టువరుసను సముదాయముగాఁ జేరును. కొందఱు దాయాదులయొక్క స్వత్వము కొన్నితరములవఱకు వారిసంతతివారిని జేరునట్లుజీవించియుండు.

సమానులైన యుత్తరాధికారుల సముదాయ స్వత్వము।

౨౩౨. పితామహాదుల ద్రవ్యమందుఁ దండ్రితోడఁగొడుకులుసమానస్వత్వముగలవారు. పుత్రులులేనిపక్షమందుఁ బౌత్రప్రపౌత్రులు సమస్వత్వముగలవారు.

పితాపుత్రులు।

౨౩౩. చిరప్రవాసియయిన వాఁడుగాని వానిసంతతిగాని యున్నచోటిదియని తెలియనిపక్షమందు వానిదాయస్వత్వము వానిపుత్రపరంపరయందాఱవతరమువఱకు జీవించియుండును. (౧. ౧౮౭, ౧౮౮)

కానఁబడని వారి యొక్క స్వత్వము।

౨౩౪. పితాపుత్ర పౌత్రప్రపౌత్రులు సరిమెట్టువారు; అట్లుభ్రాతృ తత్పుత్రపౌత్రప్రపౌత్రులు; ఆరీతిని పితృవ్యపుత్రపరంపరవారు; ఆచొప్పున వారివితంతువులు; ఆవిధమునఁబుత్రికలు; ఆప్రకారమునఁ బుత్రికాపుత్రులు; అట్లుదాయార్హులయినపుత్రికాపుత్రికలును దమలోఁదాము సహజముగాఁ బాలివారు.

సరిమెట్టున ముదాయ భాగులు।

౨౩౫. వీరిలోఁ బుత్రులు సోదరులు (మితాక్షర ౧. ౨. ౫) వితంతువులు (స్మృతిచంద్రిక) తండ్రివలనద్రవ్యముపొం

అంశభాగులు। అంశాంశభాగులు।

ముపుత్త్రికలును (మితాక్షర ౨. ౨. ౧) సమాంశభాగులు. మఱియుఁ గొడుకులకొడుకులు, కొడుకులమనుమలు, సోదరుల కొడుకులు, వారికొడుకులకొడుకులు, కొడుకుమనుమలు, పితృవ్యపుత్త్రులు (మితాక్షర ౧. ౫. ౧) పుత్త్రికయొక్క పుత్త్రులు. మాతృద్రవ్యముపొందు పుత్త్రికలు, (మితాక్షర ౨. ౧౧. ౧౬) పుత్త్రికలమనుమరాండ్రు నంశాంశభాగులు.

పుత్త్రికలు।

౨౩౬. పుత్త్రికలయందు వివాహితకంటె ముందువివాహము లేనిదానికిని బుత్త్రహీనురాలికంటె ముందుపుత్త్రవతికిని స్త్రీధనముగలదానికంటె ముందు స్త్రీధనము లేనిదానికిని దాయము చేరును. (౧. ౧౩౭ ; మితాక్షర ౨. ౧౧. ౧౩)

సమాంశకుల పరం పరా స్వత్వము।

౨౩౭. పుత్త్రపౌత్త్రప్రపౌత్త్రులు లేనివానియొక్క భాగము వానిసోదరులను జెందును. ఈతీరుననే పుత్త్రిక పుత్త్రరహితురాలయిన పక్షమందు దానియంశ మితరపుత్త్రికలకుఁ జేరును. తక్కిన సమాంశకులయొక్క వర్గములయందొక్క సమాంశకుని స్వత్వము వానిసంతతివారిని జెందకమునుపు జీవించియున్న తనసరిమెట్టువారిని జెందును.

స్వార్జితము।

౨౩౮. ఒక్కసమాంశకునియొక్క స్వార్జితము తక్కిన సమాంశకులకుఁజేరదు. వానిసంతతివారికిఁ జేరును. (౧. ౧౨౦)

౨౩౯. సోదరులు తమయార్జితములకయి యొండొరులతో నిర్ణయము చేసికోవచ్చును. (కోయంబుత్తూరు సివిల్ కోర్టు ౧౮౫౨ అ. నం. ౧౨౯లో తీర్పు)

౨౪౦. తనతోఁగూడి కాపురము చేయుచున్న కొడుకుల

యార్జితమందుఁ దండ్రికి సమభాగముగలదు. అయిననది తండ్రిజోలిగాని ద్రవ్యసాహాయ్యముగానిలేక యార్జించిన ద్రవ్యమందులేదు. (౧, ౬౩, ౬౪)

౨౪౧. కొంతద్రవ్య మార్జించినపిమ్మట సోదరునిఁగూర్చి కొని యాద్రవ్యమును వృద్ధిపొందించినపక్షమందు సర్వద్రవ్యములోసగముపాలు సోదరునికివచ్చును. (స. కో. ౧౮౫౮ రి. అ. నం. ౧౮౭లో తీర్పు)

౨౪౨. తండ్రికనంతరము కూడివసించుకుటుంబమువారియందు జ్యేష్ఠుఁడయినవాఁడు తక్కినవారిచేత యోగ్యుఁడుగాఁడని నిర్వాహకుఁడుగాఁడని మాటచెప్పుకొనివాఁడయినపక్షమందు సముదాయద్రవ్యముంచుకొని కుటుంబకార్యములు నడపవచ్చును. (౧. ౧౯౯)

సముదాయ ద్రవ్య మందు నిర్వాహకుఁడు।

౨౪౩. అట్టి జ్యేష్ఠుఁడు కుటుంబము మేలుకయి చేయు కార్యములు చెల్లునుగాని ద్రవ్యవినియోగమందు మాత్రము సమాంశకులయొక్క యనుమతిని వచనముచేతఁగాని లేఖ్యముచేతఁగాని హేత్వంతరముచేతఁగానిపొందవలసినది. (౧. ౧౯౯, ౨౦౦)

నిర్వాహకుని యధికారము।

౨౪౪. సముదాయద్రవ్యముదాయాదులుతమతమపాళ్లమేరకు విభాగించుకోవచ్చును. దానితోనే యవిభక్తత్వమునివర్తించును. విభక్తద్రవ్యమాయాపాలివాని కేచేరిపిమ్మట వానిసంతతివారికిఁజేరుట విభాగమునకు ఫలము.

విభాగానుమతి।

౨౪౫. పుత్రులు పితామహద్రవ్యమును దమతో భాగిం

పుత్రులుదా

యము భాగింపుమని తండ్రి నడుగు నధికారము.

చుకొమ్మని తండ్రియొక్క దశ పాటింపకయే తమయిచ్చను వానిని బలాత్కరింపవచ్చును. (మితాక్షర ౧. ౫. ౮)

౨౪౬. పుత్రులుగతించిన యనంతరము వారికిమాఱు పౌత్రప్రపౌత్రులు భాగముకయి యట్లు బలాత్కరింపవచ్చును. (మితాక్షర ౧. ౧. ౩, ౨౩)

౨౪౭. తండ్రిసన్న్యాసియయినవాఁడు మృతప్రాయుఁడుగావునవాఁడులేకయేపుత్రులుభాగించుకొనవచ్చును. (౧. ౧౨౯)

౨౪౮. జాతిభ్రష్టుఁడు మృతప్రాయుఁడని శాస్త్రము చెప్పుచున్నదిగాని యింగిలీషుదొరతనమువారు జాతిభ్రంశము ద్రవ్యస్వత్వమందుఁ బ్రతిబంధకముకాదనిచట్టమేర్పఱిచిరి. (౧౮౫౦ ఆక్టు ౨౧)

పితాపుత్రులు సరిగా భాగించుకొనుట.

౨౪౯. తండ్రిగొడుకులు పైతృకద్రవ్యమును సమముగా భాగించుకొనవలసినది. (మితాక్షర ౧. ౫. ౫) తండ్రి స్వార్జితముమాత్రముతనకేయుంచుకోవచ్చును. (౧. ౧౯౬)

౨౫౦. పుత్రులకందఱికి భాగములు తుల్యములు. తల్లులసంఖ్యఁబట్టి హెచ్చుదక్కువలు కానేరవు, (౧. ౧౯౩, ౨౦౫)

౨౫౧. శూద్రజాతియందుఁ బుత్రులకు మాతృసంఖ్యఁబట్టి విభాగమనియెంతురుగాని యాయభిప్రాయము సరిగాదు. పుత్రులకందఱికి సమభాగవిధి యెల్లవర్ణములవారికి సమానమైయుండును., (స. అ. ౧౮౪౬ రి. అ. నం. ౨౦లో తీర్పు)

౨౫౨. దత్తస్వీకారము పిమ్మట జన్మించిన పుత్త్రులందొ కర్తనికి వచ్చిన భాగములో నాలవపాలి సరిపాలు దత్తునికి రావలసినది. (ఎల్ బ్లర్లిజ్ ౭౧)

పుత్రస్వీకారానంతరము పుట్టిన పుత్రులు।

౨౫౩. శూద్రులలోఁ గులస్త్రీపుత్త్రునకుఁగాని పుత్త్రికకుఁగాని దౌహిత్త్రునికిఁగాని వచ్చు భాగములో సగముకోలది పాలు దాసేరులకు రావలసినది. (మితాక్షర ౧. ౧౨. ౨)

శూద్రులదాసేరులు।

౨౫౪. శూద్రులయందుఁ బుత్త్రుఁడు, పుత్త్రిక, దౌహిత్త్రుఁడును లేనిపక్షమందుఁ జేరుగొండి కొడుకులు సమభాగము పొందుదురు. తండ్రిజీవించియున్నప్పుడు వానిసమ్మతిలేక భాగము రాదు. (మితాక్షర ౧. ౧౨. ౨)

౨౫౫. పేదఱికము వచ్చినప్పుడు ముందుపుత్త్రులకుఁ బంచియిచ్చిన స్వార్జిత ద్రవ్యమును మరలఁ బుచ్చుకోవచ్చును. (౧. ౧౯౬)

స్వార్జితద్రవ్యము మరలఁ బుచ్చుకొనుట।

౨౫౬. అవిభక్తులయిన యితరులుండఁగా భాగమొకపుత్త్రునికిమాత్రమియ్యవచ్చును. (౧. ౧౯౩, ౧౯౪) తమతమ భాగమిమ్మని పుత్త్రులం దొక్కఁడొక్కఁడు తండ్రినడుగవచ్చును. అందఱుగూడి వానిమీఁద వ్యవహారము తేవచ్చును.

ఒకపుత్త్రుఁడు భాగించుకోవచ్చును।

౨౫౭. విభాగము ప్రసక్తించినపుడు పుత్త్రుఁడుగాని యితరసమాంశకుఁడుగాని తక్కినవారితృప్తికయి యేదోకొంచెము పుచ్చుకొని భాగము మానుకోవచ్చును. వాఁడు చేసినదానికి వానియుత్తరాధికారులు కట్టుపడ వలసినది. (౧. ౧౯౫, ౨౦౭) తనజీవనమునకు సంపాదించుకొను శక్తిలేని వాఁడట్లుమానఁగూడదు. మితాక్షర ౧. ౨. ౧౧, ౧౨)

భాగము మానుకొనుట।

విభాగానంతరము పుట్టిన పుత్రులు।

౨౫౭. తండ్రికొడుకులతో విభాగించుకొన్న వెనుకఁగన్నకొడుకులకు వానిభాగమందే పాలువచ్చును. మితాక్షర ౧. ౬. ౨)

౨౫౮. విభాగానంతరము పుట్టినపుత్రునకుఁ దండ్రిపాలిలో భాగమువచ్చునుగాని ముందువిభక్తులైనతోఁబుట్టువులపాలిలో రానేరదు. వీరియందెవ్వరైనఁ దండ్రితోమరలఁ గూడియుండిరేని వారువానితోసమముగా భాగించుకోవలసినది. (౧. ౧౮-౨)

విభక్తపుత్రులు।

౨౬౦. తదనంతరము పుత్రులుపుట్టనితండ్రియొక్క-భాగమును విభక్తులైనపుత్రులు పొందుదురు. (౧. ౧౮-౩)

పిత్రార్జితము।

౨౬౧. తండ్రిపోయిన వెనుక వానిస్వార్జితము భాగించుకోవలసి ప్రసక్తించినప్పుడు పుత్రులు పితామహద్రవ్యమువలెనే సమానముగా భాగించుకోవలసినది. (౧. ౨౦౮)

తల్లిగానితండ్రిగాని పోయినవెనుక విభాగము।

౨౬౨. తల్లిదండ్రుల మరణానంతరము వారిద్రవ్యము పుత్రులుపంచుకోవలసినదని మనుస్మృతియందు (౯. ౧౦౪) చెప్పఁబడినది. దీనిచేతఁదల్లిదండ్రులిద్దఱును గతించినపిమ్మటనేపుత్రులు భాగించుకోవలెనని తాత్పర్యముగాదు. పుత్రులుండఁగాఁదల్లిదండ్రులలో నొకరిద్రవ్యమందొకరి కధికారము లేదు గాఁబట్టి వారిలోమరణించినవారిద్రవ్యము భాగించుకోవచ్చుననుట తాత్పర్యమని స్మృతిచంద్రికయందు వివరింపబడినది. (౧. ౨౦౪) తల్లిద్రవ్యమందు స్వత్వము పుత్రికలదిగాఁబట్టి వారు లేనిపక్షమందే యాద్రవ్యము పుత్రులు పంచుకోవచ్చును. (మితాక్షర ౧. ౩. ౧౩)

౨౬౩. ఒకయంశకుఁడవిభక్తులై కూడియున్న తక్కిన వారిని దనభాగము పంచియిమ్మని కక్కసింపవచ్చును. (౧. ౨౦౪)

ఒకయంశకుఁడు తనభాగముపంచియిమ్మని యడుగవచ్చును।

౨౬౪. బాలుఁడు తనయంశమునకు దుర్వ్యయముచేత హానిరానిపక్షమందు దానికైతగవాడఁగూడదు. హానివచ్చుపక్షమందు వానిసంరక్షకుఁడు దానికైతగవుతేవచ్చును. (౧. ౨౦౬)

బాలునికైభాగమడుగవచ్చును।

౨౬౫. అపుత్రకుఁడై గతించిన సోదరునిభార్య గర్భిణియైయుండఁగాఁ బ్రసక్తించిన విభాగమందొకభాగముపుట్టఁగలపుత్రునికనియొత్తియుంచవలసినది. (౧. ౨౦౭; మితాక్ష ర. ౧. ౬. ౧౧)

వెనుకఁబుట్టినపుత్రుఁడు।

౨౬౬. సోదరులు భాగించుకొనుటయందు సంభవించు న్యూనాధిక తలకుదాహరణములుమీఁద వ్రాయఁబడును—

భాగవైషమ్యము।

౧ది—అ బ స అనువారు సోదరులు. అ అనువాఁడు డ ఇ ఫ అనుముగ్గురు పుత్రులనుగని గతించినాఁడు. వీరియందొకఁడు డ అనువాఁడు గ హ ఐ అనుముగ్గురు కొడుకులనుగని గతించినాఁడు. బ స అను మొదటిసోదరులు జ క అనువారిని జెటియొకనిఁ బుత్రస్వీకారముజేసి గతించినారు. ఇట్లుండఁగాదాయ భాగము ప్రక్తించినది. అప్పుడు ద్రవ్యముమూఁడుపాళ్లుచేసి జ క అనువారికిఁ జెటియొక్కొక్కపాలియ్య వలసినది. మిగిలినయొకభాగమును మూఁడుపాళ్లుచేసి ఇ ఫ అనువారికిఁ జెటియొక పాలియ్యవలసినది. అందునిలిచిన

భాగమును మూఁడుపాళ్లుచేసి గ హ ఐ అనువారికిఁ జేటి యొక్కొక్క పాలియ్యవలసినది. ఫలితార్థము. జ క అను వారికిఁ జేటిమూఁడవయంశముసముదాయద్రవ్యమందియ్య వలసినది. ఇ ఫ అనువారికిఁ జేటితొమ్మిదవ భాగమియ్యవల సినది. గ హ ఐ అనువారికిఁ జేటియిరువదియేడవపాలియ్య వలసినది. (౨. ౩౧౨, ౩౧౩)

౨౬౬.—అ బ స అనువారు సోదరులు. అ అనువాఁడు డ అనుపుత్రునిగని గతించినాఁడు. డ తనతండ్రికి రావలసినదా య తృతీయాంశ మడిగి పుచ్చుకొన్నాఁడు. ఆ వెనుక బ సం తులేనివాఁడై గతించినాఁడు, వానిభాగముజీవితుఁడై యవి భక్తుఁడైన స అనువానికిఁ జేరినది. విభక్తుఁడైన డ అనుజ్ఞా తికి దానిమీఁదఁ దగవులేకపోయినది. (గంజాము జి. కో. పం. ౧౮౦౬ ఫిబ్రవరి ౮) డ అనువాఁడు బ అనువాని మరణ మునకు ముందువిభక్తుఁడు కాకుండి వెనుక క అనువానితో వి భాగించుకొన్నపక్షమందుఁ దనతండ్రిభాగముతో గతించిన వాని సగముపాలు చెందియుండును.

పుత్రికలు।

౨౬౭. సమాంశకలయిన పుత్రికలు తమకువచ్చినద్రవ్య ముపుత్రులవలెనే భాగించుకోవచ్చును. (ద. ఖం. ప్రా. కో. పం. ౧౮౧౭ సెప్టంబర్ ౧౦)

విభక్తద్రవ్యముస్వవంశపపరంపర నుండి తప్పిపోవుట।

౨౬౮. సోదరులకువచ్చిన విభక్తద్రవ్యము తమవంశప రంపరనుండి తప్పిపోనుగాని పుత్రికలకట్లుదప్పదు. (పెద్దమె క్నాటన్ ౫౫) దీనికుదాహరణము. అపుత్రకుఁడైనవిభక్త

సోదరునియొక్క ద్రవ్యము వానిపత్నికింగాని పుత్రికలకుఁ గాని చేరును. పుత్రికలయందు విభాగమిట్లుగాదు. వివాహితురాలైగతించిన సమాంశకురాలియొక్క ద్రవ్యము దానిపరంపరవారికిఁజేరును. అవివాహితురాలిద్రవ్యము దాని సోదరులు మొదలైనవారికిఁ జెందును. మితాక్షర ౨. ౧౧. ౧౨, ౩౦)

౨౬౯. పంచాయతివారివలనఁగాని పరస్పరసమాధానమువలనఁగాని చీట్లువేయుటవలనఁగాని విభాగముచేసికొనవచ్చును. (౧. ౧౯౦) ఇట్టియేకుదురుబాటుగాని యనుకూలింపనిపక్షమందు విభాగము వ్యవహారముచేతనే సిద్ధింపవలసినది.

విభాగ సిద్ధిక్రమము।

౨౭౦. ద్రవ్యముకలవాఁడు గతించినది మొదలుకొనిగాని భాగమునకైకొంతద్రవ్యముపుచ్చుకొన్నదినము మొదలుకొనిగాని పంన్రెండు సంవత్సరములవఱకు భాగముకొఱకు వివాదముతేవచ్చును. పిమ్మటఁగూడదు. (౧౮౫౯ శాసనము ౧౪ ప్రకరణము ౧౩) తండ్రి, కొడుకులు, పౌత్రులు, ప్రపౌత్రులు, సోదరులువారి పురుషసంతతివారును ద్రవ్యమందు సమానాధికారులుగనుక వారందఱును బురుషసంతతిలేక నశించిన పక్షమందుమాత్రము పైఁజెప్పిన శాసనమునందలి మొదటివాక్యము చెల్లుబడికివచ్చును.

కాలావధి।

౨౭౧. విభాగదశయందు ఋణవ్యయముల కాస్తిలోనే యేర్పాటుచేయవలసినది. (౧. ౧౯౧, ౧౯౨) ఈఋణవ్యయాంశములు సమాంశకులు భాగించుకొనవచ్చును. (౨.

ఆస్తిలోనివ్యయములకేర్పాటు।

౨౯౩. కో) లేదా వలసినపక్షమందు జీవనమునకు భాగమేర్పఱిచినట్లు ఋణవ్యయములకు భాగమెత్తియుంచవలసినది. ఉత్తమర్ణులిట్టిభాగపరిష్కారముతోజోలిలేకసర్వద్రవ్యమందుఁదగవు తేవచ్చును.

సమాంశకుని వలన వచ్చిననష్టమునకుఁ బరిహారము।

౨౭౨. ఆస్తియందుదుర్వ్యయముఁగాని చెల్లనివినియోగముఁగానిచేసిన సమ్హాంశకుఁడా నష్టాంశముతగ్గించి భాగముఁబుచ్చుకోవలసినవాఁడు, ఈనష్టము వానిభాగమునకు మీఱియున్నపక్షమందు దానిమిగతకై వానిమీఁద వ్యవహారము తేఁగూడదు. (౧. ౨౨౪, ౨౨౫) అయినను వానిస్వార్జిత ద్రవ్యముమీఁదఁ దగవు తేవచ్చును.

సమాంశకుఁడుదాఁచినద్రవ్యమునకు —

౨౭౩. ఒకసమాంశకుఁడు తక్కినవారిని మోసపుచ్చవలెనని యాస్తియందేమాత్రముగాని దాఁచినద్రవ్యము కొలఁదిఁ దనభాగమందు నష్టమొప్పుకోవలసినది. (మితాక్షర ౧. ౯. ౪—౧౨)

వెలిపడినద్రవ్యము యొక్క విభాగము

౨౭౪. ఒకసారిచేసినవిభాగము సాధారణముగాఁజెడనేరదుగాని విభాగమునకు రానివస్తువులు వెలిపడినపక్షమందవి సహితము వెనుక విభాగించుకోవచ్చును. (౧. ౨౩౦, ౨౩౧)

మరల విభాగము।

౨౭౫. విభాగకాలమందు నిమిత్తము తెలియక భాగములు హెచ్చుతక్కువలైనపక్షమందు మరల విభాగించుకోవచ్చును. (౧. ౨౩౨) ఈకార్యము సమాంశకులసమ్మతిమీఁద జరుగవలసినది, మోసముజరిగియున్నపక్షమందు ధర్మస్థానమువారదిపరిహరింతురు.

సముదాయద్రవ్యవృద్ధి నవీనార్జితము।

౨౭౬. సముదాయ ద్రవ్యమును వృద్ధిఁబొందించిన సమాంశకునకు భాగమధికము కలుగనేరదుగాని (౧. ౨౧౩) సముదాయద్రవ్య సాహాయ్యముచేత వేఱుగాసంపాదించిన ద్రవ్యమందుమాత్రము రెండంశములువానికి వచ్చును. (౧. ౨౨౦; స. అ. ౧౮౧౪ రి. అ. నం. ౭లో తీర్పు) ఈస్వత్వము వానిపుత్రసంతతికి సహితముకలదు.

కుటుంబనష్టార్జిత ద్రవ్యము।

౨౭౭. నష్టమైనకుటుంబ భూస్థితిని కుటుంబద్రవ్యసాహాయ్యములేక యుద్ధరించి యదికుటుంబమున కుపయోగింపఁ జేసిన సమాంశకునకాద్రవ్యమందు విశేషముగా నాలవ భాగము చేరవలసినది. మిగిలినది యితర సమాంశకులును వాఁడును భాగించుకోవలసినది. (మితాక్షర ౧. ౪. ౩.)

అంశవిభాగము।

౨౭౮. ఆస్తియందుఁ గొంతయంశము భాగించుకొని శేషము తర్వాత భాగించుకొనుటకు నిలిపియుంచవచ్చును. (౧. ౧౯౫)

విభాగానంతరము సంసృష్టి।

౨౭౯ అంశభాగులు విభాగానంతరము సంసృష్టులైయుండవచ్చును. పిమ్మటఁ గ్రొత్తగానే విభాగము చేసికోవచ్చును. (౧. ౨౩౩) ఇట్టిసంసృష్టత పితాపుత్రులయందును సోదరులయందును పితృవ్యభ్రాతృ పుత్రులయందునుమాత్రమనుజ్ఞాతమైయున్నది. (మితాక్షర ౨. ౧౧. ౩)

అవిభాజ్యమైన ద్రవ్యము।

౨౮౦. మీఁదఁ జెప్పఁబడు ద్రవ్యములు విభాజ్యములు గావు—

(౧.) ధర్మార్థమువిడిచిన భూములును ధర్మార్థమేర్పఱిచిన సమస్తవస్తువులును. (౧. ౨౦౮, ౨౧౦)

(౨.) జ్యేష్ఠపుత్రునకు లభించినరాజ్యమును ప్రాచీనము లైన జమీనులును. (౧. ౧౯౮, ౨౦౮; స. అ. ౧౮౪౬ రి. అ. నం. ౨౨లో తీర్పు)

(౩.) కుటుంబముయొక్క సమ్మానమునకై పరువుకై యిచ్చినభూమి. (స. అ, ౧౮౫౦ రి. అ. నం. ౫లో తీర్పు)

(౪.) దొరతనమువారి శాసనముచేతలభించి నవీనము గా జ్యేష్ఠపుత్రుని పేర జేసిన జమీనులు. (స. అ. ౧౮౧౬ రి. అ. నం. ౧౧లో తీర్పు)

(౫.) సముదాయ ద్రవ్యములోనిదయినను వధూసహితుఁడయి గ్రహించిన యౌతకద్రవ్యము. (౧. ౨౧౫, ౨౧౬)

(౬.) వాడుకగాధరింపఁబడు స్త్రీయములయినవస్త్రాభరణములు. (౧. ౨౧౧)

భాగయోగ్యములయిన కొన్ని విషయములు।

౨౮౧. జ్యేష్ఠపుత్రునకు లభించినరాజ్యములు ప్రాచీనములయిన జమీనులు విభాజ్యములుగావుగాని రాజుయొక్కగాని జమీన్దారునియొక్కగాని జంగమద్రవ్యము విభాజ్యము (౨. ౩౨౯, ౩౩౦ ఏ; స. అ. ౧౮౧౬ రి. అ. నం. ౧౧లో ౧౮౪౮ రి. అ. నం. ౬౪లో తీర్పులు)

౨౮౨. జాగీరులు, శ్రోత్రియములు, పౌరోహిత్యము, గుడియాడిగము మొదలైనవి, విభాజ్యములు. (౧. ౨౧౦)

౨౮౩. తండ్రియొక్కవస్త్రాశనము పుత్రులకు విభాజ్యము. (౧. ౨౦౯)

లిఖితపురస్స

౨౮౪. భాగహారులు తమతమలాభములు కాపాడుకొ

నుటకొఱకు వివాదమురాకుండుటకొఱకు నొకరీచేతనొకరు భాగపత్రికలు పుట్టించుకొనవలసినది.

రమైన విభాగముయుక్తము।

౨౮౫. ఈభాగపత్రికలయందు వానివాని విభాగమునకు వచ్చినవి యీ యీ వస్తువులని యేర్పడియుండవలసినది. జ్ఞాతులుగాని తుదకన్యులుగాని సాక్షిచే వ్రాలుచేసియుండవలసినది. (౧. ౨౨౨, ౨౨౩)

౨౮౬. ఇట్టి సాధనములపేక్షణీయములైనను మిక్కిలి యావశ్యకములుగావు. (౧. ౨౨౨)

భాగనిరూపణ।

౨౮౭. కుటుంబమందు విభాగముగలిగినదనుటకు గుఱుతుపాలివారికిఁ దమతమభాగములు చేరియుండవలెను. విభాగపత్రములుమాత్రము కలిగియుండుటదానికి గుఱుతుగాదు. (స. అ. ౧౮౪౮ రి. అ. నం. ౬, ౮ లో తీర్పులు)

౨౮౮. క్షేత్రవిభాగములేక సస్యముమాత్రము భాగించుకొనుటచేత విభక్తకుటుంబమని చెప్పఁగూడదు. (నెల్లూరు జి. కో. పం. ౧౮౨౪ అక్టోబర్ ౮)

౨౮౯. భాగముకయి తగవాడుచున్నవాఁడు వ్యవహారము జరుగుచుండఁగా గతించెనేని వాఁడవిభక్తుఁడని యెంచవలసినది. కాఁబట్టి వానిభార్యకు వానిభాగమడుగుట కధికారములేదు. (స. అ. ౧౮౫౪ రి. అ. నం. ౮౬లో తీర్పు)

౨౯౦. కుటుంబద్రవ్యమందు భాగస్వత్వము కలవాఁడని తీర్పుఁబొందినవాఁడు తీర్పుచొప్పున విభాగించుకొనకముందు గతించెనేని వాఁడవిభక్తుఁడని యెంచవలసినది. (స. అ. ౧౮౫౫ స్పె. అ. నం. ౬౭లో తీర్పు)

౫౯౧. సముదాయద్రవ్యమందుఁ గొంతయంశము భాగించుకొని మిగిలినయంశము గొంతకాలమువఱకుఁ గార్యార్థముగా నిలిపియుంచుకొన్నపాలివారు విభక్తులని యెన్నఁబడుదురు. పాలివారిలో గతించినవానియొక్క భార్యయూ మిగిలిన రాశియందుఁ దనభర్తకు రావలసినభాగముడుగవచ్చును. (స. అ. పం. ౧౮౫౫ ఏప్రల్ ౧౯)

అవిభక్తులని యూహించుట.

౫౯౨. హిందువులలోఁ గుటుంబమువారుగూడి వసించుట స్వాభావికముగావున విభాగము వివాదగ్రస్తమయిన పక్షమందుఁ గుటుంబమువారు విభక్తులయినారమట రుజువగువఱకు విభాగముకలుగలేదనియే యెంచవలసినది. (౧ ౨౨౫)

విభాగనిశ్చయమున కనుమాపక లక్షణములు.

౫౯౩. విభక్తత్వమునకుఁ బ్రత్యక్షప్రమాణములేని పక్షమందదియనుమానప్రమాణముచేత నిశ్చయింపవలసినది. ఇట్లునిర్ణయించుటకష్టము.

౫౯౪. కుటుంబమువారు నివాసభోజన శుభాశుభకృత్యములయందు వేఱుపడియున్నను విభక్తులుకాక యుండవచ్చును. చెప్పిన నివాసాదులందు వేఱుపడకున్నను విభక్తులయి యుండవచ్చును. (౧. ౨౨౫, ౨౨౬)

౫౯౫. వైశ్వదేవాదికర్మములయందు భిన్నులయియుండుట; భిన్నపాకులయి యుండుట; ఒడంబడికలు ఋణక్రయవిక్రయము లొండొరులతో జరుపుట; యొకనికొకఁడు *పూఁటపడుట; ద్రవ్యవిషయమందొకని కొకఁడు ప్రతికూల

ముగాఁగాని యనుకూలముగాఁగాని సాక్ష్యము చెప్పుట; వి
భక్తులనిపొరుగువారికిఁ దెలియఁబడియుండుట; గ్రామము
యొక్క వచ్చుబళ్లు వేఱువేఱుగాఁ రాఁబట్టుకొనుటయు; వి
భక్తత్వమునకనుమాపక లక్షణములు. (౧. ౨౨౭)

౨౯౬. కుటుంబసముదాయముతో సంబంధించిన కర్మ
ము వేఱుగాఁజేసికొనుట విభక్తత్వమునకనుమాపక లక్షణ
మగునుగాని వాఁడువాఁడు తనయిచ్ఛకువచ్చినట్లుచేసికొను
పృథక్కర్మము లట్లుకానేరవు. అయినను సముదాయకర్మ
మందు వేఱుపడకుండుటచేతనే యవిభక్తత్వలక్షణము ము
గిసినదిగాదు. (౧. ౨౨౭, ౨౨౮) శ్రాద్ధవైశ్వదేవగృహ దే
వతార్చనములుకుటుంబసముదాయముతో సంబంధించిన కృ
త్యములు. త్రిసంధ్యమందుఁజేయఁదగినకర్మములుబ్రహ్మయ
జ్ఞమునవగ్రహపూజ యౌపాసనము మొదలైనవిపృథక్క
ర్మములు.

౨౯౭. విభక్తత్వమునకు దృఢమయిన రుజువుండఁగాన
పరక్రియలు సముదాయము వారు కూడిచేసినమాత్రానవిభ
క్తులుగారని చెప్పఁగూడదు. (౨. ౩౯౧, ౩౯౨ కో, ఎ)

౨౯౮. మునుపుచెప్పిన లక్షణములు సర్వముసాధకప్ర
మాణములైయున్నవిగాని యవియన్నియునుండవలెనని య
క్కఱలేదు. (౧. ౨౨౮)

౨౯౯. ఏకగృహమందు వసించుచు భాగహారులు భిన్న
పాకులయియుండుట విభక్తతకు ముఖ్యమయిన యనుమాప

కలత్రుణమని విశ్వసింపఁదగినది. ఇదియు హేత్వంతరముల చేతఁ బరిహార్యము కావచ్చును. (౧. ౨౭౯, ౨౮౯ ; ౨. ౩౯౭ కో)

౩౦౦. పాలివారందఱు సమ్మతించి తమలో నొకనికి స్వముదాయద్రవ్యము విక్రయింపవచ్చును. (స. కో. ౧౮౭౦ స్పె. అ. నం. ౮౮లో తీర్పు) అదినిభక్తతకు గుఱుతు కాదు.

౧౧. ప్రకరణము.

దాయాధికారము.

౩౦౧. ఒకఁడు మృతుఁడుగాని సన్న్యాసిగాని యు నికిదెలియరాక గతించినాఁడనిసంభావింపఁదగినంతకాలము చిరప్రవాసిగాని యయినపక్షమందుఁ దక్కినదాయాదులు దాయమువిభాగించుకోవచ్చును. (౧. ౧౨౨)

దాయవిభాగమునకుపక్రమము।

౩౦౨. జాతిభ్రష్టుఁడు సహితమట్టివాఁడే (౧. ౧౨౨) కాని, యింగులీషు దొరతనపువారు దాయవిభాగస్వత్వము నకుఁ బ్రతిబంధకమయిన యీవిధి నిషేధించిరి. (౧౮౫౦ ఆక్టు ౨౧)

౩౦౩. పోయినపోక దెలియఁబడక కానఁబడనివాఁడు గతించినవాఁడని సంభావించుటకు వానివయసుకొలఁదినిగా లపరిమితి భిన్నమయియుండును. ౩౦ది పండ్లవయస్సుగల వాఁడట్లు గానఁబడకపోయిన పక్షమందుమీఁద ౨౦ పండ్లకు గతించినవాఁడని సంభావింపఁబడును. ౩౦ మొదలుకొని ౬౦ పండ్లవాఁడయినపక్షమందు మీఁద ౧౫ పండ్లకును ౬౦ మీఁది నవాఁడయిన పక్షమందు మీఁద ౧౨ సంవత్సరములకును వాఁడట్లు సంభావింపఁబడును. (౨. ౨౩౭, ౨౩౮కో)

మరణసంభావనఁబుట్టించు కాల పరిమితి।

౩౦౪. గతించినవానికపరక్రియలుచేయువారికి వాని దాయమందధికారము కలుగును. వానికిస్వబంధువులయందపరక్రియలుచేయ నర్హులయినవారే యుత్తరాధికారులు. అట్లుకానివారుత్తరాధికారులుకారు. (ఎల్. బర్లిజ్ ౬౭)

అపరక్రియా కర్తృత్వముచేత వచ్చు దాయాధికారము।

౩౦౫. అనర్హుఁడయిన బంధువుగతించినవాని కపరక్రి యలుచేసినపక్షమందు వానికి దాయభాగస్వత్వము లేదు. (౧. ౧౨౯, ౧౩౦)

౩౦౬. బంధువులైనస్త్రీలు కొందఱుమాత్ర మపరక్రి యలుచేయవచ్చును. వారు వేదములు చదువఁగూడదుగనుక నొకరిచేతఁజేయింతురు.

పితృ పరోక్షమందు జాతునకు దాయసిద్ధి।

౩౦౭. దాయాధికారసిద్ధికి దాయాధికారిపుట్టియుండవలెనని యక్కఱలేదు. వాఁడుగర్భస్థుఁడై యుండుటచాలును. (ఎల్ బర్లిక్ ౪౦)

పలుమెట్టువరుసల దాయాధికారము

౩౦౮. సపిండులని సమానోదకులని బంధువులని దాయాదులు మూఁడువిధములవారు. సపిండులనఁగా గతించిన వారికి జలముతోఁబిండ దానముచేయువారు. సమానోదకులనఁగా జలమాత్రదానము చేయువారు. తక్కినజ్ఞాతులు బంధువులనఁబడుదురు. (మితాక్షర అ. ౫.౬; అ. ౬) సపిండులు లేనిపక్షమందు సమానోదకులు పిండదానముచేయుదురు. వారు లేనిపక్షమందు బంధువులు చేయుదురు.

౩౦౯. సపిండులు రెండువిధములవారు పిండములదానగ్రహణ సంబంధముగలవారు సమీపసపిండులు. చేతులయందంటుకొన్న పిండలేపముయొక్కదానగ్రహణ సంబంధముగలవారు దూరసపిండులు. సమానోదకులు సహితము రెండువిధములవారుగాని వారియుదకప్రదానమందు భేదములేదు. (మన్వర్థముక్తావళియందు మనువు ౫.౬౦)

౩౧౦. ఒకనికి వెనుకటి యాఱవతరమువఱకుఁ బుత్ర పరంపరవారును ముందాఱవతరమువఱకుఁ బితృపరంపరవారును తత్పితృపరంపరయొక్క యాఱవతరమువఱకుఁ బుత్రులును సపిండులనఁబడుదురు. సోదరులును వారియైదవతరముపర్యంతము పుత్రపరంపరవారును మూలపురుషుఁడైనతండ్రికి సంతతివారగుదురు. భార్య పుత్రికలు దౌహిత్రులు తల్లి పితామహియు సపిండవర్గములోనివారు. (సరస్వతీవిలాసము ; వరదరాజీయము ; స్మృతిముక్తాఫలము) ఇంతకంటె స్త్రీవర్గమందు సపిండులులేరు. సపిండవర్గమందుఁ గడపటి సపిండుఁడు పుత్రపౌత్రప్రపౌత్రుఁడు.

సపిండులయొక్కయవధి।

౩౧౧. ఒకపురుషునకు వెనుకటి మూఁడు తరములవారును ముందు మూఁడుతరములవారును రెండవసారిచెప్పిన మూఁడుతరములవారి రెండవతరమువఱకు సంతతివారును సమీపసపిండులు. (స్మృతిచంద్రిక) భార్యపుత్రికలు పుత్రికాపుత్రులు తల్లి పితామహియు సమీపసపిండ వర్గములోనివారు. (స్మృతిముక్తాఫలము) పురుషునకుఁ బ్రపౌత్రునివఱకు సమీప సపిండులు. తక్కినవారు దూరసపిండులు.

సమీపసపిండులయొక్క—

౩౧౨. సపిండులగు పురుషులకు వెనుకటి యేఁటుతరముల పురుషులును ముందేఁటుతరముల పురుషులును వీరి వెనుకటి యేఁటుతరముల పురుషులును సమానోదకులు. (మితాక్షర ౨. ౫. ౬ ; స్మృతిచంద్రిక ; స్మృతిముక్తాఫలము)

సమానోదకులయొక్క—

౩౧౩. ముందుచెప్పిన వర్గములోనివక్క దాయాదులందఱుకర్మకర్తతోఁడఁగూడి తమకందఱికి సామాన్యముగానూ

కూడిపిండోదకదానము చేయుట।

లభూతుఁడయిన యొకానొక పురుషునికిఁ బైతృకకర్మముచే యువారు కాఁబట్టి వీరిందఱని ముందుపరిగణించితిమి. ఇట్టు చేయుపైతృకకర్మమేకూడి పిండోదకదానము చేయుటయనఁ బడును.

బంధువులు। ౩౧౪. బంధువులు మూఁడుమెట్టువరుసలవారయియుం దురు. మేనత్తకొడుకులు తల్లితోఁడఁబుట్టినదాని కొడుకులు మాతుల పుత్రులును దనతోడిసరిమెట్టువారు. తండ్రియొక్క యావరుసవారు తండ్రిసరిమెట్టువారు. తల్లియొక్క యావరుసవారు తల్లిసరిమెట్టువారు. వీరలీచెప్పినచొప్పునఁ బరస్పర సంబంధముగలవారు. (మితాక్షర ౨. ౬)

దాయాధికారము యొక్క యానుపూర్వి। ౩౧౫. ఒకపురుషునియొక్క ద్రవ్యము మీఁదవివరించు ప్రకారాన ముందఱసమీపసపిండులను బొందును—

పుత్రులు.
పౌత్రులు.
ప్రపౌత్రులు.
భార్య.
దుహితలు.
దౌహిత్రులు.
తల్లి.
తండ్రి.
సోదరులు.
సోదరపుత్రులు.
పితామహి.

పితామహుఁడు.

పితామహునిపుత్రులు (అనఁగాఁబితృవ్యులు)

పితామహునిపౌత్రులు (అనఁగాజ్ఞాతులు)

ప్రపితామహుఁడు.

వానిపుత్రులు.

వానిపౌత్రులు.

వీరివెనుక దూరసపిండులు తమతమ మెట్టువరుసను దాయాధికారులగుదురు. ఆతీరుననే వెనుకసమానోదకులును వారికివెనుక బంధువులును దాయార్హులగుదురు.

౩౧౬. ముందుచెప్పిన వరుసలోనివారు మూలపురుషునిద్రవ్యమందు యథాపూర్వముగా స్వత్వముగలవారగుదురుగాని ద్రవ్యము పూర్వసంక్రాంతమయిన యనంతరమను క్రమముగా దాయార్హపరంపర యున్నపక్షమందుఁగానేరదు. ఇందులకుదాహరణము. పుత్రాదులు లేనివానిద్రవ్యము వానిసోదర పుత్రునికివచ్చి పిమ్మట వానిపుత్ర పరంపరకువచ్చునుగాని మొదటివానిపితామహికి రానేరదు. మఱియుఁ బుత్రికకుఁగాని మఱియొక బంధువురాలికిఁగాని వచ్చినద్రవ్యము వక్ష్యమాణవిధిప్రకారము దానియుత్తరాధికారులకు వచ్చును.

౩౧౭. తండ్రితోవిభక్తులైనను బుత్రులు తండ్రిపరోక్షమందు వానిద్రవ్యమందు వీరుచేరువ యుత్తరాధికారులు కాఁబట్టి భాగస్వత్వముగలవారగుదురు (౧. ౧౭౩.) [పుత్రులు]

౩౧౮. విభాగానంతరము పుత్రులు పుట్టిరేని వారికే తం డ్రిభాగమువచ్చును. (౧. ౧౮౨)

౩౧౯. పుత్రులకందరికి భాగముతుల్యముగాని మాతృ సంఖ్యనుబట్టి విభాగమునకు వైషమ్యముకలుగదు. (౧. ౨౦౫) ఈవిధిసర్వవర్ణములవారికి సమానము. (స. అ. ౧౮౪౬ రి. అ. నం. ౨౦ లోతీర్పు)

౩౨౦. ఈకాలము జ్యేష్ఠపుత్రునికి భాగమధికము లేదు. (౧. ౧౩౩) రాజ్యము పురాతనపుజమీనులును జ్యేష్ఠపుత్రుని కి వచ్చును. (స. అ. ౧౮౪౬ రి. అ. నం. ౨౦ లోతీర్పు)

పౌత్రులుప్రపౌత్రులు.

౩౨౧. పౌత్రప్రపౌత్రులునుదమతమతండ్రుల భాగానురూపముగా భాగములు పొందుదురు. (౧. ౨౦౭)

౩౨౨. తండ్రిపోయిన పౌత్రుఁడు, తండ్రి తాతలుపోయి నప్రపౌత్రుఁడును విభాగించుకొను పక్షమందు జీవించియున్నపుత్రునితో విభాగించుకోవలసినది. (౨. ౨౫౩; శ్రీకృష్ణుఁడు)

ప్రపౌత్రుఁడు

౩౨౩. విభాగకాలమందుఁ బుత్రపౌత్రప్రపౌత్రులులే క ప్రపౌత్రపుత్రుఁడుండెనేని వీనికిదూరసపిండతవలని స్వత్వముగలదు. దాయము చచ్చినవానిభార్యకువచ్చును. ప్రపౌత్రుఁడు జీవితుఁడై దాయముపొందెనేని వానిపుత్రునికే యదిచేరును. (౧. ౧౨౫)

కానఁబడక పోయిన వాని దాయ స్వత్వ

౩౨౪. ఒకఁడు చిరకాలము పోయినపోకు తెలియక గతించినాఁడని సంభావింపఁబడి వానిసంతతివారు సహితము

న్న సమాచారము తెలియఁబడక యుండఁగా వానియాయుత్త రములలోపల సంతతివాఁడెవ్వఁడుగాని వచ్చినపక్షమందు దాయహారిత్వము ముందుగా వానికి వచ్చునుగాని యావితంతువునకుఁ గలుగదు. (౧. ౧౨౫, ౧౩౨) ఈపరంపరయందీ దూరసపిండునకు ముందువాఁడెవఁడయినను సమక్షమందు జీవించియుండి దాయముపొందిన పక్షమందా దాయము వీనికే యనుక్రమముగా వచ్చునను సంభావనచేతవీనిదాయహారిత్వ మొప్పకొనఁబడియె.

ము ని వర్తిం ప దు।

౩౨౫. విభాగ యోగ్యకాలమునకు ముందుగతించినపుత్రుని యొక్క భాగము వాని భార్యకు రానేరదు. (౨. ౨౩౧, ౨౩౨ కో, డోరిణ)

గతించినపుత్రుని యొక్క భాగము।

౩౨౬. ఒక్కనికనేక భార్యలున్నపక్షమందు వానిద్రవ్యము ముందుగా మొదటిభార్యకు వచ్చుననియు దానికివెనుకఁదక్కినభార్యలకుఁ బెండ్లివరుసచొప్పున యథాపూర్వముగా వచ్చుననియుఁ దీర్పుచేయఁబడియున్నది. (౧. ౧౩౬, ౧౩౭; స. అ. ౧౮౨౪ రి. అ. నం. ౫లో; ౧౮౩౫ రి. అ. నం. ౧లో తీర్పులు) ఈతీర్పుద్రవిడాచారమందు శాస్త్రీయము కాదు కాఁబట్టిభార్యలందఱు భర్తృద్రవ్యవిభాగమందు సమానస్వత్వముగలవారైయుందురు. (మితాక్షర ౨. ౧. ఈ వచనముకోల్ బ్రూక్ దొరగారు భాషాంతరముచేసినగ్రంథమందు ౫వ వచనమునకు ౬వ వచనమునకు నడుమువిడిచిపోయినది; స్మృతిచంద్రిక)

భార్యలు।

౩౨౭. పుత్రికలుగల వితంతువులుస్థావర ద్రవ్యము స

ముముగాఁ బంచుకొందురు. అదిపుత్రికలు లేని వితంతువున
కు రానేరదు జంగమద్రవ్యమందఱకు సమానమ్ముగావచ్చు
ను. (సరస్వతీవిలాసము)

పుత్రికలు। ౩౨౮. పుత్రికలయందు వివాహములేనివారు ముందు
దాయముఁబొందుదురు. పిమ్మటఁబుత్రసంతతికలవారేనిపు
త్రులను గనఁదగినవారేని సభర్తృకలును సపుత్రలయిన వి
తంతువులును బొందుదురు. ఈ వెనుకటి మూఁడుతరగతుల
వారు సమానస్వత్వముగలవారు. (స్మృతిచంద్రిక)

౩౨౯. వీరికి వెనుక వంధ్యలయి సభర్తృకలయిన పుత్రి
కలును బుత్రులులేని వితంతువులయిన పుత్రికలును దాయ
ముపొందుదురు. వీరును సమానస్వత్వముగలవారు. (మితా
క్షర ౨. ౧౧. ౧౩)

౩౩౦. ఆయా తరగతియందు ధనము కలదానికంటె
ముందు ధనము లేనిదానికి దాయము చేరును. (మితాక్షర ౨.
౧౧. ౧౩) ఇంతపాటిధనముగలదానికి దాయము రానేరదని
ధనముయొక్క పరిమితి చెప్పఁబడలేదుగాని తుదకాధనము స
హజముగా జీవనమునకుఁజాలినంతపాటి యుండవలసినది.

౩౩౧. ముందుచెప్పిన యాయాతరగతులయందుఁబు
త్రికలందఱు సమానముగా భాగస్వత్వముగలవారు. (స.
అ. పం. ౧౮౫౭ మే ౨౦) ఇదితండ్రివలనవచ్చిన దాయాధి
కారమును సంబంధించినదని తెలియవలసినది. తండ్రికనేక
భార్యలున్నపక్షమందుఁ బుత్రికలు తమతమతల్లిభాగముఁ
బొందుదురు. (స. అ. పం. ౧౮౫౪ జూలై ౩)

౩౩౨. ఈదాయస్వత్వము పుత్రికల పుత్రసంతతికిసం క్రమించునుగాని పుత్రికాసంతతికిఁ జెందదు. (పెద్దమెక్ నాటన్ ౬)

పుత్రికాపుత్రికలు।

౩౩౩. దుహితలయొక్క పుత్రులు తమతమతల్లులయొక్క భాగముకొలఁదిని భాగించుకోవలసినవారు. (౧. ౧౪౫)

దౌహిత్రులు।

౩౩౪. దౌహిత్రులకు దాయముకలుగదు. (స. కో. ౧౮౬౧ స్పె. అ. నం. ౨౪౬లో తీర్పు)

౩౩౫. శూద్రులయందు దౌహిత్రులు లేనిపక్షమందుఁ చేరుగొండి దానికొడుకులకుఁ బూర్ణభాగము చెల్లును. (౧. ౧౩౨) ఉన్నపక్షమందర్ధభాగము చెల్లును.

శూద్రులచేరుగొండి కొడుకులు।

౩౩౬. పితృపరంపరయందుఁ దండ్రికిముందు దల్లి ద్రవ్యమునుబొందును. (స. అ. పం. ౧౮౩౮ డిసెంబర్ ౨౪)

తల్లులు।

౩౩౭. తండ్రికనేక భార్యలున్నపక్షమందు వారిలో సవతితల్లులకు గతించినవాని ద్రవ్యమురానేరదు. వానితల్లికేవచ్చును. (౧. ౧౪౪)

౩౩౮. భ్రాతలయందేకోదరులు ముందుగా దాయాధికారము పొందుదురు. వారులేనిపక్షమందు భిన్నోదరులు పొందుదురు. (౧. ౧౪౪)

సోదరులు।

౩౩౯. విభక్తులయినసోదరులుపునస్సంసృష్టులయియుండి మరలవిభాగించుకొనునప్పుడు సంసృష్టి కాలమునగతించిన వానిభాగము సంసృష్టులైయున్న యేకోదరులకును వానితోఁ బుట్టువులైనస్త్రీలకును సమానముగాఁజెందును. ఏకోదరు

లు లేనిపక్షమందు వారితోఁబుట్టువులైన స్త్రీలకును భిన్నోదరులకును సమానముగావచ్చును. (మితాక్షర ౨. ౯. ౧౩)

తోఁబుట్టువులయిన స్త్రీలు।

౩౪౦. మీఁదఁజెప్పినరీతిని నర్హతగలవారు తప్ప తోఁబుట్టువులయినస్త్రీలు భాగగ్రాహిపరంపరలోనివారు కారు. (౨. ౨౪౩, ౨౪౪ కోల్ బ్రూక్, సదర్ లాన్డు)

౩౪౧. మృతునికిఁ దోఁబుట్టువులయిన స్త్రీలును దత్పుత్రులును నపరక్రియలు చేయవచ్చునుగనుక దాయాధికారులులేనిపక్షమందు వారికిస్వత్వముకలదని సదరుకోర్టుపండితులువాదించెదరు. (౧౮౫౯ ఆగష్టు ౨౪ ; ౧౮౬౧ అక్టోబర్ ౩౦) ఈవాదమనుమితమనియుఁ దోఁబుట్టువులయినస్త్రీలను వారిపుత్రులను దాయపరంపరలో గణింపని మితాక్షరకు సాక్షాద్విరుద్ధమనియు సదరుకోర్టువారు దానినంగీకరింపరైరి (స. కో. ౧౮౫౮ స్పె. అ. నం. ౧౧౮ ; ౧౮౫౯ స్పె. అ. నం. ౧౦౭ ; ౧౮౬౦ స్పె. అ. నం. ౧౮౪లో తీర్పులు)

సోదరులపుత్రులు।

౩౪౨. సోదరులపుత్రులయందే సోదరభ్రాతృపుత్రులు భిన్నోదరభ్రాతృ పుత్రులకంటె ముందుపొందుదురు. (౧. ౧౪౫) మఱియవిభక్తులు విభక్తులకంటె ముందుపొందుదురు. (౨. ౨౫౪ శ్రీకృష్ణుఁడు) ఆయాతరగతివారుపితృసంఖ్యానురూపముగాభాగముపొందుదురు.(మితాక్షర. ౨.౪.౭—౯)

౩౪౩. గతించినవానిద్రవ్యము జీవితులయిన తనసోదరులకువచ్చునుగాని యట్లువచ్చుటకుముందు గతించినసోదరులయొక్క పుత్రులకురానేరదు. (పెద్దమెక్నాటన్ ౩ ; ఎల్బర్లింగ్ ౪౮)

౩౪౪. సోదరపౌత్రులు సాక్షాద్దాయగ్రాహి పరంపర లోనివారు కారు. (ఎల్ బర్లిజ్ ౭౮) అయినను వెనుక వీరు దూరసపిండత్వముచేత నగుదురు.

సోదర పౌత్రులు।

౩౪౫. సోదరుల పుత్రికలకు దాయమురానేరదు. (౨. ౨౩౯, ౨౪౦ ; సదర్ లాన్ డు)

సోదరులపుత్రికలు।

౩౪౬. అత్తకుఁ గూఁడలపరక్రియలు చేయవచ్చునుగాఁ బట్టి యామె ద్రవ్యము కోఁడలికివచ్చునని సదరుకోర్టుపండితులు చెప్పెదరుగాని యీమతమును సదరుకోర్టువారంగీకరింపరైరి. తోఁబుట్టువులనువారి పుత్రులను దాయపరంపర యందు గ్రహింపనినిమిత్తములే దీనికినవుచున్నవి. (స. కో. ౧౮౫౮ రి. అ. నం. ౩౩లో తీర్పు)

కోడం డ్రు।

౩౪౭. అవిభక్తులయినసోదరులయొక్క దాయముపొందువారి పరంపర విభక్తుని దాయముపొందువారి పరంపరకంటెఁ గొన్నివిషయములందు భిన్నమయియుండును. ఆయా సోదరునకు రావలసినభాగము క్రమముగా వానివానిపుత్రపౌత్రప్రపౌత్రులకు విభక్తద్రవ్యమట్లుచేరును. వీరు లేనిపక్షమందు వానిభాగము వానిసోదరులకుసమానముగాఁజేరును. గతించిన సోదరునియొక్కభాగము తనతండ్రికిఁగాని తాతకుఁగాని సంక్రమింపనిది ప్రపౌత్ర పుత్రునికి రానేరదు. సోదరులకువచ్చినభాగము వారిసంతతియందుఁ బ్రపౌత్రునివఱకువచ్చును. ఆసంతతివారు లేనిపక్షమందు వారిలోఁగడపట గతించిన వానియొక్క భార్యకువచ్చును. ముందుగతించిన వారి భార్యలకు భాగమురాదు. అవిభక్తులైన సోదరులయొ

అవిభక్తకుటుంబములయందుదాయమువచ్చు క్రమము।

క్క పుత్రపరంపరయందు దూరతములైన యవిభక్తజ్ఞాతుల వఱకు నాభాగము చేరును. వీరందఱు లేనిపక్షమందుఁ గడప ట గతించినవాని భార్యకుఁ జేరవలసినది. అది లేనిపక్షమందు విభక్తులను జెందును. (౧౮౫౮ స్పె. అ. ౧౬౯ నం. స, కో. తీర్పు)

౩౪౮. అవిభక్తులైన దూరబంధువులు గతించినవాని భా ర్యకంటె ముందుపొందుదురు. (స. పం. ౧౮౭౯ సెప్టంబ రు. ౧౭)

౩౪౯. అవిభక్తసోదరులలో ముందొకఁడు గతించె నేని సముదాయద్రవ్యము సమస్తము జీవితునికిఁ జేరును గాఁబట్టి యట్టిసోదరులిద్దఱును సంతు లేక యుండి వరుసగా గతించి రే ని వానిభార్యలలోఁ గడపట గతించిన వానిభార్యకే యాద్ర వ్యమువచ్చును. (౨. ౨౩౧. ౨౩౭ కో, డోరిణ)

౩౫౦. అవిభక్తులయిన యిద్దఱు సోదరులలో గతించిన వానిపుత్రికకు దాయము రానేరదు. ఆద్రవ్యము జీవితుఁడ యినసోదరునికివచ్చును. వెనుక వానిపుత్రపరంపరను జెందు ను. (స. పం. ౧౮౫౩ అక్టోబర్ ౨౪)

అంశకునియొక్క స్వార్జిత ద్రవ్యము।

౩౫౧. ఒకయంశకునియొక్క స్వార్జితద్రవ్యము సర్వ ముస్థావరముగాని జంగమముగాని వానిప్రపౌత్రపర్యంతము పుత్రపరంపరవారిని జేరును, (స. పం. ౧౮౩౮ జూన్ ౧౫; ౧౮౫౦ నవంబర్ ౭) పుత్రసంతతి లేనిపక్షమందాద్రవ్యము వానియవిభక్తసోదరులను జేరి వారిపరంపరను జేరును. (స. పం. ౧౮౩౭ జనవరి ౧౬)

౩౫౨. దత్తునిద్రవ్యము స్వీకర్తకుటుంబ పరంపరలో నెవ్వరును లేనిపక్షమందు వానిజనకపిత కుటుంబపు బంధువులను జెందుననియు జనకపితసంతతి వారెవ్వరును లేనిపక్షమందా ద్రవ్యముస్వీకృతుని జెందుననియు సదరు కోర్టుపండితులు చెప్పెదరు. అప్రామాణికమయిన దత్తకమీమాంస యను గ్రంథమందు శ్రీరామపండితులు వాదించు వాదమున ననుసరించి యట్లుచెప్పిరి గాని యదినందపండితుఁడు దేవ నాథభట్టు స్వీకారవిషయమై రచియించిన గ్రంథములయందుఁ జెప్పఁబడియుండక పోవుటయే కాక మనువచనమునకు సాక్షాద్విరుద్ధమగుటచేత స్వీకారము వలనస్వీకృతునికిని జనకపితకును గలిగిన వియోగము త్రిప్పరాని దగుటచేతను సదరుకోర్టు పండితులమతము సమ్మతింపఁబడదు. (స. కో. పం. ౧౮౫౫ అక్టోబరు. ౯; ౧౮౫౭; ఆగస్టు ౨౭ స. కో. ౧౮౫౫ స్పె. అ. నం. ౧౯౨లోతీర్పు; హై. కో. ౧౮౬౧ స్పె. అ. నం. ౧౭౭. ౧౮౭లోతీర్పులు) మఱియు శ్రీరామ పండితులు వంశపరంపరయందు జనకపితవంశస్థులను దాయమువిషయమైయెవ్వరియందును జేర్పలేదు. భార్యకుముందని పండితులుచెప్పెదరుగాని యదిప్రామాణిక గ్రంథమయిన మితాక్షరయందుఁ జెప్పఁబడిన దాయపరంపరకు సాక్షాద్విరుద్ధము.

దత్తపుత్రుఁడు।

౩౫౩. విభక్త కుటుంబములయందు స్త్రీలు దాయము పొందుదురు. (ఎల్ బర్లింగ్ ౬౮) అవిభక్త కుటుంబములయందుఁబురుషపరంపర లేనిపక్షమందు దాయముపొందుదురు.

స్త్రీలుదాయము పొందుట।

౩౫౪. స్త్రీకేవిధముననఁగాని వచ్చిన ద్రవ్యము ముఁదు

స్త్రీధనము

సంక్రమించు టు। గాఁదనపుత్రికలను జెందును. అందువివాహితలకంటెముందు వివాహము లేనివారికిని ధనముగలవారికంటె ముందు ధనములేనివారికిని జెందును. పిమ్మట దానిపుత్రికాపుత్రికలకును; దౌహిత్రులకును; పుత్రులకును; పౌత్రుల్కును; (౧. ౫౧మితాక్షర ౨. ౧౧. ౯,౧౩) పుత్రులులేనివారికంటెముందుపుత్రవతులకును బుత్రవతులు కాఁగలవారికిని జెందును. (స్మృతిచంద్రిక) వీరులేని పక్షమందు భార్యకువచ్చిన భర్తద్రవ్యము పెనిమిటివంకవారికి వరుసగాఁ జెందును. నిషిద్ధములైనయాసుర రాక్షస పైశాచములయందొక్క వివాహముజరిగినస్త్రీ తనతల్లిదండ్రులనుండి పొందినధనము వారు జీవించి యున్నపక్షమందు వారినిజెందును. వారులేనిపక్షమందు భర్తకును వానివంకవారికిని వరుసగావచ్చును. సమ్మతింప బడిన బ్రాహ్మదైవార్షప్రాజాపత్య గాంధర్వములను వివాహములలో నొకవివాహముజరిగినస్త్రీ తనతల్లిదండ్రులువలననుండి పొందినధనము వారినిజెందక భర్తకును వానివంకవారికిని వరుసగా వచ్చును. (౧. ౫౧; మితాక్షర ౨. ౧౧. ౧౧; స్మృతిచంద్రిక)

పారితోషికము। ౩౫౫. వివాహకాలమందు గృహోపకరణములు పశువులు మొదలగువానిని గొనుటకయి వరుఁడు భార్యకిచ్చిన పారితోషికద్రవ్యము (స్మృతిచంద్రిక; వ్యవహారమయూఖము) మాత్రముదానిసోదరులకుఁజేరును. (౧. ౫౧, ౨౫౦)

కన్యకధనము। ౩౫౬. కన్యగతించెనేని దానిని వివాహముచేసికొన నిశ్చయించినవరుఁడు దానిపైఁడిముడుపుకైయిచ్చినద్రవ్యమే

దిగాని వానికిమరలింప వలసినది. ఉభయపక్షములవారి సెల వులు దానియందుఁ ద్రోపుడు పెట్టవలసినది. దానియితరద్ర వ్యము వానిసోదరులకుఁ జేరును. పిమ్మటఁ దల్లిదండ్రులకుఁ జే రును. (మితాక్షర ౨. ౧౧. ౩౦)

౩౫౭. పుత్రికాపుత్రికలు మాతృసంఖ్యాను రూపము గా దాయాంశముపొందుదురు. (మితాక్షర ౨. ౧౧, ౧౬)

మనుమరాండ్రు।

౩౫౮. బంధువులెవ్వరును లేనిపక్షమందుఁ బురుషునిద్ర వ్యము వాని యుపాధ్యాయునికిఁ గాని శిష్యునికిఁ గాని సతీ ర్థ్యునికిఁ గాని వరుసగాఁ జేరును. బ్రాహ్మణేతరవర్ణములయం దట్టిద్రవ్యము దొరతనమువారికి జేరును. మితాక్షర ౨. ౭.) బ్రాహ్మణీకాని స్త్రీకి బంధువులు లేనిపక్షమందు దానిద్రవ్య ము దొరతనమువారికిఁ జేరును.

బంధువులు లేనిపక్ష మందు దాయము వచ్చు క్రమము।

౩౫౯. బ్రాహ్మణుల యందు బంధువులు లేనిపక్షమం దుఁ బురుషునిద్రవ్యముగాని స్త్రీద్రవ్యముగాని శ్రోత్రియుఁ డగు గురువునకు సద్బ్రాహ్మణునికిని వరుసగాఁ జేరును. (మి తాక్షర ౨. ౭. ౩—౫) అయినను ప్రివికౌన్సల్ వారా ద్రవ్య మితర స్థితులవలెనే రాజునకుఁ జేరునని ప్రకటించి యున్నా రు. (౧౮౬౦ జూలాయి ౩౦ యందుఁ గావలి వెంకటనారా యణప్ప మీఁద బందరు కలెక్టరు తెచ్చిన వ్యవహారము)

రాజు బ్రాహ్మణుని ద్రవ్యముఁ బొందఁగూడదని మనువచన మందు స్పష్టముగాఁ జెప్పఁబడియున్నది. బ్రాహ్మణుని ద్రవ్య ము వానిమరణానంతరము దాయాధికారి లేనిపక్షమందు బ్రా

హ్మణునికే యిప్పింపవలెను. ఈయనియెడ రాజునుఁబాపము జుట్టుకొనునని నారదవచనముగలదు. (మితాక్షర ౨. ౭. ౫) హిందూశాస్త్రమిట్లుస్పష్టముగాఁ జెప్పియుండినను ప్రివీకౌన్సల్ వారుదానికి విపరీతార్థముఁజేయుచున్నారు. బ్రాహ్మణద్రవ్యము శ్రోత్రియుఁడగు సద్బ్రాహ్మణునిఁ జెందుననుటచే నట్టివాని నేర్పఱుచు నధికార మొకనికిఁగలిగియున్నదనియు నట్లుద్రవ్యవినియోగముఁ జేయనిపక్షమందు రాజును దురిత మొందును గాఁబట్టి యీయధికారము రాజునందున్నది కావున నట్టివాని నేర్పఱుచునంతవఱకు ద్రవ్యాధికారము రాజునందున్నది, గనుక దాయాధికారులు లేని బ్రాహ్మణుని ద్రవ్యము తక్కినవాని ద్రవ్యమువలెనే రాజును జేరవలసియున్నదిగాని యంతకంటె గొప్పస్వాతంత్ర్యము లేనివానికిఁ జెందదని ప్రివికౌన్సల్ వారు వాదించెదరు. ఇట్లువాదించి పిమ్మటనీయంశము సాధారణ నిబంధనల ప్రకారము దీర్పవలసినది కాని హిందూధర్మశాస్త్ర ప్రకారము గాదని స్పష్టముగాఁ జెప్పెదరు.

ఇట్లువాదించినను దుదకు హిందూశాస్త్రముచొప్పున నెప్పుడుగాని రాజుపుచ్చుకొనఁగూడదనియుఁ బుచ్చుకొన్నపక్షమందుఁ బాపముపుట్టించుననియు నగుద్రవ్యము బ్రిటిష్ దొరతనము వారికాలమునందు రాజునే చెందుఁగాని శాస్త్రమందుఁ జెప్పఁబడినవారికిఁ జెందదని యేర్పడుచున్నది.

విరక్తులయొక్కద్రవ్యము.

౩౬౦. లోకబంధములు వదలిన విరక్తుల ద్రవ్యము వారి యాత్మసంబంధులైన తోడివారికిఁ జేరును. బ్రహ్మచారియొ

క్క ద్రవ్యము వానియుపాధ్యాయునకుఁ జేరును. సన్న్యాసి యొక్క ద్రవ్యము గుణశాలియయినవానిశిష్యునకుఁ జేరును. వానప్రస్థుని ద్రవ్యము వానప్రస్థాశ్రమము పొందఁగలవాఁడైనవానితోడి వానికిఁ జేరును. తుదకెవరికిఁగాని సమాశ్రమముగలవానికిఁ జేరును. బంధువులకుఁ జేరనేరదు. (మితాక్షర. ౨. ౮. ౧—౬)

౩౬౧. వేశ్యయొక్క ద్రవ్యము దానిపుత్రికా పరంపర వారికిఁ జేరును. వారు లేనిపక్షమందుఁగుల స్త్రీధనమువలె దానిపుత్రసంతతివారికిఁ జేరును.

వేశ్యలయొక్క—

౩౬౨. సంతులేనివేశ్యలయొక్క ద్రవ్యము వారుసేవించుగుడికిఁ జేరును. (స. పం. ౧౮౫౩ సెప్టంబర్ ౧౨)

౩౬౩. చేరుగొండిబాంధవ్యము పోగొట్టుకొన్నదికాఁబట్టిదాని ద్రవ్యము కులమునందుఁ బుట్టినబిడ్డలు మొదలయిన వారికెవ్వరికిఁగాని చేరదు. (స. కో. ప్రా. ౧౮౪౪ నవంబర్ ౧౧; స. ది. అ. ౭. ౨౭౩) వెనుకఁబుట్టినసంతతివారికిఁ జేరును.

చేరుగొండ్లయొక్క—

౧౨. ప్రకరణము.

బంగాళశాస్త్ర సంప్రదాయము.

బంగాళకాశీశాస్త్ర సంప్రదాయ భేదము.

౩౬౪. బంగాళదేశమందాచరించుచున్న శాస్త్రసంప్రదాయమునకును ద్రవిడాది సంప్రదాయముల తోడిదియయిన కాశీశాస్త్ర సంప్రదాయమునకునుగల ముఖ్యభేదములుమీఁదవివరింపఁబడును.

పుత్రస్వీకారమునందు వితంతువునకనుజ్ఞ.

౩౬౫. వితంతువునకుఁ బుత్రస్వీకారము చేయుటయందు భర్తయనుజ్ఞలేక బంధువులయొక్క యనుజ్ఞమాత్రము చెల్లను. (దత్తకమీమాంస ౧. ౧౮) ఇదివ్యవహారమయూఖములో ౪. ౫. ౧౭ నకువిరుద్ధము. (౨. ౯౨ కో) శ్రీరామపండితులదత్తకమీమాంసకువిరుద్ధము.

స్థావరద్రవ్యమందుఁదండ్రియొక్క యధికారము.

౩౬౬. పైతృకమైన స్థావరద్రవ్యమందు నల్పాంశము తండ్రి తనయిచ్ఛకువచ్చినట్టు వినియోగింపవచ్చును. (దాయభాగమందు ౨. ౨౪) ఇదిమితాక్షర. ౧. ౫. ౯, ౧౦లో పుత్రులయనుమతిలేక యేమాత్రముగాని వినియోగింపఁగూడదని ప్రతిషేధింపఁబడినది.

అశాస్త్రీయములైన వినియోగములు.

౩౬౭. శాస్త్రనిషిద్ధమైనను ద్రవ్యవినియోగమించికడచిపోయినది ప్రతిషేధింపఁబడదు. చేసినపనినూఱుప్రతిషేధములచేతనయినను వారింపఁబడదుగదా. (దాయభాగము ౨. ౩౦) ఈసిద్ధాంతము కాశీసంప్రదాయమందు సమ్మతముగాదు. (౧. ౨౩, ౨౪; స్మృతిచంద్రిక)

తండ్రిద్రవ్య

౩౬౮. తండ్రిజీవించియుండువఱకు వానియొక్కపైతృ

కద్రవ్యమందుఁగాని యితరమందుఁగాని పుత్రునకుస్వత్వ ములేదు. (దాయభాగము ౧. ౩౦ ; ౨. ౯, ౧౧) ఇదిమితాక్షరయందు ౧. ౧. ౩, ౨౩, ౨౭ లకువిరుద్ధము.

మందుఁబుత్రులస్వత్వము।

౩౬౯. తమకుస్వత్వము లేదుగాఁబట్టి పుత్రులుతండ్రులను వారిపైతృకద్రవ్యమునకు సహితము విభాగముకై బలాత్కరింపఁగూడదు. ఈకార్యము తండ్రియొక్క యిచ్ఛాధీనము. (దాయభాగము ౧. ౩౮ ; ౨. ౨౦) ఇదిమితాక్షరయందు ౧. ౨. ౭. నకువిరుద్ధము. (౧. ౧౭౯)

పుత్రుఁడువిభాగముకై తండ్రినిబలాత్కరించునధికారము।

౩౭౦. పైతృకద్రవ్యము తండ్రిపుత్రులతోఁ భాగించుకొన్నపుడు వానికి రెండుభాగములు రావలసినది. (దాయభాగము ౨. ౨౦) ఇదిమితాక్షరయందు ౧. ౫. ౫లోఁ బితాపుత్రులకు సరిభాగములని చెప్పి ప్రతిషేధింపఁబడియున్నది.

తండ్రియొక్కభాగము।

౩౭౧. తండ్రికొడుకులకు భాగము తీరినవెనుకఁబుట్టిన పుత్రునకు సోదరులయొక్క భాగములయందు భాగమురావలసినది. (దాయభాగము ౭. ౧౦—౧౨) ఇదిమితాక్షరయందు ౧. ౬. ౨లో ఆభాగము తండ్రిభాగమున రావలసినదని చెప్పినపట్టుక్కలకు విరుద్ధము.

విభాగమునకు వెనుకఁబుట్టినపుత్రునికి భాగము।

౩౭౨. విభాజ్యమైనద్రవ్య మొకయంశకుఁడు దాఁచుటచేతవానికి దాయాంశమునందు స్వత్వముపోనేరదు. (దాయభాగము ౧౩. ౨) ఇదిమితాక్షర ౧. ౯. ౪, ౫కు విరుద్ధము.

పాలివాఁడు ద్రవ్యము దాఁచుట।

౩౭౩. వంధ్యలైనపుత్రికలకును బుత్రహీనలైవితంతువులైనపుత్రికలకును దండ్రియొక్క ద్రవ్యమందు స్వత్వము

వంధ్యలైన పుత్రికలకుఁ బుత్రహీనల

(యివితంతువులైన పుత్రికలకును।)

లేదు. (దాయభాగము ౧౧. ౨. ౩) ఇదిమితాక్షర. ౨. ౨లోను ౨. ౯. ౧౩లోను బ్రతిషేధింపఁబడినది.

(తల్లికిముందు తండ్రికిస్వత్వము।)

౩౭౪. ఆరోహణక్రమమందుఁ దల్లికంటెముందు తండ్రిదిస్వత్వము. అవ్వకంటెముందు స్వత్వముతాతది. (దాయభాగమందు ౧౧. ౪. ౩, ౪) ఇదిమితాక్షర ౨. ౩. ౫లో సాక్షాద్విరుద్ధమయిన వచనముచెప్పి ప్రతిషేధింపఁబడినది.

(సోదరులపౌత్రులు।)

౩౭౫. సోదరుల పౌత్రులుత్తరాధికారులలోఁజేరినవారు. (దాయభాగము ౧౧. ౬. ౬) ఇదిమితాక్షర ౨. ౫. ౧. యందు వారుత్తరాధికారులుకారని ప్రతిషేధింపఁబడియె.

(భాగినేయులు।)

౩౭౬. భాగినేయులు సహితముత్తరాధికారిపఙ్క్తిలోనివారు. (దాయభాగము ౧౧. ౬. ౭, ౯) ఇదిమితాక్షరకువిరుద్ధము. (౧. ౧౪౭) దీనియందుత్తరాధికారుల పఙ్క్తిలో వీరినిగానము.

(గతించినయవిభక్తుని యొక్కభార్య।)

౩౭౭. తనపాలివారితో భాగించుకొనికాని భాగించుకొకకాని పుత్రహీనుఁడై గతించినవానియొక్క ద్రవ్యము వానిభార్యకుఁజేరును. (దాయభాగము ౧౧. ౧. ౪౬) ఇదిమితాక్షరయందు ౨. ౧. ౩౦కి విరుద్ధము. దీనియందు విభక్తుఁడైగతించినవాని ద్రవ్యమే వానిభార్యకుఁ జేరునని చెప్పఁబడియున్నది. (౧. ౧౨౧)

(సౌదాయకము।)

౩౭౮. స్త్రీకిమాత్రము స్వత్వముగలధనము స్త్రీధనమనఁబడును. (దాయభాగము ౪. ౧. ౧౩—౨౦) మితాక్షరయందు (౨. ౧౧. ౩, ౫) ఏవిధముననేని స్త్రీకివచ్చినద్రవ్య

ము స్త్రీధనమనియు స్త్రీకిమాత్రముస్వాతంత్ర్యముఁగలధన
ముసౌదాయికమనియుఁ జెప్పఁబడును.

౩౬౯. వివాహమందు భర్తవలనవచ్చినదియని యితరు
లవలన వచ్చినదియని స్త్రీధనము మరలద్వివిధము. మొదటి
ది యౌతకమనఁబడును. అయౌతకమని రెండవది చెప్పఁబ
డును. (దాయభాగము ౪. ౨. ౧౩, ౧౪) ఈభేదము మితా
క్షరయందుఁగానము.

౩౭౦. స్త్రీయొక్క యౌతక ద్రవ్యము పుత్రికలకుఁ జే
రును. అందు మొదట వివాహములేనిదానికి వెనుకనిశ్చితార్థ
మైనదానికిని గడపట వివాహమైనదానికిని జేరును. పుత్రిక
లు లేనిపక్షమందుఁ బుత్రులకుఁజేరును. (దాయభాగము ౪.
౨. ౧౩, ౨౩, ౨౫) స్త్రీయొక్క తక్కిన ద్రవ్యము దానిపు
త్రులకును నిశ్చితార్థముగానికన్యలైన పుత్రికలకునుసమము
గాఁజేరును. వీరియందొకరు లేనిపక్షమందుమఱియొకరినిఁ
జెందును. వారు లేనిపక్షమందుఁ బుత్రవతియయిన వివాహి
తకుఁగాని పుత్రవతి కాఁగలదానికిఁగాని చెందును. పిమ్మట
దానిపుత్రపుత్రునికిఁజేరును. పిమ్మటదానిపుత్రికాపుత్రునకుఁ
జేరును. పిమ్మటవంధ్యలయినపుత్రిలకును వితంతువులైన పు
త్రికలకును జేరును. (దాయభాగము ౪. ౨. ౯, ౧౧. ౧౨) భ
ర్తయొక్క ద్రవ్యము స్త్రీకివచ్చినపక్షమం దా ద్రవ్యము పి
మ్మట వానియుత్తరాధికారులను జెందును. అందుముందు
పుత్రికలను జెందును. ఈద్రవ్యముదానిస్వద్రవ్యముపొందు
దాయాదులను జెందదు. (దాయభాగము ౧౧. ౧. ౫౬,

౫౭) ఇది మితాక్షరయందు ౨. ౧౧. ౯, ౧౩ నకు విరుద్ధము. ఏవిధముచేతవచ్చినదిగాని స్త్రీధనము పుత్త్రికలను జెందునని యందు వివాహితకంటె ముందువివాహములేనిదానిని ధనముకలదానికంటెముందు ధనము లేనివానిని జెందునని వీరు లేనిపక్షమందుఁ బుత్త్రికాపుత్త్రికలకును బుత్త్రికాపుత్త్రులకును జేరునని వీరులేనిపక్షమందుఁ బుత్త్రులకును బౌత్త్రులకును జేరుననియు మితాక్షరయందుఁ జెప్పఁబడినదిగానిముందు చెప్పిన భేదము కానము.

బంధువులు లేని పక్షమందుద్రవ్య సంక్రాంతి।

౩౮౧. సతీర్థ్యుఁడు లేనిపక్షమందు ద్రవ్యము సగోత్త్రునకుఁ జేరును. వాఁడు లేనిపక్షమందు సమానప్రవరునకుఁ జేరును. వాఁడు లేనిపక్షమందు గురువులకు సమానగ్రామవాసులైన బ్రాహ్మణులకును జేరును. వారు లేనిపక్షమందు బ్రాహ్మణేతరుల ద్రవ్యము రాజును జెందును. (దాయభాగము ౧౧. ౬. ౨౫—౨౭) ఇదిసతీర్థ్యుఁడు లేనిపక్షమందు బ్రాహ్మణద్రవ్యము బ్రాహ్మణులకే చేరునని యితరవర్ణములవారిద్రవ్యము రాజును జేరునని చెప్పినమితాక్షరయందు ౨. ౭. ౩—౬ నకు విరుద్ధము.

౧౩. ప్రకరణము.

మళయాళదేశశాస్త్రము.

౩౮౨. మళయాళదేశపు జనులయందు దాయాదపరంపరకుఁ గన్నరాదేశముదప్ప నీరాజధానిక్రింది యితరదేశములకంటె భిన్నముగా నియమమేర్పడియున్నది. దాయాధికారము స్త్రీపరంపరవారిది గాని పురుషపరంపరవారిది గాదు. ఒకపురుషుని పుత్రులు ఉత్తరాధికార పరంపరలోనివారు గారు. పురుషుని ద్రవ్యము వానిభగినులకును భాగినేయులకును భగినీపుత్రికలకును భగినీపుత్రికలకొడుకు కూఁతులకును దల్లికినిఁ దల్లిభగినులకును వారిబిడ్డలకును మఱియు వానియొక్క మాతామహికిని దానిభగినులకును వారిబిడ్డలకును జేరును. ఇట్టి దాయాద పరంపరలేని పక్షమందీరాజధానిక్రింద తక్కిన దేశములవలెఁ బురుషునియొక్క శిష్యునకును సతీర్థ్యునికిని రాజునకును వరుసగాఁ జేరును.

స్త్రీపరంపరకు దాయాధికారము।

౩౮౩. స్త్రీపరంపరయందు వచ్చెడు దాయనియమము మరుమక్క దాయమనఁబడును. మళయాళదేశమునకు మొదటిరాజయినపరశురాముఁడా దేశమందు బ్రాహ్మణులను జేర్చి వారికివృత్తులేర్పఱిచి యవివిభక్తములై చెడకుండునట్లు జ్యేష్ఠపుత్రులే యావృత్తులు పొందవలసినవారనియు వారు మాత్రము వివాహము చేసికోవలసిన వారనియు నియమమేర్పఱిచినాఁడని చెప్పుదురు. వీరియొక్క పుత్రులు కుటుంబము వారందఱికి సంతతివారుగా గణింపఁబడుదురు.. తమ్ములుభా

ఈనియమమునకు మూలము।

ర్యాహీనులుకాఁబట్టి వారికిఁదక్కువజాతిస్త్రీలతో సంసర్గ మనుజ్ఞాతమైయున్నది. ఇట్లుసంసర్గముచేతఁ గలిగినసంతతి వారువివాహితునకుఁబుట్టినవారుకారుకాఁబట్టివీరికిబ్రాహ్మ ణ్యమునుదంత్రిదాయముపొందునధికారమును లేకపోయినవి. ఇందుచేతనే వీరికిమాతృదాయమేనచ్చును. తక్కువజాతుల వారుతమలోఁదామిట్టిసంకీర్ణసంసర్గనియమమునకేలోపడిరి. వీరిలోసమర్తాడని స్త్రీలకొకవిధమైన వివాహము కలదుగా ని వరునికినియతముగా భర్తృత్వాధికారములేదు. సమర్తా డిన యనంతరమాస్త్రీలు తమకిచ్ఛవచ్చినవా రెందఱితోఁ గాని సంసర్గింపవచ్చును. ఇట్టిసంసర్గము సవర్ణులతోఁగాని యుత్తమవర్ణులతోగాని చేయవలసినది. ఇట్టిసంసర్గముచేతఁ గలిగిన సంతతివారికిఁ దంత్రి యీజాతివాఁడని యేర్పడక యుండుటవలనఁ దల్లులయొక్క దాయమందే సంబంధము గలిగియుండును.

అనియమము నకు లోపడిన జాతులు।

౩౮౪. మరుమక్కదాయ నియమమును సకలవర్ణముల వారాచరించెదరు. బ్రాహ్మణులకును గుడియ్యాడిగములయి న యహప్పొదు వాళులకును వడ్ల, కంచర, కమ్మర, కంసాల వాండ్రకును, చరుమలు, మలయరు, పాణరుమొదలైన యి ట్టికొన్నితక్కువజాతులవారికినిమాత్రమా నియమము లేదు. వీరు పురుషపరంపరయందు దాయస్వత్వము గలవారు. ఉ త్తర మళయాళమందలి తీయరను పర్యాయ నామముగల యీండ్రులును ముక్కువలను పర్యాయనామముగల బెస్తలు ను మరుమక్క దాయముగలవారు. అక్కడి దక్షిణప్రాంత

ము వారు మక్కదాయ నియమముగలవారు. మక్కదాయ మనఁగాఁ బురుషపరంపరయందు దాయస్వత్వము. ఉత్తర మళయాళమందు బహుతరముగా మాప్లాజాతివారందఱు తురకలయ్యును మరుమక్కదాయ నియమమాచరించెదరు. ఈయాచారము హిందువుల యేలుబడి కాలమందు వీరికిఁగ లిగినది.

కుటుంబము లసంఘము।

౩౮౫. ఈమరుమక్కదాయ మాచరించు కుటుంబము లనేకములు చేరియేక కుటుంబమైయుండును. ఈకుటుంబము తర్వాడీయనఁబడును. దూరస్థుఁడు సహితము కుటుంబజ్యేష్ఠునకులోఁబడి తత్కుటుంబము వారితోఁగూడి కర్మానుష్ఠానము చేయువాఁడాకుటుంబములోనివాఁడని యెంచఁబడును. ఏవంశశాఖవాఁడుగాని వయసుచెల్లినవాఁడు కుటుంబజ్యేష్ఠుఁడు. వీఁడు కారనవనని చెప్పఁబడును. కుటుంబములోని తక్కినవారనంతర వరులనఁబడుదురు.

కారనవనుని యధికార స్వత్వము।

౩౮౬. గతించిన కారనవనునియొక్క యధికారమువానితరవాడీవారిబంధువులలో వయసుచెల్లినవానికి వచ్చును గాని సమీపబంధువులకురాదు. దీనికుదాహరణము. తల్లియొక్క భాగినేయునికంటె జ్యేష్ఠుఁడయిన తల్లియొక్క భగినీదౌహిత్రునకుముందు దాయాధికారము వచ్చును. (కల్లికోట సబ్ కోర్టు ౧౮౭౩ అ. నం. ౩౯లో తీర్పు) తనభాగినేయుఁడు తల్లిభాగినేయునికంటె సమీపబంధువయినను వానికిరానేరదు.

భాగమడుగఁ

౩౮౭. కుటుంబజ్యేష్ఠునకుఁగుటుంబ కార్యములయందు

గూడదు।

ను కుటుంబద్రవ్యమందును సర్వాధికారము కలదు. అందలి మేలుకొఱకు వాఁడు కార్యము చూడవలసినది. కుటుంబము లో నెవ్వఁడైనను దన భాగముకై వివాదపడి భాగమిమ్మని బలాత్కరించుటచేతఁగాని తానప్పుపడియా యప్పు ద్రవ్యము మీఁదఁజాటుటచేతఁగాని కుటుంబముయొక్క కూడిక చెడ నేరదు. (స. కో. ౧౮౧౪ రి. అ. నం. ౨౮లో తీర్పు; మళయాళము జి. కో. ౧౮౭౨ స్పె. అ. నం. ౧లోతీర్పు; కల్లికోట సి. కో. ౧౮౪౮ అ. నం. ౩౬లో తీర్పు; స. కో. ప్రొ. ౧౮౫౪ ఫిబ్రవరి ౧౩)

సమ్మతిచేత విభాగము గలుగవచ్చును।

౩౮౮. ధర్మస్థానమందు వ్యవహారము తెచ్చుటచేతనైనను (స. కో. ౧౮౫౭ స్పె. అ. నం. ౪లో తీర్పు) ఋణమిచ్చినవాఁడు తగవు తెచ్చుటచేతనైనను విభాగము కలుగనేరదుగాని కుటుంబములోనివారు పరస్పరసమ్మతిచేత విభాగము చేసికోవచ్చును. ఆవిభాగము ధర్మస్థానమువారొప్పుకొందురు. అట్టివిభాగ విషయమందొకనికి హానిప్రాప్తించుపక్షమందు ధర్మస్థానమువారు దానిని నిస్సందేహముగా మాన్పుదురు.

విభాగమునకుఁ గారణము।

౩౮౯. అట్టివిభాగము తావళీలను కుటుంబశాఖలకను రూపముగాఁ గుటుంబకూటస్థుని భగినులయొక్క సంఖ్యాను రూపముగా మొదటవిభాగమేర్పడవలసినది. వీరికివచ్చిన విభాగము కుటుంబశాఖలవారికివచ్చి పిమ్మట వారిసంతతివారికేవచ్చును.

కారనవను యొక్క విని

౩౯౦. కారనవను తనపూర్వులదిగాని స్వార్జితముగా నిజంగమద్రవ్యము తనయుక్తానుసారముగా వినియోగింపవ

చ్చును. పూర్వార్జితముగాని స్వార్జితముగాని స్థావరద్రవ్య ము వినియోగించుపక్షమం దనంతరవరులలో ముఖ్యులయిన వారియొక్క లిఖితపురస్సరమయినసమ్మతి కావలసినది. (ప. ఖం. ప్రా. కో. ౧౮౩౯ రి. అ. నం. ౨౭లో తీర్పు; మళయాళ ము జి. కో. ౧౮౪౦ స్పె. అ. నం. ౨౯లో తీర్పు; స. కో. ౧౮౪౫ రి. అ. నం. ౫లో తీర్పు)

యోగాధి కారము।

౩౯౧. కారనవనుతో విరోధించినయొక యనంతరవను యొక్క సమ్మతిలేమి కారనవనుచేయుస్థావరద్రవ్యవినియో గమునకుఁ బ్రతిబంధకముగా నేరదు. ఇట్టి వినియోగమునక నంతరవరులసమ్మతి కావలెనని ముందుచెప్పినవిధివాక్యమం దుఁగుటుంబమందనుకూలించి కూడియున్న యనంతరవరుల సమ్మతి కావలసినదని తాత్పర్యము. (మళయాళము జి. కో. ౧౮౪౦ స్పె. అ. నం. ౨౯లో తీర్పు)

౩౯౨. అనంతరవరుల యనుమతిలేకయేకుటుంబకార్య ముకై సొమ్ముతాకట్టు పెట్టి కారనవను ఋణము తీయవచ్చు ను. బొత్తిగా సొమ్మువినియోగించువిషయమందనంతరవరు లసమ్మతికావలసినది. (స. కో. ౧౮౪౫ రి.అ.నం. ౫లో తీర్పు)

అప్పుచేయుటకు—

౩౯౩. కారనవను వ్రాసి యిచ్చుపత్రముల చెల్లుబడిక యి యనంతరవరుల చేవ్రాలుకావలెనని యక్కఱలేదు. (స. కో. ౧౮౪౬ రి. అ. నం. ౪౧లో తీర్పు; ౧౮౫౨ స్పె. అ. నం. ౩౮లో తీర్పు)

౩౯౪. కారనవనుగాని వానియనుమతిచేతఁ గార్యము లు చూచుకుటుంబము లోనివాఁడుగాని కుటుంబమునకుఁగా

కుటుంబద్రవ్యమీఁదగుట।

వలసిచేసిన ఋణములకుఁ గుటుంబద్రవ్యమీఁదవును. కుటుంబములోనివాఁడు ప్రత్యేకముగాఁ జేసికొన్న ఋణమునకుఁ గుటుంబద్రవ్యమీఁదుగాదు. కల్లికోట సి. కో. ౧౮౪౮ అ. నం. ౩౬లో తీర్పు; స. కో. ౧౮౫౭ స్పె. అ. నం. ౩౮లో తీర్పు; ౧౮౫౪ స్పె. అ. నం. ౪౮, ౪౯లో తీర్పులు)

౩౯౫. కుటుంబజ్యేష్ఠుఁడు స్వకార్యముకయి చేసికొన్న ఋణమునకుఁగుటుంబద్రవ్యమీఁదుగాదు. (స. కో. ౧౮౪౪ రి. అ. నం. ౩౭లో తీర్పు)

౩౯౬. కుటుంబమందు వాఁడువాఁడు ప్రత్యేకముగాఁ జేసికొన్న ఋణములకుఁ గుటుంబద్రవ్యములోని తమతమ యంశమీఁదుగాదు. (స. కో. ప్రొ. ౧౮౫౦ ఆగస్టు ౫)

౩౯౭. కారనవనుతీసిన ఋణముకుటుంబకార్యమునకుఁ గాదని రుజువుగానిపక్షమందా ద్రవ్యము కుటుంబకార్యముకైతీసినదని యెంచవలసినది. అనంతరవను తీసిన ఋణము స్వకార్యముకయి చేసినదేయని యెంచవలసినది. స్వకార్యమునకుఁదీసినదికాదని రుజువయినపక్షమందు దానికిఁగుటుంబద్రవ్యమీఁదగును.

కారనవను వారింపఁబడుట।

౩౯౮. యోగ్యుఁడుకాని కారనవనువారింపఁబడవచ్చును. (కల్లికోట సి. కో. ౧౮౪౮ అ. నం. ౩౬లో తీర్పు) కారనవను యోగ్యుఁడుకాఁడనుటకు జాతిభ్రంశము వార్ధకము చెవిటితనము గుడ్డితనము మూఁగతనము వెఱ్ఱితనము నీచవర్తనము కుటుంబద్రవ్యము చెఱుచుటయు నిమిత్తములు. కారనవను స్వకుటుంబమువారిచేతఁగాని ధర్మస్థానమువారిచే

తఁగాని వారింపఁబడినప్పుడు వయసుచేత వానికి రెండవవాఁడై యోగ్యుఁడైనవానికి వానియధికారమువచ్చును.

౩౯౯. కుటుంబద్రవ్య సాహాయ్యము లేక స్వప్రయత్నముచేత సంపాదించిన జంగమద్రవ్యము సంపాదించినవానికే చేరి వానియిష్ట వినియోగమున కర్హమైయుండును. పురుషులవలెనే స్త్రీలు సహితము స్వార్జితద్రవ్యముపొందవచ్చును. పురుషుల స్వార్జితద్రవ్యము తమకు వెనుకఁదమభాగినేయులకుఁగాని సమీపస్థులయిన యనంతరవరులకుఁగాని చేరును. (కల్లికోట సబ్ కోర్టు ౧౮౫౭ అ. నం. ౩౭౦ లో తీర్పు) స్త్రీలయొక్క స్వార్జితము తమపుత్రులకుఁ బుత్రికలకుఁ జేరును.

స్వార్జితద్రవ్యము।

౪౦౦. ఇతరదేశములోని స్త్రీలవలెవీరికి వైధవ్యదశ లేదు. స్త్రీలుపురుషులతో సంసర్గముకలిగికాని లేకకాని తమ కుటుంబమునందే వసించెదరు.

వైధవ్యదశ।

౪౦౧. శాస్త్రముచొప్పున స్త్రీలకే ద్రవ్యము చేరవలసినది. పురుషులు కుటుంబకార్యములు నడపుకొనితమజీవనాంశము పుచ్చుకొనుట కధికారముగలవారు. పురుషులకు స్త్రీలతో సరిపాలాచారమందుఁ గలిగియున్నది. పురుషులులేని పక్షమందు స్త్రీలు సముదాయద్రవ్యముంచుకొని కుటుంబకార్యములు నడపెదరు. కొన్నికుటుంబములయందుఁ గుటుంబవిచారణ స్త్రీలకుఁగాని పురుషులకులేదు. ఈవిషయమునందుఁ గుటుంబజ్యేష్ఠురాలికా యధికారము.

స్త్రీలుసముదాయ ద్రవ్యముంచు కొని కుటుంబము నిర్వహించుట।

భరణము।

౪౦౨. కుటుంబములోని దూరస్థులు మొదలయిన యెల్ల వారును భరణమునకుఁ బాత్రులయియుందురు.

అపత్య స్వీకారము।

౪౦౩. తోడఁబుట్టినదానికిఁ బుత్రసంతతిగాని పుత్రికా సంతతిగాని లేనిపక్షమందుఁ గుటుంబమందు జ్యేష్ఠురాలుగాని జ్యేష్ఠుఁడుగాని స్వీకారము చేయవచ్చును. పారంపర్యస్వత్వము స్త్రీపరంపరది కాఁబట్టి పుత్రికాస్వీకారము చేయవలసినది. ఇట్లు స్వీకృతురాలికిఁ గలుగఁగల పుత్రులకుఁ గుటుంబవిచారణాధికారము వచ్చునప్పటికి బాల్యదశయుండవచ్చునను సంభావనచేత భావికాలమందుఁ గుటుంబకార్యములు నిర్వహించుటకును గర్మములు నడుపుటకును స్వీకృతురాలితోడనే వానిసోదరుని సహితముస్వీకరింపవచ్చును.

కనరా దేశమందళియసంతానవిధి యొక్క చెల్లుబడి।

౪౦౪. మరుమక్కదాయవిధికి సమానమై యళియసంతానమనువిధి కనరాదేశమం దేర్పడియున్నది. మళయాళదేశమందు మరుమక్కదాయవిధివలెనే కనరాదేశమందళియసంతానవిధి సహితము బ్రాహ్మణులాచరింపరు. అళియసంతానవిధియొక్కవివరణము మరుమక్కదాయవిధి వివరణమునకు సమానము. దాయభాగస్వత్వముపురుషులకంటె స్త్రీలకువచ్చుట శ్లాఘ్యమనువిధి కనరాదేశమందుఁ దప్పక యాచరింపఁబడును. ఈదేశమందుఁ గుటుంబద్రవ్యవిచారణాధికారము సాధారణముగా స్త్రీలకుఁగలిగియున్నది. మళయాళదేశమందాయధికారము పురుషులకు సాధారణముగాఁగలిగియున్నది.

౧౮. ప్ర క ర ణ ము.

క్రయవిక్రయాదివ్యవహారము.

౮౦౫. బాలుఁడు వెఱ్ఱివాఁడు వివేకశూన్యుఁడు మత్తత చేతఁగాని కష్టవ్యాధిచేఁతగాని వార్ధకముచేతఁగాని కామ క్రోధభయ ఖేదాదులచేతఁగాని శక్తుఁడుగాని వాఁడును జే యువ్యవహారము చెల్ల నేరదు. వెఱ్ఱివానికి జ్ఞానముగలిగినకా లమందుఁ జేయువ్యవహారము చెల్లును. (౧. ౨౭౧, ౨౭౨)

క్రయవిక్రయాదివ్యవహారమునకుఁ దగనివారు।

౮౦౬. బలాత్కారముచేతఁగాని కపటముచేతఁగాని చేసినవ్యవహారము చెల్లదు. అబుద్ధిపూర్వకముగాఁ జేసిన దియుఁ జెల్ల నేరదు. (౧. ౨౭౩)

బలాత్కారము చేతఁగాని కపటముచేతఁగాని చేయు విక్రయాదులు।

౮౦౭. క్రయవిక్రయాదివ్యవహారము శాస్త్రమున క నుకూలించి యుండవలసినది. కానిపక్షమందుఁ జెల్లదు. న్యా యవిరుద్ధముగా నిచ్చినదిమరలరాఁబట్టుకొన వచ్చును. (౧. ౨౭౪, ౨౭౫)

న్యాయవిరుద్ధముగాఁ జేసిన—

౮౦౮. క్రయవిక్రయాదులకు లేఖ్యము కావలసిన య క్కఱలేదు. (౧. ౨౭౭) అయినను లేఖ్యపురస్సరముగానుం డవలసిన వ్యవహారవిషయమందు నోటిసాక్షిచేత నేవ్యవ హారముదీర్చుటకు ధర్మస్థానమువారు సంశయింతురు.

క్రయవిక్రయాదులకు లేఖ్యమక్కఱలేదు।

౮౦౯. లేఖ్యపురస్సరమయి కలిగినక్రయాదికముత్రో పుడుపడుటచేతఁగాని విశుద్ధిపత్రముచేతఁగాని తీఱిపోవలసి నది. (స. కో. ౧౮౫౫ స్పె. అ. నం. ౧౨౭లోనితీర్పు)

క్రయపత్రాదికముత్రోపుడుపడుట।

వాఙ్మూలము పత్రనిబంధనలయందు జెల్లమి.

౪౧౦. పత్రమందుఁ జెప్పఁబడిననిబంధనలకు విరుద్ధముగాఁజెప్పెడుసాక్ష్యము సమ్మతికెక్కదు. పత్రమందుఁజెప్పినద్రవ్యము దానియందుఁ జెప్పఁబడినవానికంటెనితరునకుఁ జేరవలయునని చెప్పినసాక్ష్యము చెల్లదు. (స. కో. ౧౮౬౦ స్పె. అ. నం. ౭౯లో తీర్పు)

౪౧౧. అక్లేవిక్రయపత్రమందుఁజెప్పఁబడినవానికంటె నితరునికిఁబుట్టినదని చెప్పెడు సాక్ష్యము చెల్లదు. (స. కో. ౧౮౫౮ స్పె. అ. నం. ౨౬; ౧౮౫౯ స్పె. అ. నం. ౨౩లో తీర్పులు)

ఒడఁబాటు లాభములేకుండినను జెల్లింపవలసినది.

౪౧౨. ఒకనికొక కార్యము చేయుటకు న్యాయముచొప్పునఁబూనుకొన్నవాఁడుదానిని నెఱవేర్పుటయందుఁ దనకొకలాభముకలుగునను నమ్మకము లేకపోయినను దనయందుంచిననమ్మకమునకుఁ దగినట్లాకార్యమవశ్యము నెఱవేర్పవలసినది. (౧. ౨౮౪, ౨౮౫)

తనవశమందుంచుకొన్న సరకులకైపూఁటకాఁపు తనము.

౪౧౩. ఉపనిక్షేపముమీఁదుగాని ఋణమునకుమాఱుగాఁగాని తాకట్టుమీఁదఁగాని వేతనముకై కాని యెగుమతికయికాని తీసినసరకులను దీసినవాఁడుకాపాడుటకుఁ బూఁటకాఁపయి యుండవలసినది. ఆసరకులు పదిలపఱుచుటకును వానికివచ్చుహాని వారించుటకును బూఁటకాఁపయి యుఁడవలసినది. స్వాభావికముగాఁగాని దైవికముగాఁగాని చోరకృతముగాఁగాని ప్రాప్తించిననష్టికిఁ బూటఁకాఁపు కానేరఁడు. (౧. ౨౮౨, ౨౮౩, ౨౮౬, ౨౯౨, ౨౯౪, ౨౯౫)

గడువుమీఁటి

౪౧౪. సరకులొప్పగింపుమనియడిగినవెనుకఁగానిమొ

ప్పగింపవలసిన గడువునకు వెనుకఁగాని యొప్పగింపక నిలుపు కొన్నప్పుడు సరకులకువచ్చిన యెట్టినష్టిగాని కట్టియ్యవలసినది. (౧. ౨౮౪, ౨౮౭)

యుంచు కొన్న సరకులకై—

౪౧౫. వెలపుచ్చుకొన్న వెనుక సరకొప్పగింపనిపక్షమందు సరకునకువచ్చినహాని విక్రయించినవాఁడొప్పుకొనవలసినది. (౧. ౩౦౩)

విక్రయించి నసరకులకై—

౪౧౬. వెలదీర్చుకొన్నవాఁడు సరకొప్పగించుకోనిపక్షమందు వానితోఁజేసినయొడఁబాటు మానుకొని విక్రేత మరలవిక్రయింపవచ్చును. ప్రాప్తించిననష్టి మొదటవెలదీర్చుకొన్నవానిని జెందును. (౧. ౩౦౩) అయినను మరలవిక్రయింపవలసివచ్చినప్పుడు విక్రయించువాఁడు కాలవిలంబము చేయక సరియయిన వెలవచ్చుటకు వలయుప్రయత్నముచేయవలసినది.

౪౧౭. వెలదీర్చుకొని సంచకరము మాత్రమిచ్చినవాఁడొడఁబాటు తప్పిపోయినపక్షమందిచ్చిన సంచకరమువిడిచిపెట్టవలసినది. ఒడఁబాటుదప్పుట విక్రయించినవానిదయిన పక్షమందు వాఁడుపుచ్చుకొన్నసంచకరము రెట్టిగానియ్యవలసినది. (౧. ౩౦౩)

సంచకరము.

౪౧౮. ఇంతకాలములోపల వారివారిస్వాతంత్ర్యములకుఁదగవు తెచ్చుకొనవలెనని యేర్పడినహిందూకాలవ్యవధి నిబంధనలను బ్రిటిష్ దొరతనమువారు మార్చిరి. (౧౮౫౯ శాసనము ౧౪)

కాలనియమము.

గుత్తకుఁదీసిన నేలయందుఁగ ట్టడపు వస్తువు లువిప్పి కొను టు।

౪౧౯. బాడిగకుఁబుచ్చుకొన్నభూమియందుఁగాని తా కట్టించుకొన్నభూమియందుఁగాని యిల్లుగట్టుకొన్నవాఁడు గడువుతీఱిన వెనుక దానికట్టడపు వస్తువులువిప్పుకొనిపోవచ్చు ను. (౧. ౨౯౪)

పూఁటకాఁ పుల యొక్క యుత్తర వాద ము।

౪౨౦. చూపుడు పూఁటకుఁగాని నమ్మిక పూఁటకుగాని పూనుకొన్నవారు తామేయుత్తరవాదము చేయవలసినవా రు. వారుగతించిన వెనుక వారిపుత్రులుత్తరవాదులుగారు. తల్లిదండ్రులు తమపూఁటపఱుటకీఁడుపెట్టుకొన్న పక్షమందుఁ బుత్రులుత్తరవాదులగుదురు. (౧. ౩౦౧)

౪౨౧. అనేకులుకూడి యరువుపూఁటపడిన పక్షమదుఁ బూఁటపడినద్రవ్యమందుఁ దమదమకేర్పడినభాగముకొలఁది నుత్తరవాదముచేయవలసినవారు. ఒడఁబాటు మఱియొక రీతినున్నపక్షమందు దానిచొప్పున నుత్తరవాదము చేయవల సినవారు. (౧. ౩౦౧)

———oo———

ము గి సె ను.